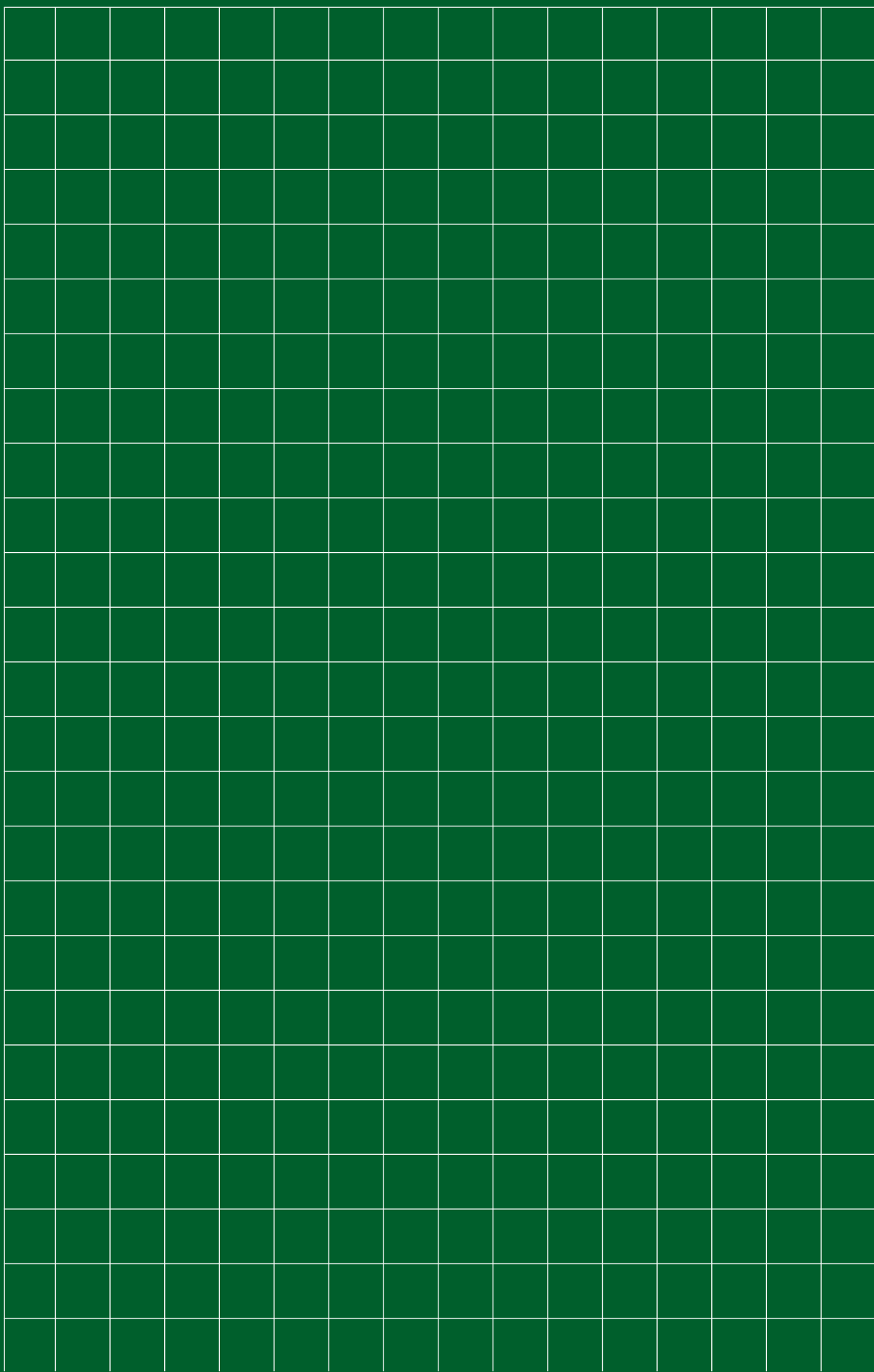

AgODi
jaarverslag
2010

Woord vooraf

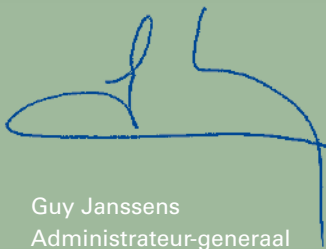
Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) biedt u met dit jaarverslag een overzicht van de realisaties van 2010 én een inblik in – soms unieke – gegevens over het onderwijs in Vlaanderen.

De resultaten die we behaalden in 2010 mogen gezien worden. Onze meer dan 500 medewerkers zijn met hun niet-aflatende inzet een onmisbare schakel in het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs. Zij zorgen dagelijks voor een gewaardeerde dienstverlening aan 160.000 personeelsleden, 3.500 scholen, aan de leerlingen en hun ouders. Om onze dienstverlening nog te verbeteren en verder uit te groeien tot een efficiënte en duurzame organisatie, investeerden we in innoverende projecten.

Het jaarverslag bevat heel wat gegevens over het onderwijs in Vlaanderen, met evoluties en vergelijkingen over de laatste schooljaren. We hopen ook daarmee een bijdrage te leveren aan een gefundeerd onderwijsbeleid.

We formuleren ten slotte een aantal aanbevelingen om de toekomstige uitdagingen van AgODi succesvol te kunnen aangaan.

Beste lezer, ik wens u een boeiende en inspirerende lectuur toe!

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'G' and 'J' followed by a horizontal line that extends to the right and then curves downwards.

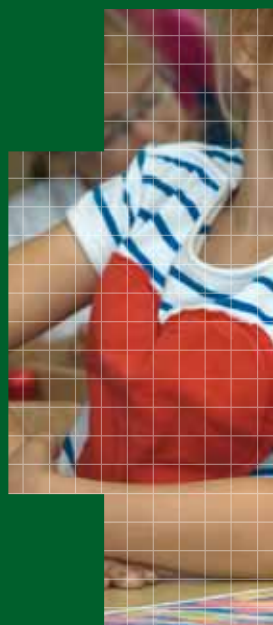
Guy Janssens
Administrateur-generaal

Inhoudsopgave

1 AgODi: het Agentschap voor Onderwijsdiensten	9
Beheersovereenkomst	12
De visie van Agodi	13
Organogram	14
2. Een breed spectrum aan klanten en diensten	17
Scholen als traditionele klanten	19
Werkingsmiddelen	21
Omkadering	31
Herstructureringen en programmaties	44
Vervoerskosten en de bestaanszekerheidsvergoeding voor busbegeleiders	49
Tegemoetkoming in de kosten bedrijfsrevisoren	51
Controle op het gebruik van de middelen en de financieringswet	52
Ouders en leerlingen: klanten met gelijke kansen	54
Leermiddelen voor leerlingen of studenten met een handicap	54
Lokale overlegplatforms	55
Commissie Leerlingenrechten	58
Leerplichtcontrole	59
Startbanenprojecten 'Jongeren voor Scholen' en 'Verkeersveiligheid'	64
Tussen de schoolbanken en de arbeidsmarkt: leerlingstages	65
Informatiepunt voor ouders en leerlingen	66
Commissie Zorgvuldig Bestuur	66
Kleuterparticipatie	67
Ook personeelsleden zijn klanten	69
De werkstations	69
De afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT	69
Personeel in cijfers	70
De uitbetaling van het loon	72
De bekwaamheidsbewijzen	75
Ziekteverlof, bevallingsverlof, moederschapbescherming	77
Arbeidsongevallen in het onderwijs	81
Naar meer arbeidsherverdeling: verloven, loopbaanonderbreking,...	83
Andere dienstonderbrekingen 2009-2010	85
Vaste benoemingen	85
Het reffectatiestelsel 2009-2010	87
Personeelsmobiliteit binnen en buiten het onderwijs	89
Meer tuchtsancties en bewarende maatregelen	92
Het begin van de loopbaan	93
Het einde van de loopbaan	94
Terugvorderingen	96
Arbeidsmarkt	98
AgODi informeert, vormt en communiceert	106
De jaarkalender	106
Opleiding van schoolsecretariaten	106

Informatiepunt Ouders en Leerlingen	107
Ontvangen en opleiden nieuwe directeurs	107
Website	107
Acties om het lerarentekort te helpen oplossen	108
Andere belanghebbenden en derden als klanten	109
Secretariaten voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken	109
Secretariaten voor de Kamers van het College van Beroep voor evaluatie	110
Organisatie van het informeel overleg met belanghebbenden en stakeholders	111
Samenwerking met andere overheden en instanties	111
Kind en Gezin: kleuterparticipatie	111
Lokale overheden: gemeenten, steden en provincies	111
VDAB	112
Syntra	113
PDOS	113
RSZ	113
FOD Financiën	114
RKW	114
Mensura	115
CORVE	115
3. Innovatie in de dienstverlening	119
Administratieve vereenvoudiging	121
Formulieren met een kwaliteitslabel	121
AgODi als gegevensbron	121
Het elektronisch personeelsdossier, het schooldossier en WebEDISON	122
Optimaliseren van de dienstverlening	123
Minder papier	123
Vernieuwbouw van het salarissysteem na een externe audit	124
Informaticaprojecten voor de uitvoering van nieuw onderwijsbeleid	125
Digitalisering instellingen- en leerlingendossiers	125
4. Management en organisatie	127
Een team van meer dan 500 medewerkers	129
Verhouding statutair - contractueel personeel	129
Leeftijdspiramide	130
De vervrouwelijking	131
Meer en meer hooggeschoolden	131
Specifieke medewerkers	132
Diversiteit in het personeelsbeleid	132
Het personeelsplan: personeel in beweging	133
Personeelsbudget	133
Vorming: meer werkverdoening, meer kwaliteit	133
AgODi en het onderwijsveld	133
Kwaliteit, kwaliteit, kwaliteit	134
Competenties vandaag en morgen	134
Anders en toekomstgericht werken	135
ICT	136
De domeinen	136
Jaarlijks een aanzienlijk ICT-budget	137
Tevreden klanten?	138
Klantentevredenheidsonderzoek 2008, acties 2010	138
Het klachtenrapport van 2010	139

Samenwerking met het departement: de uitvoerbaarheidstoetsen	140
De formele adviesprocedure: termijnen van de samenwerkingsovereenkomst	140
5. Het budget	143
Uitgaven en inkomsten in 2010	145
Beleidskredieten per strategische doelstelling van de beheersovereenkomst	146
Een overzicht in de tijd	147
Slotbeschouwingen en aanbevelingen	148
AGOD<i>i</i>	149
Een verbeterde dienstverlening met het oog op een administratieve lastenverlaging voor scholen en personeelsleden	149
Groei naar een duurzame organisatie: van brievenfabriek naar een digitale overheid	149
IT-investeringen blijven noodzakelijk	150
Verdere stappen zetten richting efficiëntie	151
Kwaliteit	152
Beleid	153
Beleidsprioriteit nummer 1/ aanpak van het lerarentekort	153
Inschrijvingsbeleid ondersteunen via de LOP's en een centrale registratie	154
Rapporten AGOD<i>i</i>	155
Audits AGOD<i>i</i>	155
Afkortingen	156
Colofon	160

HOOFDSTUK 1

*AgODi: het Agentschap
voor Onderwijsdiensten*

Taken die AgODi daarbij op zich neemt, zijn:

- de administratieve en financiële dienstverlening voor scholen;
- het ondersteunen en informeren van scholen;
- de controle op een correct gebruik van de middelen;
- het meewerken aan de realisatie van het beleid en de beleidsevaluatie, in samenwerking met het departement en de andere agentschappen;
- bijdragen tot een correcte en tijdige toepassing van de financieringswet.

Een brede invulling van het begrip 'school'

Niet alleen onderwijsinstellingen en scholen voor basis-, secundair en deeltijds kunstonderwijs, maar alle betrokken actoren die samen 'school maken' vallen onder dit begrip. Ook leerlingen en ouders, inrichtende machten en schoolbesturen, schoolleiding en personeelsleden, de onderwijsinspectie, de pedagogische begeleidingsdiensten, centra voor leerlingenbegeleiding en lokale overlegplatforms.

AgODi

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 zag AgODi het levenslicht. Het agentschap is operationeel sinds april 2006. Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vormt het een intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid. De voogdijminister is de Vlaamse minister bevoegd voor Onderwijs.

Beheersovereenkomst

De beheersovereenkomst behelst **vier clusters van strategische doelstellingen**, geënt op de missie en de taakstelling van het agentschap, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005.

De beheersovereenkomst vertaalt de strategische doelstellingen in operationele doelstellingen. Concrete monitoringsindicatoren volgen de resultaten ervan op. De resultaten die AgODi daarvoor in 2010 behaalde, worden in dit jaarrapport in kaderstukken samengevat.

Een tijdige en correcte dienstverlening

De dienstverlening aan scholen, leerkrachten... is een basisopdracht van AgODi. De eerste cluster strategische doelstellingen beoogt een tijdige en correcte berekening en toekenning van salarissen, omkadering en werkingsmiddelen aan de scholen, een efficiënt toezicht op het gebruik van deze middelen en het correct bijhouden van de leerlingenbestanden van de Vlaamse Gemeenschap.

Het vormen de ambities waarover u meer leest in hoofdstuk 2.

Slaagt AgODi in dit opzicht, dan is de winst drieledig;

- Scholen beschikken permanent over de nodige middelen om kwaliteitsvol onderwijs te verstrekken;
- AgODi draagt bij tot de tevredenheid van het leerkrachtenkorps;
- Een juiste toepassing van de financieringswet (leerlingentellingen) is mogelijk.

Het mee realiseren van een nieuw onderwijsbeleid

Gelijke kansen, een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, de nieuwe financiering van het onderwijs, een versterking van het beleidsvoerend vermogen van de scholen en de lerarenloopbaan: het vormen speerpunten in het **onderwijsbeleid**. Ook AgODi speelt een belangrijke rol bij de realisatie van deze beleidsdoelstellingen.

U leest meer over de medewerking van AgODi aan het nieuwe onderwijsbeleid in 2010 in de diverse kaderstukken in hoofdstuk 2.

Een innovatieve dienstverlening

De derde pijler van de beheersovereenkomst richt zich op een **innovatieve dienstverlening** van het agentschap aan de hand van een optimaal en maximaal gebruik van informatica en mogelijkheden op het gebied van e-government en samenwerking met andere overheden.

In hoofdstuk 3 vindt u de inspanningen terug die het agentschap in 2010 leverde om een voortrekkersrol te spelen op het gebied van administratieve vereenvoudiging voor scholen.

De uitbouw van een moderne organisatie met een eigentijds management

AgODi is een groeiende, dynamische en toekomstgerichte organisatie.

U leest alles over het adequate personeelsbeleid en de innovatieve werking in hoofdstuk 4.

De visie van AgODi

In 2009 ontwikkelde AgODi zijn visie op de toekomstige werking van het agentschap: 'AgODi 2014'.

Zoals het hoort bij een dergelijke oefening, was het belangrijk om de verschillende omgevingsfactoren en ontwikkelingen te kennen die het kader vormen waarbinnen AgODi zijn missie moet vervullen. Demografische en economische factoren, politieke en culturele ontwikkelingen, maar ook het pact 2020 en de aanbevelingen van de commissie voor een Efficiënte en Effectieve Overheid werden ter harte genomen. Tegelijk vormden de resultaten van het klantentevredenheidsonderzoek, interne evoluties binnen AgODi en technische innovaties op het vlak van ICT, het uitgangspunt om een strategische toekomstvisie uit te werken.

De belangrijkste speerpunten van de visie zijn:

- AgODi richt zich nog meer dan vroeger op de evoluerende verwachtingen van zijn klanten en biedt diensten aan op maat. Voor de scholen is AgODi een betrouwbare partner in onderwijsadministratie.
- AgODi kiest duidelijk voor informatica om zijn niveau van dienstverlening te behouden en te verbeteren, te voldoen aan nieuwe klantenverwachtingen en efficiënter te werken. Het agentschap streeft naar een maximale informatisering van de basisactiviteiten en wil zijn rol als digitale overheid waarmaken.
- De unieke band met de scholen wordt behouden en versterkt. Ondersteunen, informeren, opleiden van scholen en hun secretariaten worden steeds meer de hoofdtaken van werkstations, schoolbeheerteams en verificateurs. Een goed uitgebouwde en deskundige backoffice blijft noodzakelijk.
- De evolutie van dossier- naar relatiebeheer vergt nieuwe competenties. Een digitale overheid vereist knowhow op het vlak van informatiemanagement en databeheer. AgODi vraagt daarvoor geen bijkomend personeel, maar zet in op een doorgedreven competentie- en upgradingbeleid voor zijn personeelsleden.
- AgODi zet stappen om de schaarse kantooruimte optimaal te benutten door een combinatie van thuiswerken en office sharing, en te streven naar een papierarme werkomgeving.
- Binnen en buiten het beleidsdomein zal AgODi constructief en proactief samenwerken en partnerschappen aangaan om het nieuwe regeerakkoord en de beleidsnota van de minister uit te voeren.

Bij de verdere uitbouw en innovatie van het agentschap laat AgODi zich door bovenstaande principes leiden.

Organogram

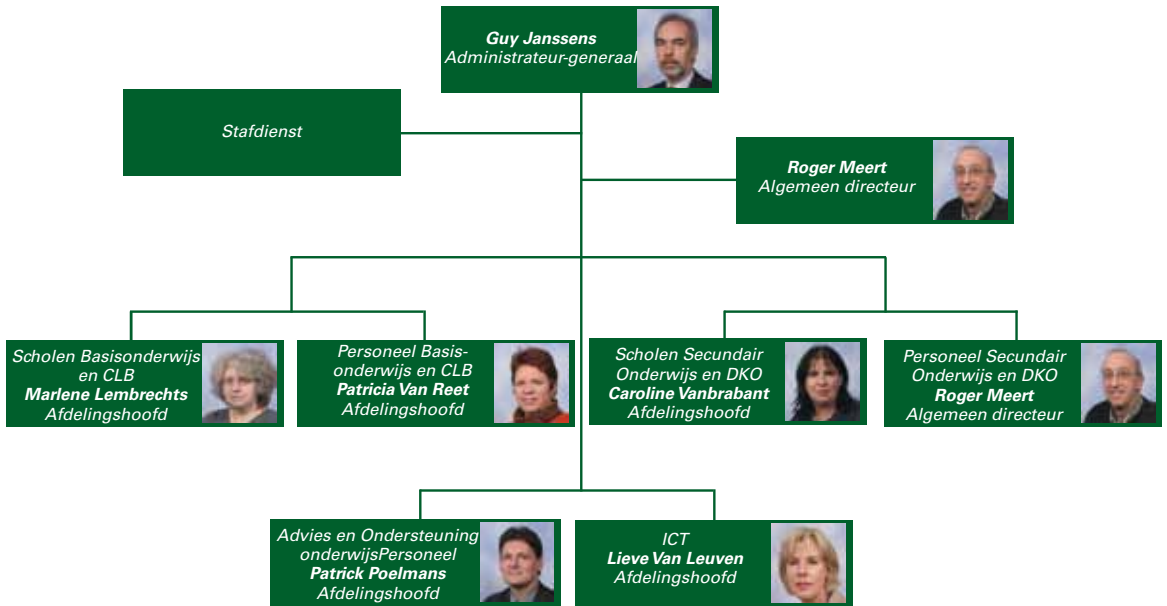
AgODi telt zes afdelingen. Ze zijn enerzijds ingedeeld volgens de klantengroepen en onderwijsniveaus en anderzijds volgens het proces van dienstverlening.

De **afdelingen Scholen** bestaan grotendeels uit schoolbeheerteams en verificatieteams. De **schoolbeheerteams** staan in voor het bepalen van de **personeelsomkadering** en de **werkingsmiddelen** van de scholen van het basis- en secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding. Ze zorgen voor de berekening en uitbetaling. De **verificatieteams** doen de volgens de onderwijsreglementering voorziene **controles**. Ze ondersteunen de instellingen bij het correct toepassen van de (uitgebreide) regelgeving. De **deskundigen-ondersteuners** van de Lokale Overlegplatforms maken deel uit van de afdeling Scholen Basisonderwijs en CLB (zie verder).

De **afdelingen Personeel** zorgen voor de dienstverlening aan de personeelsleden van de scholen, instellingen en centra. Onder andere de werkstations horen hier thuis. Zij staan in voor de administratieve afhandeling van de dossiers van het onderwijspersoneel, voor de berekening van het salaris en voor tal van andere taken.

De **afdeling Advies en Ondersteuning onderwijspersoneel** ondersteunt alle werkstations van het beleidsdomein Onderwijs & Vorming. Dat betekent dat de afdeling ook de werkstations van het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen ondersteunt. Het gaat onder meer om het algemene salarisbeheer, de uitvoering van de begroting en de centraal uitbetaalde lonen, juridische ondersteuning, arbeidsongevallen, de terugbetaling van de vervoerskosten...

De **ondersteunende afdeling ICT** werkt voor AgODi, maar ook voor het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen. De afdeling ondersteunt de andere afdelingen bij het beheer van IT-applicaties, de IT-planning en het aansturen van de externe IT-partner.

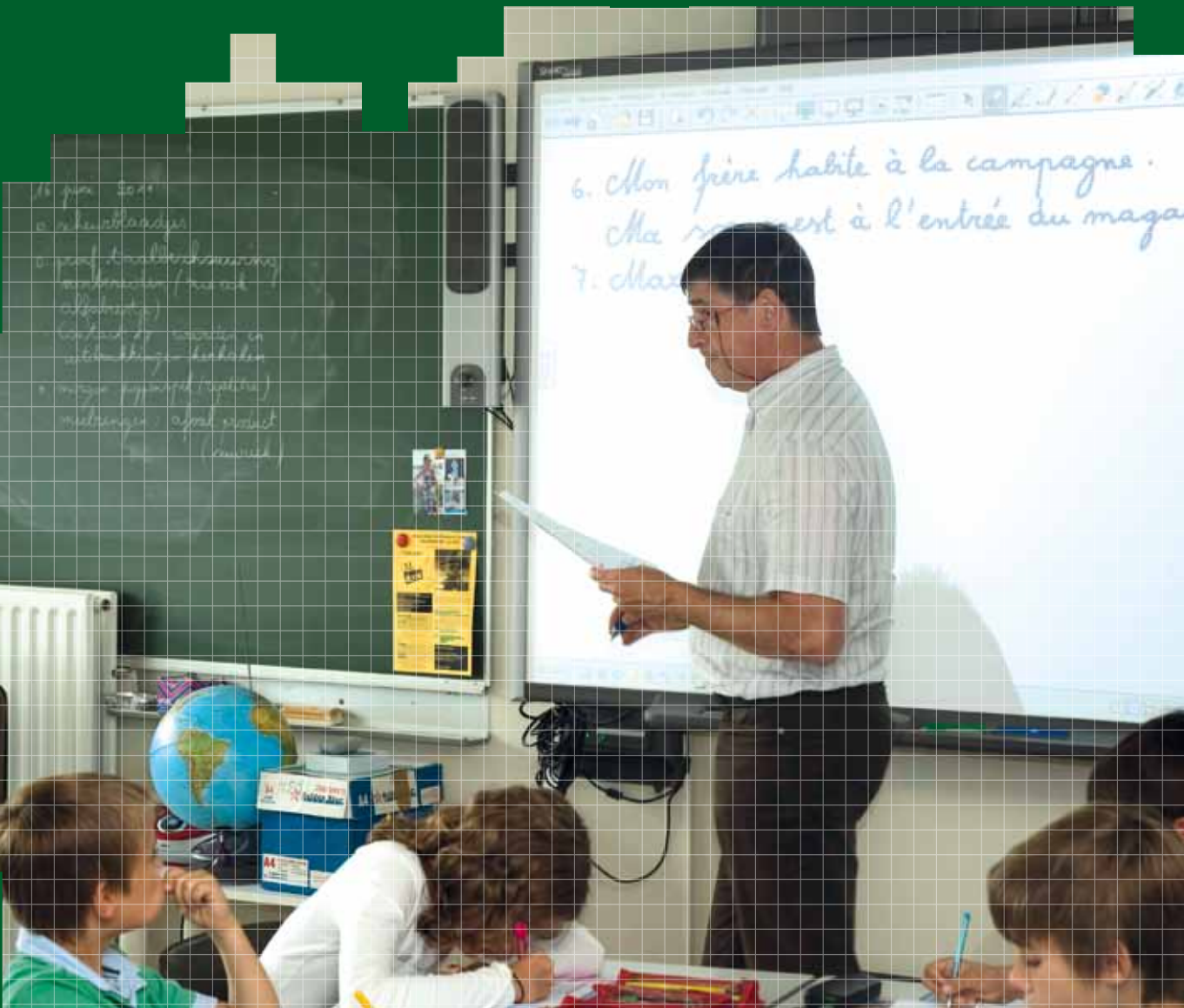

Sinds 1 juni 2010 is Caroline Vanbrabant het nieuwe afdelingshoofd Scholen Secundair Onderwijs en DKO. Haar voorganger was Monique Debolle.

HOOFDSTUK 2

Een breed spectrum aan
klanten en diensten

2

Een breed spectrum aan klanten en diensten

Scholen vormen de 'vaste klanten' van AgODi. Klassiek op de agenda van AgODi staan de berekening van hun werkingsmiddelen en de personeelsformatie. AgODi betaalt ook de personeelsleden uit die worden aangesteld binnen die personeelsformatie.

Maar AgODi werkt ook aan diverse andere taken. Het bevorderen van gelijke onderwijskansen voor leerlingen en hun ouders is daar een voorbeeld van. De communicatie met het onderwijsveld is uitgegroeid tot een belangrijke activiteit.

AgODi wil er ook zijn voor kandidaat-leerkrachten, ouders en leerlingen. De samenwerking met diverse externe partners, zoals de Vlaamse of federale overheden en agentschappen, inrichtende machten, vakbonden, directeurs... is essentieel in de werking van AgODi.

Scholen als traditionele klanten

Traditioneel betaalt AgODi de werkingsmiddelen uit waar de scholen recht op hebben. De basis voor de berekening is doorgaans het aantal regelmatige leerlingen op een vastgestelde teldag. AgODi stelt ook de personeelsformatie vast en deelt ze mee aan de scholen.

Een evoluerend leerlingenaantal

Een blik op de evoluties van de leerlingenaantallen is daarom interessant. De laatste jaren stijgt vooral het aantal kleuters. Een trend die zich logischerwijs in de nabije toekomst voortzet in het lager onderwijs, hoewel het leerlingenaantal in het gewoon lager onderwijs momenteel nog daalt. In het buitengewoon lager onderwijs is er een kleine stijging. In het buitengewoon kleuteronderwijs is er dan weer een lichte daling. Ook in het buitengewoon secundair en deeltijds secundair onderwijs stijgt het aantal leerlingen sterk.

Aantal leerlingen	2007-2008	2008-2009	Evolutie(%)	2009-2010	Evolutie(%)
Gewoon kleuteronderwijs	237.530	243.482	2,51	250.391	2,84
Buitengewoon kleuteronderwijs	1.950	1.977	1,38	1.962	-0,76
Gewoon lager onderwijs	384.557	381.882	-0,70	380.197	-0,44
Buitengewoon lager onderwijs	27.140	27.543	1,48	27.705	0,59
Gewoon secundair onderwijs	438.315	436.146	-0,49	429.745	-1,47
Buitengewoon secundair onderwijs	18.263	18.548	1,56	19.015	2,52
Deeltijds secundair onderwijs	6.689	6.935	3,68	7.332	5,72
Deeltijds kunstonderwijs	168.066	167.647	-0,25	170.337	1,60

Vanaf het schooljaar 2009-2010 is de studierichting verpleegkunde van de vierde graad omgevormd tot HBO Verpleegkunde. HBO maakt officieel deel uit van het hoger onderwijs. Binnen het HBO wordt enkel de studierichting verpleegkunde door secundaire scholen ingericht. Voor het schooljaar 2009-2010 waren er 5.271 cursisten (leerlingen) ingeschreven in HBO Verpleegkunde. Tellen we deze cursisten op bij de leerlingen van het gewoon secundair onderwijs dan zijn er 435.016 leerlingen, wat overeenkomt met een daling met 0,26%.

Aantal scholen, instellingen en centra

Aantal scholen		2007-2008	2008-2009	2009-2010
Gewoon basis*	Autonome kleuterscholen	169	170	169
	Autonome lagere scholen	179	179	176
	Basisscholen	1969	1971	1976
	Totaal	2317	2320	2321

Buitengewoon basis	Autonome kleuterscholen	/	/	/
	Autonome lagere scholen	96	96	95
	Basisscholen	94	94	95
	Basisscholen type 5	4	4	4
	Basisscholen type 5 met secundaire afdeling (ziekenhuis- scholen)	3	3	3
	Totaal	197	197	197
Gewoon secundair	Voltijds	938	953	968
	Deeltijds autonoom**	1	4	5
	Totaal	939	957	973
buitengewoon secundair	BuSO-scholen	112	112	111
	Secundaire afdeling in basis- scholen type 5 (ziekenhuis- scholen)	3	3	3
	Secundaire school type 5	1	1	1
	Totaal	116	116	115
DKO	Beeldende kunst	66	66	66
	Muziek, woordkunst, drama	101	101	99
	Kunstacademies***	/	/	3
	Totaal	167	167	168
CLB		73	73	72
Internaten	Gewoon basis-en secundair	134	134	134
	MPIGO's	16	16	16
	Semi-internaten	10	10	10
	Opvangcentra	4	4	4
	IBSOGO's	2	2	2
	Autonoom internaat buso (tehuis)	1	1	1
	Tehuizen kinderen van wie ouders geen vaste verblijfplaats hebben	4	4	4

* Inclusief acht Franstalige basisscholen.

**Er zijn 47 centra voor deeltijds onderwijs. Sinds het schooljaar 2007-2008 kan een centrum deeltijds onderwijs autonoom worden. De andere 42 centra voor deeltijds onderwijs zijn administratief verbonden aan een school voor voltijds onderwijs. Ze zijn dan ook vervat in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs.

***Sinds 2009-2010 bestaan er in het DKO drie soorten instellingen. De instellingen voor beeldende kunst, de instellingen voor podiumkunsten met drie studierichtingen muziek, woordkunst en dans, en de nieuwe kunstacademies die alle studierichtingen kunnen aanbieden.

Schoolbeheerteams en verificateurs

De **verificateurs** controleren ter plaatse in de scholen de aan- en afwezigheden van de leerlingen en de toelatingsvoorwaarden tot de studierichtingen in het secundair onderwijs. Ze gaan na of de werkingsmiddelen correct ingezet zijn en volgen in het deeltijds kunstonderwijs de inschrijvingsgelden op. Ze ondersteunen ten slotte de scholen bij de toepassing van de regle-

mentering.

De schoolbeheerteams zijn groepen van dossierbeheerders die gezamenlijk de schooldossiers van een onderwijsniveau in een bepaalde regio of provincie behandelen.

Werkingsmiddelen

Elk jaar ontvangen de scholen, CLB's en internaten een werkingsbudget. Daarmee bekostigen ze hun werking, uitrusting, het groot onderhoud, investeringen in functie van een rationeel energieverbruik en in het basisonderwijs ook het gratis aanbod aan leerboeken en andere schoolbehoeften van de leerlingen.

Voor het GO! worden de werkingsmiddelen tussen de scholengroepen verdeeld op basis van criteria die de Raad van het Gemeenschapsonderwijs vaststelt. Een puntenschaal op basis van het onderwijsniveau, de onderwijsvorm en het studiegebied bepaalt de verdeling in het gesubsidieerd onderwijs.

Tot 2007-2008 gaf het net waartoe een school behoorde de doorslag bij de verdeling van de middelen. Wanneer het GO! 100 euro kreeg, kreeg het gesubsidieerd onderwijs 76 euro. Specifieke kenmerken van de leerlingen speelden geen rol.

Sinds 1 september 2008 ligt de lat voor alle netten even hoog. Wel worden de zogenaamde objectiveerbare verschillen in rekening gebracht. Alle scholen van het officieel onderwijs krijgen extra middelen omdat zij verplicht zijn verscheidene levensbeschouwelijke vakken aan te bieden. Het GO! krijgt extra middelen omdat dit net grondwettelijk verplicht is de vrije keuze te garanderen.

Vier leerlingenkenmerken spelen voortaan wel een rol bij de verdeling van de middelen:

- het opleidingsniveau van de moeder
- de thuistaal
- het ontvangen van een schooltoelage
- de buurt waar de leerling woont

AMBITIE 1: TOELAGEN TIJDIG UITBETALEN IN 2010

In januari 2010 betaalde AgODi de eerste schijf van de gewone werkingsmiddelen uit, in juni 2010 volgde het saldo. Alle toelagen voor de gewone werkingsmiddelen werden tijdig uitbetaald.

AgODi engageert zich om 98% van alle toelagen op tijd toe te kennen. Die belofte maakt het agentschap in 2010 waar door een tijdige betaling van 99% van alle toelagen. Zoals in 2009 blijven er volgende uitzonderingen op de regel:

Net zoals in 2009 is ook in 2010 de betaling van de **toelage anderstalige nieuwkomers** in het basisonderwijs opgeschoven. Elk jaar zien we een sterke toename van het aantal anderstalige

nieuwkomers. Dat komt zowel in de toelage als in de lestijden anderstalige nieuwkomers tot uiting. Extra budget kon pas op het einde van het jaar worden vrijgemaakt, waardoor de toelage in december 2010 is betaald.

Voor de **integratietoelagen secundair onderwijs** werden er 2 van de 26 te laat betaald. Ook 3 van de 101 **“gewone” internaatstoelagen** werden laattijdig betaald.

In beide gevallen werd de betaling uitgevoerd op 16 juli 2010. De laattijdige betaling van deze toelagen is een gevolg van het onvoldoende beschikbaar zijn van bepaalde kredieten. De aanpassing aan de begroting werd pas op 29 juni 2010 goedgekeurd waardoor de extra kredieten pas dan beschikbaar werden.

Werkingsmiddelen voor het basisonderwijs

In 2009 kregen de scholen de werkingsmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem. Ondanks besparingen in 2010 op de werkingsmiddelen (onder meer niet-indexering), is het globale bedrag in 2009-2010 gestegen door stijgende leerlingenaantallen.

Overzicht van werkingsmiddelen volgens soort onderwijs, net en schooljaar (inclusief type-5 scholen en Franstalige scholen)

Werkingsmiddelen gewoon basisonderwijs							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!*	48.806.000	352	62.762.000	352	63.520.000	352	1,21%
VGO	218.975.890	1446	256.817.015	1447	257.235.685	1452	0,16%
OGO	78.419.579	519	97.731.895	521	98.090.603	524	0,37%
Totaal	346.201.469	2317	417.310.910	2320	418.846.288	2329	0,37%

Werkingsmiddelen buitengewoon basisonderwijs							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!*	7.090.000	36	8.941.000	36	9.245.000	36	3,40%
VGO	16.991.037	127	22.312.926	127	22.629.030	127	1,42%
OGO	4.292.844	34	5.801.583	34	5.910.000	34	1,87%
Totaal	28.373.882	197	37.055.509	197	37.784.030	197	1,97%

* Voor het GO! worden enkel de dotaties vermeld die AgODi uitbetaalt aan de scholengroepen (excl. inhoudingen).

Bijkomende toelagen

Naast de werkingmiddelen betaalt AgODi ook bijkomende toelagen uit.

De **integratietoelagen** zijn toelagen voor scholen die leerlingen in een geïntegreerd onderwijs traject (GON) begeleiden in het gewoon onderwijs. Die toelagen maken deel uit van het werkingsmodel (= model voor berekening van de werkingmiddelen). Door de invoering van het nieuwe financieringssysteem zijn ook de integratietoelagen sterk gestegen. AgODi betaalt die toelage alleen aan de scholen voor buitengewoon basisonderwijs van het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs ontvangt die via een dotatie. In 2010 is een integratietoelage betaald aan 105 scholen voor buitengewoon basisonderwijs die GON-leerlingen begeleiden. Het aantal GON-leerlingen begeleid door het buitengewoon basisonderwijs is bovendien gestegen van 7.779 in 2009-2010 naar 8.184 in 2010-2011.

Om de noodzakelijke besparingen binnen de Vlaamse Regering te kunnen realiseren zijn de budgetten voor **nascholing** verminderd met 20%. Het gaat om een daling van 97,75 euro in het schooljaar 2008-2009 naar 76,05 euro in het schooljaar 2009-2010 per ambt.

Sinds 1 september 2008 is de definitie van **anderstalige nieuwkomer** uitgebreid met de kinderen die officieel verblijven in een open asielcentrum. Dat heeft een duidelijke invloed gehad op het aantal aanvragen en heeft de totale toelage significant doen stijgen ten opzichte van het schooljaar 2007-2008. Ook in het schooljaar 2009-2010 bleven de aanvragen voor andersstalige nieuwkomers sterk stijgen, de toelage steeg bijgevolg met bijna 26% ten opzicht van het schooljaar 2008-2009.

Sinds het schooljaar 2002-2003 ontvangen scholen extra middelen voor de logistieke en materiële ondersteuning van de ICT-coördinator. Alleen de scholen die geregistreerd zijn in een samenwerkingsplatform hebben recht op deze middelen. In 2009-2010 zijn er enkele basisscholen bijgekomen die **middelen voor ICT** ontvangen, omdat zij nu deel uitmaken van een ICT-samenwerkingsplatform.

De **toelage voor ICT-infrastructuur** wordt vanaf het schooljaar 2008-2009 niet meer uitbetaald. Die toelage was bedoeld als inhaaloperatie om de onderwijsinstellingen uit te rusten met informatie- en communicatietechnologie en om de leerkrachten met die nieuwe technologieën vertrouwd te maken.

Scholen die tijdelijk of permanent **onderwijs aan huis** organiseren, kunnen de betaalde reis-

kosten van het personeel terugvragen bij AgODi. Die kosten zijn met 5,85% gestegen ten opzichte van het voorgaande schooljaar.

De **gemeenschapsbijdrage** wordt toegekend aan de schoolbesturen/inrichtende machten van de erkende tehuizen en van de andere internaten waar leerplichtige kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben, kunnen verblijven. De schoolbesturen/inrichtende machten brengen die gemeenschapsbijdrage in mindering van het kostgeld van de in aanmerking komende leerlingen.

AgODi kent ook subsidie-enveloppes toe voor diensten die onderwijs organiseren aan zieke kinderen. De subsidies voor de **K-diensten** zijn bestemd voor kinderen in de neuropsychiatrie.

Het contingent van de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon lager en secundair onderwijs is vanaf het schooljaar 2008-2009 uitgebreid van 50 naar 100 plaatsen. Daarnaast wordt vanaf dan de forfaitaire toelage voor **ION** jaarlijks geïndexeerd.

Deze reglementaire aanpassingen komen ook duidelijk tot uiting in de cijfers:

Tijdens het schooljaar 2008-2009 werden al 67 van de 100 plaatsen ingevuld, dit steeg in het schooljaar 2009-2010 tot 81 plaatsen.

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	Instellingen	€	Instellingen	€	Instellingen	€	
Integratie-toelagen*	99	1.515.833	101	2.271.397	105	2.527.279	11,27%
Nascholing	2511	4.780.102	2511	4.905.365	2516	3.930.000	-19,88%
Anderstalige nieuwkomers	187	154.250	225	198.988	295	250.288	25,78%
ICT-middelen	2496	582.097	2502	583.660	2512	587.810	0,71%
ICT-infrastructuur	2514	4.998.827	/	/	/	/	
Onderwijs aan huis		10.276		15.503		16.410	5,85%
Gemeenschapsbijdrage	17	72.911	20	76.955	17	82.062	6,64%
K-diensten	13	880.092	13	893.180	13	893.180	0,00%
ION	25	12.500	30	17.101	32	21.222	24,10%

* De integratietoelagen voor de scholen van het GO! zijn opgenomen in de dotaties aan de scholengroepen

Werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs

In 2009 kregen de scholen de werkingmiddelen volgens het nieuwe financieringssysteem. De daling in 2009-2010 is het gevolg van een dalend aantal leerlingen en besparingen op de werkingmiddelen.

Overzicht werkmiddelen volgens soort onderwijs, net en schooljaar

Werkingsmiddelen gewoon secundair onderwijs							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!	71.429.000	223	74.001.001	223	75.095.389	222	1,48%
VGO	266.007.113	642	300.439.920	659	298.363.412	677	-0,69%
OGO	29.221.999	74	36.487.666	75	35.928.325	74	-1,53%
Totaal*	366.658.113	939	410.928.587	957	409.387.126	973	-0,38%

Werkingsmiddelen buitengewoon secundair onderwijs							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
GO!	5.698.000	20	5.879.000	21	6.004.227	21	2,13%
VGO	13.034.217	76	15.008.680	76	15.145.628	75	0,91%
OGO	2.673.759	19	3.196.115	19	2.930.850	18	-8,30%
Totaal*	21.405.976	115	24.083.795	116	24.080.705	114	-0,01%

* In de totalen van het secundair onderwijs zijn nu ook, in tegenstelling tot het jaarverslag van 2008, de middelen opgenomen uit het transitiefonds voor het GO!. Het transitiefonds is een fonds dat de verliezen door het invoeren van het nieuw financieringssysteem voor het GO! moet compenseren.

Overzicht van bijkomende toelagen per schooljaar secundair onderwijs

	2007-2008		2008-2009		2009-2010		
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	Evolutie
Integratie-toelagen*	507.023	23	702.840	24	788.563	26	12,20%
Nascholing**	6.572.000	1053	6.742.000	1073	5.395.497	1088	-19,97%
ICT-middelen	354.209	1041	353.653	1062	353.686	1085	0,01%
ICT-infrastructuur	4.000.277	1043					
Onderwijs aan huis	16.833	116	23.870	133	26.512	136	11,07%
Uitrusting nijverheidsscholen	10.456.182	294	9.950.536	298			-100,00%
Bedrijfsstages	32.709	334	70.552	1070	77.596	1088	9,98%
Premie knelpuntberoepen	1.397.592	247	1.265.400	275			-100,00%
Deeltijdse vorming	5.337.000	10	6.033.854	10	6.614.796	10	9,63%

* De integratietoelagen voor de scholen van het GO! zijn opgenomen in de dotatie van de scholengroepen.

** Na de publicatie van het AgOD7-jaarverslag 2008 werd er aan de scholen nog een derde schijf voor de toelagen nascholing betaald voor het schooljaar 2007-2008.

Bijkomende toelagen

De **integratietoelagen** zijn toelagen voor scholen die leerlingen in een geïntegreerd onderwijs traject (GON) begeleiden in het gewoon onderwijs. Die toelagen maken deel uit van het werkingsmodel (= model voor berekening van de werkingsmiddelen). Door de invoering van het nieuwe financieringssysteem zijn ook de integratietoelagen sterk gestegen. AgODi betaalt die toelage alleen aan de scholen voor buitengewoon basisonderwijs van het gesubsidieerd officieel en vrij onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs ontvangt die via een dotatie. In 2010 is een integratietoelage betaald aan 26 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs die GON-leerlingen begeleiden. Het aantal GON-leerlingen begeleid door het buitengewoon secundair onderwijs is bovendien de voorbije schooljaren gestegen: van 2.675 in 2008-2009, 3.009 in 2009-2010 tot 3.493 in 2010-2011.

De scholen ontvangen jaarlijks middelen voor de **nascholing** van hun personeel. Om de noodzakelijke besparingen binnen de Vlaamse Regering te kunnen realiseren zijn de budgetten voor nascholing verminderd met 20%. Het gaat om een daling van 101,95 euro naar 80,12 euro per fulltime betrekking leerkracht.

In 2010 zijn **middelen voor ICT** bijna onveranderd gebleven.

Om de onderwijsinstellingen uit te rusten met informatie- en communicatietechnologie en om de leerkrachten met die nieuwe technologieën vertrouwd te maken, heeft de overheid gedurende twee schooljaren een inhaaloperatie voor **ICT-infrastructuur** gedaan. Vanaf het schooljaar 2008-2009 is die toelage niet meer uitbetaald.

In het secundair onderwijs is **onderwijs aan huis** een **relatief nieuwe maatregel** die nog steeds aan bekendheid wint. Als gevolg daarvan nemen de aanvragen en de uitbetaalde bedragen in 2009-2010 verder toe. Daardoor stijgen ook de reiskosten die de personeelsleden kunnen terugvragen bij AgODi.

De **toename** van de **toelagen bedrijfsstages** is een gevolg van het feit dat het aantal scholen dat vanaf het schooljaar 2005-2006 deel uitmaakte van het tijdelijk project 'bedrijfsstages', uitgebreid wordt van 1/3 van het aantal scholen in Vlaanderen tot alle scholen in Vlaanderen (vanaf 1 september 2008). De toename van de toelagen t.o.v. het schooljaar 2008-2009 (9,98%) valt te verklaren doordat het (niet gebruikte) restbudget 2008-2009 werd toegevoegd aan het budget voor het schooljaar 2009-2010.

De **premie knelpuntberoepen** wordt voorlopig niet langer toegekend. Door de besparingsmaatregelen van de Vlaamse Regering in 2010 is het budget daarvoor geschrapt.

De **toelagen deeltijdse vorming** zijn gestegen. Sinds het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap staan de Centra voor Deeltijdse Vorming (CDV's) in voor de organisatie van persoonlijke ontwikkelingstrajecten (P.O.T.'s). Na de screening en het overleg met het CLB kunnen jongeren die nog niet klaar zijn om te gaan werken en te kampen hebben met een multicomplexe problematiek een P.O.T. volgen in het kader van het voltijdse engagement.

Werkingsmiddelen voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)

De CLB's ontvangen werkingsoelagen die gebaseerd zijn op het **omkaderingsgewicht** toegekend aan de verschillende centra.

- In 2008 **eindigde het NICO-project**. De middelen daarvoor werden toegevoegd aan de werkingsoelagen voor de CLB's.
- Daarbovenop kwam een **verhoging van de middelen** in 2008 met 650.000 euro. 50.000 euro daarvan komt volledig ten goede van de GOK-werking.
- Vanaf 2008 krijgen de CLB's ook een **toelage voor nascholing**. In 2010 werd daarvoor **178.000 euro** verdeeld volgens de toegekende uren in de centra.

In 2010 werden in het kader van de besparingen ook voor de CLB's de werkingsoelagen en de nascholingsgelden verminderd.

Werkingsoelagen per net

Werkingsoelagen per net					
	GO!	VGO	OGO	Totaal	Evolutie t.o.v. het vorige jaar
2005	3.060.559 €	9.982.830 €	1.106.611 €	14.150.000 €	
2006	3.107.111 €	10.134.669 €	1.123.442 €	14.365.222 €	2%
2007	3.142.238 €	10.275.224 €	1.180.476 €	14.597.938 €	2%
2008	3.388.853 €	11.140.826 €	1.280.321 €	15.810.000 €	8%
2009	3.448.372 €	11.332.156 €	1.302.471 €	16.083.000 €	1,73%
2010	3.372.517 €	11.230.944 €	1.286.261 €	15.922.000 €	-1%

Nascholingsoelagen per net

Nascholing CLB's			
	2008	2009	2010
GO!	51.065 €	52.259 €	41.840 €
VGO	148.051 €	151.443 €	121.476 €
OGO	17.883 €	18.298 €	14.683 €
Totaal	216.999 €	222.000 €	178.000 €

Werkingsmiddelen voor de internaten

In het **GO!** zijn de werkingsoelagen voor de internaten opgenomen in de **dotatie** van de betrokken scholengroep.

De **gesubsidieerde internaten** ontvangen een forfaitair bedrag en een bedrag per interne leerling uit het gewoon basis- en secundair onderwijs. Voor de internen die een schooltoelage genieten, kent AgODi bijkomende werkingsoelagen toe. Het aantal internen met een schooltoelage vormt de basis voor de verdeling van het beschikbare krediet.

Overzicht werkmiddelen internaten volgens net en volgens schooljaar

Werkingsmiddelen voor de internaten							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!	3.158.000	33	3.258.000	33	3.288.000	32	0,92%
VGO	14.017.000	97	14.341.438	97	14.408.277	99	0,47%
OGO	386.650	4	411.553	4	495.860	4	20,49%
Totaal	17.561.650	134	18.010.990	134	18.192.137	135	1,01%

Bijkomende werkmiddelen voor de internaten							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!							
VGO	3.077.452	91	3.152.344	94	3.138.740	94	-0,43%
OGO	97.547	4	93.655	4	107.259	4	14,53%
Totaal	3.174.999	95	3.245.999	98	3.245.999	98	0,00%

Een evoluerend aantal internen

De laatste jaren stijgt het aantal internen. Het overgrote deel van de internen zijn leerlingen uit het gewoon secundair onderwijs. Het aantal internen uit het gewoon kleuteronderwijs neemt ook verder toe.

Aantal internen	2007-2008	2008-2009	Evolutie (%)	2009-2010	Evolutie (%)
Gewoon kleuteronderwijs	112	135	20,54%	141	4,44%
Buitengewoon kleuteronderwijs	9	17	88,89%	9	-47,06%
Gewoon lager onderwijs	1.240	1.211	-2,34%	1.178	-2,73%
Buitengewoon lager onderwijs	153	176	15,03%	178	1,14%
Gewoon secundair onderwijs	9.342	9.402	0,64%	9.620	2,32%
Buitengewoon secundair onderwijs	99	138	39,39%	131	-5,07%
Deeltijds secundair onderwijs	57	50	-12,28%	45	-10,00%
Totaal	11.012	11.129	1,06%	11.302	1,55%

Werkingsmiddelen voor het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO)

Werkingsmiddelen

De instellingen van het deeltijds kunstonderwijs kunnen naast de werkingsmiddelen nog rekenen op bijkomende toelagen voor ICT-coördinatie en nascholing.

De werkingsmiddelen DKO stijgen verder, maar als we het stijgingspercentage vergelijken met het voorgaande jaar dan zien we een vertraging van de groei. 1,20% in 2009-2010 tegenover 3,25% in 2008-2009. Dit kunnen we verklaren door een daling van het aantal leerlingen in het schooljaar 2008-2009. De werkingsmiddelen DKO in het GO! zitten vervat in de dotaties.

Werkingsmiddelen deeltijds kunstonderwijs

werkingsmiddelen DKO							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
GO!	nvt		nvt		nvt		
VGO	92.363	5	69.167	4	67572	4	-2,31%
OGO	2.725.769	147	2.840.512	148	2877087	149	1,29%
Totaal	2.818.132	152	2.909.678	152	2944659	153	1,20%

Bijkomende toelagen

De instellingen van het deeltijds kunstonderwijs kunnen naast de werkingsmiddelen nog rekenen op bijkomende toelagen voor ICT-coördinatie en nascholing.

Zoals in de andere onderwijsniveaus wordt vanaf het schooljaar 2008-2009 de toelage voor **ICT-infrastructuur** niet meer uitbetaald.

De **toelagen voor nascholing** zijn er pas in het schooljaar 2007-2008 gekomen in uitvoering van cao VIII. De toelagen voor nascholing DKO in het GO! zitten eveneens vervat in de dotaties. Om de noodzakelijke besparingen binnen de Vlaamse Regering te kunnen realiseren zijn de budgetten voor nascholing verminderd met 20%. Het gaat om een daling van 81,24 euro naar 64,95 euro per fulltime betrekking leerkracht.

De **Mechelse Beiaardschool** krijgt als enige instelling voor deeltijds kunstonderwijs een vast bedrag dat in het begrotingsjaar 2004 is vastgesteld op 25.000 € en dat jaarlijks wordt geïndexeerd. Voor het schooljaar 2009-2010 gaat het om een toelage van 27.240 €.

Overzicht bijkomende werkingsmiddelen volgens schooljaar

Bijkomende werkingsmiddelen							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	€	Aantal instellingen	
ICT-middelen*	29.834	165	30.383	165	30303	165	-0,26%
ICT-Infrastructuur	444.952	167	nvt	nvt	nvt	nvt	
Nascholing	307.000	167	315.000	167	252000	167	-20,00%

* enkel voor instellingen die toetreden tot een samenwerkingsplatform

Meer inschrijvingsgelden

In het deeltijds kunstonderwijs betaalt elke leerling inschrijvingsgeld per gevolgde studierichting. De vier toegepaste tarieven evolueren mee met de index. Sommige sociale categorieën zoals werklozen, personen met een handicap, studenten... genieten van een verminderd tarief. Alle instellingen storten hun ontvangen inschrijvingsgelden op rekening van het **inschrijvingsfonds DKO** in de tweede helft van november. Uit dat fonds komt een deel van de salarissubsidies voor de betaling van het personeel.

Globaal zijn de inkomsten op basis van de inschrijvingsgelden in het schooljaar 2009-2010 met **2,3% gestegen** in vergelijking met het voorgaande schooljaar.

Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs

Inkomsten inschrijvingsgeld							
	Schooljaar 2007-2008		Schooljaar 2008-2009		Schooljaar 2009-2010		Evolutie
	€	Aantal scholen	€	Aantal scholen	€	Aantal scholen	
GO!	1.021.927	15	1.051.323	15	1168850	15	11,18%
VGO	219.276	5	213.787	4	216759	4	1,39%
OGO	11.657.660	147	12.497.046	148	12692453	149	1,56%
Totaal	12.898.863	167	13.762.156	167	14078062	168	2,30%

Omkadering

Elk jaar legt AgODi de omkadering vast waarop elke school of scholengemeenschap kan rekenen. Op basis daarvan stellen de scholen hun personeelsbestand samen.

‘Omkadering’ slaat zowel op lestijden, lesuren en uren leraar als op punten en eenheden. De omkadering bestaat meestal uit verschillende deelpakketten met een specifieke doelstelling. Voor elke soort omkadering gelden specifieke toekenningsvoorwaarden en berekeningswijzen. Het grootste pakket omkadering is de personeelsformatie van het lerarenkorps. Zo is het leerlingenaantal de basis voor de berekening van de leerkrachtenomkadering. Daarnaast kent AgODi ook aanvullende lestijden of specifieke uren toe.

AMBITIE 2: HET TIJDIG TOEKENNEN VAN DE OMKADERING

AgODi garandeert de omkadering ten laatste op 15 juni mee te delen aan 98% van de scholen en vóór 31 augustus aan alle scholen.

Alle basisscholen ontvingen tijdig een correcte dienstbrief met hun omkadering.

Alle secundaire scholen ontvingen tijdig een correcte dienstbrief met hun gewone omkadering. Enkel voor de buso-scholen werd de dienstbrief omkadering

ICT laattijdig verstuurd (18 juni 2010). Hierdoor bedraagt het percentage 100% voor het gewoon voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs en 79,6% voor het buitengewoon secundair onderwijs.

Omkadering voor het basisonderwijs

In het **gewoon basisonderwijs** zijn de algemene lestijden - lestijden volgens de schalen – voor leerkrachten bijna gelijk gebleven. Dat komt door de positieve leerlingenevolutie in het kleuteronderwijs; in het lager onderwijs daalt het aantal leerlingen.

Daarnaast zijn er **specifieke lestijden** voorzien in het kader van:

■ instaplestijden

Het aantal instaplestijden is bijna gelijk gebleven na 2 jaren met sterke stijgingen (met respectief 47% en 54%). De stijgingen van de vorige jaren waren het gevolg van een verbetering aan het herberekeningssysteem voor de instaplestijden in het kleuteronderwijs en een extra investering in het kleuteronderwijs van 10 miljoen euro. Het zorgde voor een snellere toekenning van meer instaplestijden. Vanaf 1 september 2008 werd dat systeem nog verder versoepeld.

■ godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing

In het lager onderwijs worden aanvullend bij de lestijden volgens de schaal, wekelijks twee lestijden gefinancierd of gesubsidieerd voor de cursussen in de erkende godsdiensten en voor de niet-confessionele zedenleer. Een vrije school kan kiezen welke

van de erkende godsdiensten en/of zedenleer ze aanbiedt. Een officiële school moet lessen aanbieden in alle zes erkende godsdiensten en niet-confessionele zedenleer.

■ **lichamelijke opvoeding (LO) in het kleuter- en het lager onderwijs**

Elke school krijgt een bijkomend lestijdenpakket voor het inrichten van lichamelijke opvoeding. De berekeningswijze is anders voor het niveau kleuters dan voor het niveau lager.

■ **het gelijkekansenbeleid (GOK en GOK+)**

GOK-lestijden zijn aanvullende lestijden die scholen ontvangen op basis van hun kansarmoedeprofiel en waarmee ze leerkrachten kunnen aanwerven om een gelijke kansenbeleid te voeren. Vanaf 1 september 2008 ging het aantal lestijden/uren voor gelijke onderwijskansen in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs fors omhoog. 2009-2010 is het tweede jaar van de driejaarlijkse GOK-cyclus. Sommige scholen hebben in 2009-2010, op basis van een positief opvolgingsverslag van de inspectie, nu alle GOK-lestijden ontvangen waarop zij recht hadden.

Daarnaast zijn er nog lestijden GOK+. GOK+ is erop gericht te voorzien in een maximale ondersteuning en begeleiding van onderwijskansarme kleuters.

■ **anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers**

De definitie van onthaalonderwijs werd vanaf 1 september 2008 uitgebreid zodat die ook de specifieke groep van kinderen in asielcentra omvat. De evolutie van de omkadering lestijden voor anderstalige nieuwkomers is vergelijkbaar met de stijging van de toelagen voor deze groep. Deze lestijden kennen opnieuw een sterke stijging (vorig schooljaar 23,6%, het schooljaar ervoor 21,1%). Ook lestijden voor het vervolgtraject (gewezen anderstalige nieuwkomers) zijn gestegen, in navolging van het gestegen aantal anderstalige nieuwkomers vorig schooljaar.

■ **de integratie van anderstaligen ('Rand en Taal'):**

Deze extra lestijden zijn bedoeld om het Nederlandstalige onderwijs en de integratie van de anderstalige kinderen in de Vlaamse Rand te versterken.

■ **kinderverzorging**

■ **onderwijs aan huis**

Leerlingen hebben bij ziekte of ongeval onder bepaalde voorwaarden recht op onderwijs aan huis. Dit wordt georganiseerd door de school waar het kind als regelmatige leerling is ingeschreven. De duur van dit onderwijs aan huis verschilt per individueel geval. In het overzicht wordt steeds de situatie op 1 januari weergegeven. Dit verklaart de sterke schommelingen over de schooljaren heen.

Naast deze specifieke lestijden krijgen basisscholen een puntenenveloppe **administratieve ondersteuning**.

Overzicht lestijden, punten en eenheden gewoon basisonderwijs volgens schooljaar

Omkadering gewoon basisonderwijs	LT	Aantal	LT	Aantal	LT	Aantal	Evolutie omkadering t.o.v. 2008- 2009
Lestijden volgens de schalen	772.708	2.317	774.069	2.320	777.264	2.329	0,41%
Instaplestijden	17.623	1.429	27.165	1.605	27.307	1.671	0,52%
Lestijden Godsdienst- NCZ-Cultuurbeschou- wing	52.529	2.146	52997	2.148	53038	2.157	0,08%
Lestijden LO kleuter	21.338	2.139	21.672	2.142	22.146	2.154	2,19%
Lestijden LO lager	5.780	1.885	5.756	1.870	5.710	2.160	-0,80%
Lestijden GOK	40.236	1.877	44.483	2.026	44.594	2.024	0,25%
Lestijden GOK +	3.806	296	4.308	417	4.356	418	1,11%
Lestijden Anderstalige Nieuwkomers (telkens op 1 januari)	1.984	161	2.453	199	3.125	254	27,40%
Lestijden Gewezen Anderstalige Nieuw- komers	558	130	687	143	803	183	16,89%
Lestijden Rand en Taal	2.197	116	1.973	111	2.007	111	1,72%
Uren Kinderverzorg- sters	19.932	2.053	20.027	2.060	20.293	2.085	1,33%
Punten ICT	30.924	2.317	30.988	2.320	31.163	2.329	0,56%
Punten Administra- tieve Ondersteuning	114.347	2.317	114.385	2.320	114.711	2.329	0,29%
Punten Zorg	71.242	2.316	122.564	367	123.680	367	0,91%
Punten Zorg+	6.636	367	0	367	nvt	0	nvt
Punten Stimulus	37.804	367	37.731	367	38.363	367	1,68%
Lestijden Mentor- schap	1.909,99	2.317	4.335,27	2.320	4.157,60	2.329	-4,10%
Eenheden Korte Vervangingen	65.147.939	2.317	59.241.640	2.320	60.312.744	2.329	1,81%
Onderwijs aan huis (telkens op 1 januari)	144	36	124	29	200	51	61,29%
Specifieke instellingen : 4 tehuizen voor kinderen van wie de ouders geen vaste verblijfplaats hebben en het tehuis Kuurne							
Ambten studiemees- ter-opvoeder	57	5	59	5	57	5	-3,39%
Ambten internaatbe- heerder	5	5	5	5	5	5	0,00%

Nieuw in 2010-2011

Door de recente demografische evolutie hebben een aantal Vlaamse steden nood aan bijkomende capaciteit in de basisscholen.

Scholen in gemeenten met een grote aangroei van het aantal leerlingen krijgen onder bepaalde voorwaarden bijkomende lestijden. Specifiek gaat het over de volgende gemeenten: Anderlecht, Antwerpen, Beersel, Brussel, Dilbeek, Gent, Grimbergen, Halle, Vilvoorde en Wemmel.

Scholen in deze gemeenten krijgen bijkomende lestijden volgens de schalen (naar rato van 1 lestijd per leerling) zodra de school het aantal regelmatige leerlingen in het gewoon lager onderwijs op de eerste schooldag van oktober 2010 ziet stijgen met minimaal 12, dit t.o.v. de teldag voor het schooljaar 2010-2011. Een leerlingen-daling vanaf 12 leerlingen wordt eveneens naar rato van 1 lestijd per leerling in mindering gebracht van de lestijden volgens de schalen.

In het **buitengewoon basisonderwijs** werkt naast onderwijzend personeel ook paramedisch, medisch, sociaal, psychologisch en orthopedagogisch personeel.

De lestijden en de uren voor het paramedische personeel stijgen. Ze volgen de stijging van het aantal leerlingen in het buitengewoon basisonderwijs.

De **aanvullende lestijden en uren** worden er voorzien in het kader van:

- godsdienst, niet-confessionele zedenleer en cultuurbeschouwing.
- de begeleiding van leerlingen in het kader van geïntegreerd onderwijs ('GON'). De evolutie van de GON-eenheden stijgt als gevolg van de jaarlijkse stijging van het aantal GON-leerlingen.
- het ondersteuningsaanbod voor gelijke onderwijskansen. De eerste GOK-cyclus in het buitengewoon basisonderwijs werd ingevoerd vanaf het schooljaar 2009-2010, ter vervanging van het onderwijsvoorrangsbeleid (OVV). Scholen voor buitengewoon onderwijs krijgen aanvullende lestijden wanneer ze ten minste 40% externe en semi-interne leerlingen van type 1 en type 3 hebben die aantikken op de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' en 'thuis taal niet-Nederlands' (alleen in combinatie met de indicator 'opleidingsniveau van de moeder'). Voor scholen die lestijden verliezen bij de overgang van OVV naar GOK in vergelijking met het schooljaar 2008-2009 is gedurende twee schooljaren een overgangsmaatregel voorzien.
- de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs (ION). Scholen voor buitengewoon onderwijs type 2 krijgen voor de begeleiding van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs aanvullende lestijden en een integratietoelage. 32 begeleiden-de scholen voor buitengewoon onderwijs ontvangen die lestijden. Het gaat daarbij over 25 scholen voor buitengewoon basisonderwijs en 7 scholen voor buitengewoon secundair onderwijs. De lestijden ASV-ION stijgen als gevolg van de uitbreiding in 2008 van het contingent ION van 50 naar 100 leerlingen. In het schooljaar 2010-2011 waren er 96 ION-leerlingen.
- de integratie van anderstaligen ('Rand en Taal'). Zoals in het gewoon basisonderwijs is ook voor het buitengewoon basisonderwijs vanaf 2008-2009 een nieuwe cyclus begonnen met een nieuwe definitie van de taalindicator.
- Basisscholen voor buitengewoon onderwijs die zich in een noodsituatie bevinden (bijvoorbeeld door een plotse stijging van hun aantal leerlingen) kunnen een beroep doen op afwijkingslestijden en -uren.

- Voor de begeleiding van leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS) in het kader van het geïntegreerd onderwijs zijn er afwijkingslestijden en -uren GON-ASS. Om tegemoet te komen aan de steeds toenemende vraag voor extra begeleiding voor kinderen met ASS, werd het aantal afwijkingslestijden en -uren GON-ASS vanaf het schooljaar 2009-2010 verhoogd tot 1.656 lestijden en uren in het buitengewoon basisonderwijs, een stijging van 22,67%.
- Extra lestijden en uren voor projecten voor buitengewone onderwijsontwikkelingen (PBOO's), bestaande uit:
 - de organisatie van samenwerkingsverbanden tussen het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs;
 - de integratie van specifieke doelgroepen via GON in het gewoon basisonderwijs;
 - de optimalisering van de werking t.a.v. autistische kinderen;
 - de verbetering van de opvang van interne leerlingen.

In 2009 besliste de Vlaamse Regering, op basis van een gunstige evaluatie door de onderwijsinspectie, om die projecten te verlengen voor een nieuwe periode van 3 jaar.

- Daarnaast krijgen buitengewone basisscholen nog een puntenenveloppe administratieve ondersteuning.

Alle basisscholen krijgen daarnaast 'mentoruren', punten voor ICT en eenheden voor de vervanging van korte afwezigheden. Daarvoor moeten ze wel deel uitmaken van een samenwerkingsplatform of scholengemeenschap.

Bij de berekening van de **eenheden voor de vervanging** van korte afwezigheden en de **lestijden mentorschap** wordt vanaf 2009-2010 in het buitengewoon onderwijs rekening gehouden met de GOK-lestijden, wat zorgt voor een stijging van deze middelen in het buitengewoon basisonderwijs. Voor de lestijden mentorschap is een gesloten financieringsenveloppe voorzien voor vier onderwijsniveaus samen (basis-, secundair, deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs). In het gewoon basisonderwijs gaan de lestijden mentorschap licht achteruit door een hogere stijging van het aantal gerechtigden in andere niveaus.

De evolutie in de **punten voor ICT en administratieve ondersteuning** loopt gelijk met die van de lestijden.

De **scholengemeenschappen** krijgen een puntenenveloppe **stimulus** (vrij te besteden punten als aanmoediging om in een scholengemeenschap te stappen) en een puntenenveloppe **zorg**. Beide zijn lichtjes gestegen. Deze evolutie loopt gelijk met die van de lestijden.

Naast de scholen voor buitengewoon onderwijs worden ook de **medisch-pedagogische instituten, de semi-internaten en opvangcentra van het Gemeenschapsonderwijs** beschouwd als instellingen voor buitengewoon onderwijs. Ook die instellingen krijgen een urenpakket als omkadering voor hun werking.

Met ingang van 1 september 2009 wordt de aanrekening van de nachtprestaties voor de studiemeester-opvoeders internaat opgetrokken. De uren aanwezigheid van een personeelslid gedurende de nacht, tussen het slapengaan en het opstaan van de leerlingen, worden voor vier uur dienst in plaats van voor drie uur aangerekend.

Die maatregel heeft een verminderde inzetbaarheid van personeel (overdag) tot gevolg. Die verminderde beschikbaarheid wordt gecompenseerd door de toekenning van een bijkomend urenpakket.

Overzicht lestijden, uren, punten, eenheden en afwijkingslestijden en -uren buitengewoon basisonderwijs

Omkadering buitengewoon onderwijs	2007-2008	Aantal instellingen	2008-2009	Aantal instellingen	2009-2010	Aantal instellingen	Evolutie
Lestijden inclusief LT cursus Levensbeschouwelijke vakken*	97.860	197	99.815	197	100.244	197	0,43%
Urenpakket paramedisch externaat	42.626	192	44.466,5	191	45.657,5	191	2,68%
Eenheden GON	14.930	127	16.174	132	17.329	136	7,14%
Lestijden onderwijsvoorrangsbeleid	816	42	816	42	NVT	NVT	NVT
Lestijden rand- en taalgrensgemeenten	91	5	77	5	77	5	0,00%
Lestijden ASV ION (basis en secundair)	275	26	363	30	445,5	32	22,73%
Lestijden GOK				NVT	1.406	103	NVT
Afwijkingslestijden en uren (noodsituaties)	729	42	744	39	764	44	2,69%
Afwijkingslestijden en uren (GON ASS)	1.319	62	1.350	62	1.656	70	22,67%
Lestijden project proeftuin	57,5	2	57,5	2	57,5	2	0,00%
PBOO's (50,5 FT)	1.418	30	1.418	30	1.418	30	0,00%
Punten ICT	1.443	197	1.452	190	1.472	192	1,38%
Punten Administratieve Ondersteuning	9.940	197	10.074	197	10.137	197	0,63%
Eenheden Korte Vervanging	9.781.265	197	6.702.436	197	6.931.354	197	3,42%
Lestijden mentor-schap	161,75	197	391,5	197	404,75	197	3,38%
Specifieke instellingen voor buitengewoon onderwijs in het GO!							
Urenpakket inter-naat	10283	16	10524	16	10642	16	1,12%
Bijkomend uren-pakket slapende waak	NVT	NVT	NVT	NVT	743	16	NVT
Totaal urenpakket internaat					11385	16	
Beheerder internaat	16	16	16	16	16	16	0,00%
Urenpakket opvang-centrum	6388	4	6959	4	6978	4	0,27%
Bijkomend uren-pakket slapende waak	NVT	NVT	NVT	NVT	467	4	NVT
Totaal urenpakket opvangcentrum					7445		
Ambten semi-internaat	161,5	10	169,5	10	170	10	0,29%

* Situatie 1 september

Omkadering secundair onderwijs

Gewoon secundair onderwijs

Ook in het **gewoon secundair onderwijs** zijn er diverse pakketten omkadering. Het basispakket uren-leraar in het gewoon secundair onderwijs is licht gedaald. Dat is een gevolg van de daling van het aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs. Door herstructureringen van secundaire scholen komen er ieder jaar een aantal scholen bij. Ook dat heeft een invloed op het aantal uren-leraar. Het volledige berekeningssysteem is immers gebaseerd op leerlingcoëfficiënten en leerlingenschijven die degressief zijn. Kleinere leerlingengroepen genereren dus meer uren-leraar. Vanaf 2010-2011 is er een programmatiestic in het secundair onderwijs (zie verder).

De specifieke pakketten omkadering worden er voorzien in het kader van:

- **Het gelijkekansenbeleid (GOK):** Scholen met veel kansarme leerlingen krijgen daarvoor extra uren. Vanaf 1 september 2008 is een nieuwe driejaarlijkse GOK-cyclus van start gegaan. Het aantal GOK-uren ligt voor een periode van 3 schooljaren vast. Toch zien we een kleine toename van het aantal GOK-uren in het schooljaar 2009-2010 in vergelijking met het schooljaar 2008-2009. Sommige scholen hebben in 2009-2010, op basis van een positief opvolgingsverslag van de inspectie, nu alle GOK-uren ontvangen waarop zij recht hadden.
- **Anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers**
Scholen die onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het gewoon secundair onderwijs inrichten, krijgen een specifiek pakket uren-leraar toegekend. Het aantal leerlingen ingeschreven in een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) steeg van 1369 leerlingen in het schooljaar 2008-2009 naar 1694 leerlingen in het schooljaar 2009-2010. Het stijgende aantal leerlingen heeft tot gevolg dat ook het daaraan gekoppelde specifieke urenpakket verder blijft stijgen.

Nieuw in 2010-2011

Tweede onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers

In het schooljaar 2010-2011 kan een tweede onthaaljaar georganiseerd worden door scholen met een eerste onthaaljaar die eveneens een eerste graad regulier onderwijs inrichten.

De doelstellingen van het tweede onthaaljaar zijn het verhogen van het rendement van het onthaalonderwijs en het vergroten van de slaagkansen van gewezen anderstalige nieuwkomers in het reguliere onderwijs.

In het tweede onthaaljaar worden de lestijden ingevuld in functie van de individuele leerling, met een minimum van 8 wekelijkse lestijden van het vak Nederlands voor nieuwkomers.

De studiebekrachtiging gebeurt naar analogie met die in een leerjaar van de eerste graad.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap heeft het deeltijds onderwijs volledig hervormd. Onder meer de omkadering voor de centra deeltijds beroepssecundair onderwijs werd toen verhoogd. De toename van het aantal leerlingen in het DBSO heeft tot gevolg dat het globale urenpakket verder blijft stijgen.

Buitengewoon secundair onderwijs (buso)

De Scholen voor **buitengewoon secundair onderwijs** krijgen naast uren voor het onderwijzend personeel een urenpakket voor paramedisch, medisch, orthopedagogisch, psychologisch en sociaal personeel.

De voorbije schooljaren steeg het aantal leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs gestaag. Het stijgende leerlingenaantal zorgt voor een toename van de **uren onderwijzend personeel en de uren paramedisch personeel**.

De **bijkomende uren** in het buitengewoon secundair onderwijs worden vooral gebruikt voor:

- de begeleiding van GON-leerlingen (geïntegreerd onderwijs). De stijging van het aantal GON-eenheden is het gevolg van de jaarlijkse stijging van het aantal GON-leerlingen;
- het ondersteuningsaanbod voor gelijke onderwijskansen. De eerste GOK-cyclus in het buitengewoon secundair onderwijs werd ingevoerd vanaf het schooljaar 2009-2010, ter vervanging van het onderwijsvoorrangsbeleid (OVB). Scholen voor buitengewoon onderwijs krijgen aanvullende lesuren wanneer ze ten minste 40% externe en semi-interne leerlingen van type 1 en type 3 hebben die aantikken op de indicatoren 'opleidingsniveau van de moeder' en 'thuis taal niet-Nederlands' (enkel in combinatie met de indicator 'opleidingsniveau van de moeder'). Voor scholen die lesuren verliezen bij de overgang van OVB naar GOK in vergelijking met het schooljaar 2008-2009 werd gedurende twee schooljaren een overgangsmaatregel voorzien;
- de integratie van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs (ION). Scholen voor buitengewoon onderwijs type 2 krijgen voor de begeleiding van leerlingen met een matige of ernstige verstandelijke handicap in het gewoon onderwijs aanvullende lesuren en een integratietoelage. Het aantal leerlingen dat daarvan kan genieten werd in 2008 uitgebreid van 50 naar 100. In het buitengewoon secundair onderwijs zijn er zeven scholen die ION-leerlingen begeleiden en daarvoor ASV krijgen (zie tabel over omkadering in het buitengewoon basis-onderwijs);
- een onvoorziene situatie. Scholen voor buitengewoon secundair onderwijs kunnen in specifieke situaties (bijvoorbeeld door een plotse stijging van hun aantal leerlingen) een beroep doen op afwijkingslesuren en -uren;
- de begeleiding van GON-leerlingen met autismespectrumstoornissen (ASS). Scholen die GON-leerlingen met ASS begeleiden kunnen daarvoor afwijkingslesuren en -uren GON ASS krijgen. Om tegemoet te komen aan de steeds toenemende vraag voor extra begeleiding voor kinderen met ASS, worden de afwijkingslesuren en -uren in het schooljaar 2009-2010 verhoogd tot 880 lesuren en uren in het secundair onderwijs, een stijging van 70,54%.

De drie internaten van het buitengewoon secundair onderwijs van het GO! (één is autonoom, de twee andere zijn verbonden aan een buso-school) hebben een internaatsbeheerder. Die internaten ontvangen ook een omkadering in de vorm van een urenpakket. Dat urenpakket maakt integraal deel uit van de berekening voor de buso-school plus internaat. De verdeling van de uren tussen school en internaat is de volledige autonomie van de inrichtende macht.

Voor het autonome internaat (tehuis) gaat het om 333 uur (waarvan 32 uur slapende waak) in het schooljaar 2009-2010.

In verschillende secundaire scholen bestaan nog heel wat **extra ambten** in de categorie van het bestuurspersoneel die als een soort 'middenkader' fungeren. Naast de directeur werken in sommige scholen ook een adjunct-directeur, een technisch adviseur, een technisch adviseur-coördinator (technische scholen), een teeltleider (leraar belast met praktische vakken in de land- en teeltbouw) of een coördinator (DBSO). Vanaf het schooljaar 2009-2010 krijgt elke scholengemeenschap en elke secundaire school die niet tot een scholengemeenschap behoort een **globale puntenenveloppe**. De globale puntenenveloppe heeft een dubbel doel. Enerzijds dient die om de ambten van het bestuurspersoneel (uitgezonderd het ambt van directeur, inherent aan elke instelling) en ondersteunend personeel op het niveau van de instelling invulling te geven, maar ook om een beleid inzake taak- en functiedifferentiatie vorm te geven op het niveau van de instelling en van de scholengemeenschap. Nieuw is dat de scholen niet langer aparte omkaderingsmiddelen krijgen in de vorm van één of meer ambten van adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator, technisch adviseur, coördinator (DBSO), of in de vorm van een apart pakket punten ondersteunend personeel, punten taak- en functiedifferentiatie en forfaitaire punten scholengemeenschap. Al die afzonderlijke middelen worden nu geïntegreerd in één geheel. De berekeningswijze blijft dezelfde.

Het ambt van **coördinator** in het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt nog apart toegekend. Vanaf het schooljaar 2007-2008 hebben de CDO's de mogelijkheid om autonoom te worden voor zover zij een voldoende aantal leerlingen hebben (ten minste 260 leerlingen). Dat betekent dat zij net als de scholen van het voltijds secundair onderwijs recht hebben op één directeur i.p.v. één coördinator. In het schooljaar 2009-2010 zijn er vijf autonome CDO's i.p.v. vier het schooljaar daarvoor. Dat verklaart de daling van het aantal coördinatoren.

Alle secundaire scholen krijgen daarnaast '**mentoruren**', **punten voor ICT** en **eenheden voor de vervanging van korte afwezigheden**. Daarvoor moeten ze wel deel uitmaken van een samenwerkingsplatform of scholengemeenschap.

De lesuren voor het **mentorschap** zijn met bijna 22% gestegen tegenover het schooljaar 2008-2009. De mentoruren vormen een gesloten budget over de onderwijsniveaus heen. Door een stijging van het aantal gerechtigden in het secundair onderwijs is het aandeel daar gevoelig toegenomen.

Knelpunt bij korte afwezigheden van het personeel in het secundair onderwijs is het vinden van geschikte vervangers. In 2007-2008 liep voor het secundair onderwijs een alternatief proefproject waarbij vervangingen konden gebeuren voor alle afwezigheden van minimaal zes en maximaal negen werkdagen. Vanaf het schooljaar 2008-2009 verandert dat. Voor het secundair onderwijs geldt dan hetzelfde systeem als voor het basisonderwijs in 2007-2008. Binnen een samenwerkingsplatform kunnen de scholen afspraken maken voor een eigen beleid voor **de vervangingen van korte afwezigheden**. Het budget voor het schooljaar 2008-2009 lag gevoelig hoger dan het budget voor het schooljaar 2009-2010. Dat komt doordat aan het initieel voorziene budget van het eerste schooljaar een restbudget uit de onderwijsmiddelen van het daaraan voorafgaande schooljaar werd toegevoegd. Voor het schooljaar 2009-2010 was een dergelijke budgettaire operatie niet mogelijk. De evolutie in de **punten voor ICT** loopt gelijk met die van de uren-leraar.

Tijdelijke vervangingen van leraren, technisch adviseurs en technisch adviseurs-coördinatoren tijdens hun **bedrijfsstages** waren al mogelijk vanaf het schooljaar 2005-2006. Dat tijdelijke project was beperkt tot een derde van het totale aantal secundaire scholen, maar werd uitgebreid. Vanaf 1 september 2008 vormen de bedrijfsstages een optie voor alle secundaire scholen en

alle personeelsleden van het secundair onderwijs met uitzondering van de directeurs en adjunct-directeurs en het meester-, vak- en dienstpersoneel van het Gemeenschapsonderwijs. De stijging met 9,15% tegenover het schooljaar 2008-2009 is een gevolg van het mee opnemen van een niet opgebruikt budget van het voorafgaande begrotingsjaar. Daardoor steeg het globale budget voor de bedrijfsstages en bijgevolg ook het aantal eenheden.

Ten slotte krijgen ook de 118 **scholengemeenschappen** nog extra uren toegekend. De scholengemeenschappen verdelen deze uren zelf onder hun scholen.

Overzicht omkadering secundair onderwijs

Omkadering secundair onderwijs							
	2007-2008	Aantal instellingen	2008-2009	Aantal instellingen	2009-2010	Aantal instellingen	Evolutie
Gewoon voltijds secundair onderwijs							
Uren volgens schalen	987.685	939	988.109	953	985.489	968	-0,27%
Ambten adjunct-directeur	354	343	355	341	/	/	
Ambten TA/TAC incl bonusambten	879	313	899	325	/	/	
Ambten teeltleider	99	24	100	24	101	24	1,00%
Uren GOK	10.442	462	16.658	723	16.776	723	0,71%
Punten ondersteunend personeel	438.621	137	441.261	137	/	/	
Extra uren OKAN	3.045	37	3.423	37	4.235	36	23,74%
Deeltijds beroepssecundair onderwijs							
Uren volgens schalen	17.638	47	20.459	48	21.334	47	4,28%
Ambten coördinator	46	46	44	44	42	42	-4,55%
Uren OKAN	27,2	2	19	3	31,2	5	62,50%
Buitengewoon secundair onderwijs							
Uren onderwijzend personeel	100.384	116	103.280	116	105.319	115	1,97%
Ambten adjunct-directeur	12	12	12	12	/	/	
Ambten TA/TAC	171	77	178	78	/	/	
Uren paramedisch personeel	17.041	116	17.611	116	18.575	115	5,47%
Eenheden GON	5.808	35	6.556	36	7.268	40	10,86%
Uren onderwijsvoor-rang	647	33	644	33	/	/	
Punten ondersteunend personeel	26.731	116	26.902	116	/	/	
Afwijkingslesuren en uren 'noodsituaties'	582	29	598	38	643	45	7,53%
Afwijkingslesuren en uren GON ASS	516	18	516	17	880	23	70,54%
GOK + extra social maatregel (uren OVB)	/	/	/	/	1.082	71	

Specifieke instellingen voor buitengewoon onderwijs in het GO!							
Urenpakket internaat	871	3	896	3	1080	3	20,54%
Bijkomend urenpakket slapende waak	NVT	NVT	NVT	NVT	87	3	
Secundair onderwijs							
Punten taak- en functiedifferentiatie	35.344	213	34.712	203	/	/	
Punten ICT	19.685	1.052	19.641	1.062	19.539	1.080	-0,52%
Mentoruren	2.723	1.043	3.061	1.056	3.732	1.076	21,91%
Eenheden vervanging korte afwezigheden	0	0	71.859.326	1.073	45.447.801	1.088	-36,75%
Eenheden bedrijfsstages	11.095.947	334	22.942.712	1.073	25.042.582	1.088	9,15%
Scholengemeenschappen							
Extra uren scholengemeenschappen	20.000	118	20.000	118	20.000	118	0,00%
Begeleiding gewezen OKAN-leerlingen	638	29	638	29	638	29	0,00%
Globale puntenenveloppe	/	/	/	/	657.234	118	
Scholen SO niet in een scholengemeenschap							
Globale puntenenveloppe	/	/	/	/	10.148	19	
Scholen buso niet in scholengemeenschap							
Globale puntenenveloppe	/	/	/	/	19.608	56	

Omkadering voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)

De omkadering voor de CLB's wordt om de drie jaar berekend. Dat gebeurt op basis van de leerlingenaantallen, de taakbelasting, de aanwezigheid van kansarme leerlingen in de scholen waarmee een beleidsplan of -contract is afgesloten en de densiteit. De huidige verdeling van de omkaderingsgewichten is geldig voor de schooljaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012. Vanaf 1 september 2012 volgt een nieuwe omkaderingsperiode.

Omkaderingsgewicht CLB's per net

Omkaderingsgewicht per net									
Periode	GO!		VGO		OGO		Totaal		
	Lineair	Extra	Lineair	Extra	Lineair	Extra	Totaal lineair	Totaal extra	Totaal og
2000-2003	438,60	178,60	1.680,10	130,70	168,50	35,50	2.287,20	344,80	2.632,00
2003-2006	468,69	192,44	1.778,28	116,44	184,60	38,57	2.431,57	347,45	2.779,02
2006-2009	499,49	173,24	1.860,97	122,66	198,44	44,04	2.558,90	339,94	2.898,84
2009-2012	499,71	164,80	1.855,38	134,20	201,56	38,01	2.556,65	337,01	2.893,66

Omkadering voor de internaten

Alle internaten - van alle netten - kunnen een **beheerder** aanstellen.

Het ambt van studiemeester-opvoeder was tot 2007-2008 alleen voorzien voor de internaten van het Gemeenschapsonderwijs.

In uitvoering van cao VIII is vanaf 1 september 2008 ook in de gesubsidieerde internaten een studiemeester-opvoeder voorzien. Zijn de internen uitsluitend leerlingen van het secundair onderwijs, dan zijn er twee gesubsidieerde betrekkingen voorzien. Verblijven ook leerlingen van het basisonderwijs in het internaat, dan zijn het er tweeënhalf.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 wordt er aan de Gemeenschapsinternaten en de gesubsidieerde internaten een bijkomende omkadering 'slapende waak' toegekend. Omdat de aanrekening van de nachtprestaties voor de studiemeesters-opvoeder is opgetrokken, wat een verminderde inzetbaarheid van het personeel (overdag) tot gevolg heeft, wordt er als compensatie een bijkomend urenpakket voorzien.

Omkadering internaten basisonderwijs en secundair onderwijs

	2007-2008			2008-2009			2009-2010		
	Inter-naten	Beheer-ders	Opvoe-ders	Inter-naten	Beheer-ders	Opvoe-ders	Inter-naten	Beheer-ders	Opvoe-ders
GO!	33	33	141	33	33	145	32	32	146,4
VGO	97	97	-	97	97	215,5	99	99	221,5
OGO	4	4	-	4	4	9	4	4	9
Totaal	134	134	141	134	134	369,5	135	135	376,9

Omkadering voor het Deeltijds Kunstonderwijs (DKO)

De **gewone omkadering** in het deeltijds kunstonderwijs geldt voor alle instellingen. Ze bestaat uit een gedeelte voor **onderwijzend personeel** en een gedeelte voor **bestuurs- en administratief personeel**. Daarnaast krijgen alle DKO-instellingen uren-leraar voor **mentorschap** en punten voor **ICT-coördinatie** op voorwaarde dat zij toetreden tot een samenwerkingsplatform.

De evolutie van de personeelsomkadering loopt ongeveer gelijk met de aangroei van de leerlingenpopulatie. Het hogere aantal mentoruren is een gevolg van cao VIII.

Van de 168 DKO-instellingen hebben twee scholen geen recht op punten voor ICT-coördinatie omdat ze niet aangesloten zijn bij een samenwerkingsplatform, en één school omdat het gaat over een nieuw opgerichte school.

Overzicht omkadering DKO

Omkadering deeltijds kunstonderwijs							
	2007-2008		2008-2009		2009-2010		Evolutie
	Aantal	Instellingen	Aantal	Instellingen	Aantal	Instellingen	Evolutie
Uren onderwijzend personeel	73.289	167	74.779	167	75.575	168	1,06%
Uren bestuurs- en administratief personeel	9.451,5	167	9.572,50	167	9612	168	0,41%
Mentoruren	119,8	167	152,53	167	164,32	167	7,73%
Punten ICT-coördinatie*	1.650	165	1.682	165	1679	165	-0,18%
Tijdelijke projecten	1.556	62	1.611	75	1203	38	-25,33%

Een aantal instellingen krijgt extra omkadering voor de organisatie van (een) **tijdelijk(e) project(en)**. Tijdelijke projecten dienen om gedurende een bepaalde periode inhoudelijke en bestuurlijke vernieuwingen uit te testen. De Vlaamse Regering keurt ze goed. Waardevolle tijdelijke projecten kunnen na verloop van tijd organiek worden. Een overzicht:

Inhoudelijke tijdelijke projecten in het DKO

Overzicht inhoudelijke tijdelijke projecten						
Afdeling	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen	Aantal projecten	Aantal organiserende scholen
Beeldende Kunst	17	34	16	33	11	18
Podiumkunsten	17	43	17	42	11	20
Totaal DKO	34	77	33	75	22	38

Bestuurlijke tijdelijke projecten krijgen vorm in zes regionale samenwerkingsverbanden.

Nieuw in 2010-2011

a) Besparingen op de omkadering van scholen

Vanaf het schooljaar 2010-2011 wordt bespaard door het schrappen of verminderen van een aantal specifieke vormen van personeelsomkadering. Zie hoofdstuk budget.

De lestijden en uren voor **mentoren** worden in **alle onderwijsniveaus** afgeschaft.

Het systeem van **korte vervangingen** kende in het secundair onderwijs weinig succes. Daarom worden de eenheden die secundaire scholen specifiek krijgen om korte vervangingen te realiseren vanaf 2010-2011 niet langer toegekend. Voor het basisonderwijs blijft het systeem van korte vervangingen verder bestaan.

Leraren konden bedrijfsstages volgen om zich verder te professionaliseren. Daarvoor hebben scholen vervangingseenheden ter beschikking. Ook is er een premie voor leraren die tijdens de vakantie een bedrijfsstage volgen. Het budget voor vervangingseenheden voor leraren op bedrijfsstage wordt beperkt en de premie wordt afgeschaft.

In het gewoon voltijds secundair onderwijs kan aan een personeelslid, dat aan bepaalde voorwaarden voldoet, een lesuur worden toegekend dat niet wordt aangerekend op het urenpakket. Dit uur wordt gebruikt onder de benaming 'pedagogische coördinatie'. De laatste jaren richtten meer en meer scholen deze extra uren in. Dit veroorzaakte een meerkost. Vanaf 2010-2011 wordt deze regeling afgeschaft.

In augustus 2010 lopen 40 proeftuinen af. Deze proeftuinen kregen extra omkadering. De **extra omkadering**, die diende om het project in goede banen te leiden, dooft bijgevolg ook uit.

Als een cursist in het **deeltijds kunstonderwijs** een vrijstelling krijgt, omdat hij of zij het vak al heeft gevolgd, telt die cursist toch volledig mee voor de **berekening van de uren leraar die het DKO** krijgt. Vanaf 2010-2011 tellen cursisten alleen mee voor de vakken die ze ook daadwerkelijk volgen.

b) Andere maatregelen

Een instelling, studierichting, filiaal of graad kan om bepaalde redenen tijdelijk de norm niet halen. Naar analogie van de regeling in het basisonderwijs is nu ook in het DKO een 'genadejaar' mogelijk als de rationalisatie- of programmatisatienormen niet worden bereikt. De nieuwe regeling bepaalt dat het structuuronderdeel in kwestie voor één schooljaar mag blijven bestaan zonder aan de normen te voldoen. Vroeger kregen de scholen gedurende twee opeenvolgende schooljaren deze afwijking.

Herstructureringen en programmatisaties

Het onderwijslandschap verandert. Er komen nieuwe scholen bij. Andere scholen sluiten, herstructureren of fuseren. Om te kunnen rekenen op financiering of subsidiëring moeten alle scholen voldoen aan de rationalisatienorm. Die norm is meestal gebaseerd op het aantal leerlingen op de eerste schooldag van februari van het voorafgaande schooljaar. Uitzonderlijk kan de teldag voor het bepalen van de rationalisatienorm de eerste schooldag van oktober zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval voor secundaire scholen in afbouw of bij herstructureringen in het basisonderwijs. Voor het gewoon voltijds secundair onderwijs ging het voor het schooljaar 2009-2010 maar om één school.

Jaarlijks kijkt AgODi na of scholen die norm halen. Haalt een basisschool de norm niet of kan ze geen gebruik maken van het genadejaar, dan moet de school herstructureren, fuseren of sluiten. Een basisschool krijgt een genadejaar als de school of een onderdeel ervan op een teldag niet voldoet aan één of meerdere rationalisatienormen maar de teldag ervoor wel. De basisschool blijft dan toch nog een jaar gefinancierd of gesubsidieerd.

Voor scholen van het secundair onderwijs heeft de inrichtende macht de keuze uit fuseren,

afbouwen, sluiten of een afwijking op de rationalisatienorm aanvragen.

AgODi stuurt preventief brieven naar basisscholen die gebruik maken van het genadejaar. Daarin staat dat dit alleen maar onder bepaalde voorwaarden opnieuw mogelijk is. Basisscholen die de normen net halen of de normen maar met één of twee leerlingen overschrijden, krijgen een brief waarin hen wordt gewezen op de gevolgen van een daling in de leerlingenaantallen.

In het secundair onderwijs kan met een 'programmatie' ook de programmatie van nieuwe studierichtingen worden bedoeld.

Basisonderwijs

Wat zijn mogelijke **herstructureringen** in het gewoon basisonderwijs?

Het gaat steeds om de oprichting of afschaffing van vestigingsplaatsen of onderwijsniveaus of het afsplitsen van leerlingengroepen naar nieuwe scholen.

In het buitengewoon basisonderwijs komt daar nog bij dat er een wijziging kan zijn van types (oprichting, omvorming of afschaffing).

Het laten samensmelten van twee of meer scholen tot één school is geen herstructurering maar een **fusie**. Bij een fusie kunnen de oorspronkelijke scholen verdwijnen of kan één van de scholen blijven bestaan en de andere opsorpen.

In het basisonderwijs werd vanaf 1 september 2008 het systeem van de verschillende telmomenten voor het behalen van de programmatie- of rationalisatienormen sterk vereenvoudigd:

- Bij programmatiescholen lopen de telmomenten voor de berekening van het lestijdenpakket, het werkingsbudget en de programmatienormen voortaan gelijk;
- De afwijkingen op de normen worden afgeschaft;
- Er komt een genadejaar voor de rationalisatienormen.

Er is in het schooljaar 2010-2011 een stijging van het aantal nieuwe scholen. Van de zeven volledig nieuwe scholen zijn er vier specifiek opgericht om capaciteitsproblemen in Antwerpen op te vangen.

Overzicht programmaties, herstructureringen en fusies gewoon basisonderwijs

Gewoon basisonderwijs	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Oprichting volledig nieuwe school	0	0	4	7
Door zelfstandig worden vestigingsplaats	3	6	6	12
Fusies van 2 scholen	4	2	0	3
Stopzetting school	4	1	1	1
Oprichting vestigingsplaats	18	13	15	13
Afschaffen vestigingsplaats	30	25	30	40
Oprichting niveau	6	7	9	11
Afschaffing niveau	2	4	2	7
Afwijkingen rationalisatienorm (t.e.m. schooljaar 2007-2008)	3	0	0	0
Genadejaar (niet behalen van de rationalisatienorm)	0	12	12	13

Tabel: Overzicht programmaties, herstructureringen en fusies buitengewoon basisonderwijs

Buitengewoon basisonderwijs	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Oprichting type: T2	1	1	1
Oprichting type: T3	1	1	0
Oprichting type: T4	0	1	1
Oprichting kleuterniveau	0	1	2
Oprichten type T3 en kleuterniveau en vestigingsplaats	0	1	0
Oprichten type T3 en afschaffen vestigingsplaats	1	0	0
Oprichten vestigingsplaats aangrenzend	3	1	1
Oprichten vestigingsplaats niet aangrenzend (afwijkend)	1	0	0
Zelfstandig worden van een vestigingsplaats	0	0	1
Afschaffen type T1	1	0	0
Afschaffen type T3	0	0	1
Afschaffen type T8	0	0	1
Afschaffen vestigingsplaats	0	0	2
Fusies	0	0	2
Einde omvorming T4 naar T3	1	0	0
Programmatie van een nieuwe school	0	0	1
Afwijkingen op de rationalisatienorm (t.e.m. schooljaar 2007-2008)	0	0	0
Genadejaar (niet behalen van rationalisatienorm op 1/10) Vanaf schooljaar 2008-2009	1	2	2

Secundair onderwijs

Nieuwe scholen ontstaan door afsplitsing van een bestaande school of door de oprichting van een totaal nieuwe school. Het oprichten van een totaal nieuwe school is vrij uitzonderlijk.

Overzicht herstructureringen in het secundair onderwijs

Herstructureringen en programmaties in het gewoon secundair onderwijs	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Fusie door opslorping	1	1	1
Eigenlijke fusie	1	4	1
Fusie gevolgd door afsplitsing(waarbij het aantal scholen gelijk blijft)	13	18	2
Afsplitsing van een bestaande school (waarbij een nieuw schoolnummer wordt toegekend)	18	19	0
Nieuwe school	0	0	0
Gesloten school	1	0	2
Totaal	34	42	6

De meeste programmaties zijn het gevolg van een intern herstructureringsproces. Het **programmeren van nieuwe studierichtingen** in het secundair onderwijs is onderworpen aan een specifieke regelgeving.

Het decreet over de bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010 heeft de procedure van de programmaties grondig gewijzigd.

Er werd een programmatiestop ingevoerd deels uit budgettaire overwegingen en deels als bewarende maatregel voor de geplande onderwijshervorming van het secundair onderwijs. Al-

leen in 'uitzonderlijke gevallen' kan de Vlaamse Regering nog programmatieaanvragen goedkeuren. Een advies van zowel de Vlor, AgODi als de onderwijsinspectie is vereist.

In tegenstelling tot voorgaande jaren, waar alleen programmatieaanvragen voor specifieke studierichtingen (de zogenaamde S-richtingen) of nieuwe studiegebieden ter goedkeuring moesten worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering, moeten nu de programmaties voor alle studierichtingen(structuuronderdelen) worden voorgelegd.

Niet alleen de programmaties van structuuronderdelen, maar ook de omvormingen van studierichtingen, overhevelingen van delen van scholen en de programmatie van nieuwe scholen zijn mee in deze nieuwe procedure opgenomen. Ook de opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) moeten de zware programmatieprocedure doorlopen.

Deze aanzienlijke uitbreiding van de programmatieprocedure had tot gevolg dat heel wat scholen vóór 1 maart 2010 een aanvraagdossier hebben ingediend voor het schooljaar 2010-2011. In het verleden lag het aantal programmatieaanvragen tussen de 60 en 100 aanvragen; nu is dat opgelopen tot 288 aanvragen voor het schooljaar 2010-2011. Een meer diepgaande vergelijking met de voorgaande jaren heeft geen zin omdat de procedure grondig is gewijzigd.

De decreetgever heeft niet nader bepaald wat er onder 'uitzonderlijke gevallen' kan worden verstaan. In de memorie van toelichting werd er een aanzet gegeven om uitzonderlijke gevallen te bepalen, maar die moet worden beschouwd als een niet-limitatieve opsomming. De Vlaamse Regering heeft zelf een reeks criteria uitgewerkt om te bepalen wat er onder een uitzonderlijk geval kan worden verstaan.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal programmatieaanvragen voor het schooljaar 2010-2011 en de uiteindelijke beslissing door de Vlaamse Regering.

1. Programmatie van structuuronderdelen		
1.1. Gewoon voltijds secundair onderwijs		
Aanvragen	243	
Gunstig	76	31%
Ongunstig	167	69%
1.2. DBSO		
Aanvragen	9	
Gunstig	0	0%
Ongunstig	9	100%
2. Omvormingen		
Aanvragen	7	
Gunstig	3	43%
Ongunstig	4	57%
3. Overhevelingen (totaal 8 overhevelingen waarvan 3 in combinatie met programmatie/herstructurering van scholen)		
Aanvragen	8	
Gunstig	3	38%
Ongunstig	5	63%
4. Programmatie van scholen/herstructurerings (21 dossiers)		
Aanvragen	21	
Gunstig	2	10%

Ongunstig	19	90%
5. Totaal		
Aanvragen	288	
Gunstig	84	29%
Ongunstig	204	71%

Buitengewoon secundair onderwijs

In het buitengewoon secundair onderwijs zijn er programmaties mogelijk van scholen, vestigingsplaatsen, opleidingsvormen en opleidingen binnen opleidingsvorm 3. De laatste jaren zien we vooral programmaties van opleidingsvorm 4. Het aanbod van OV 4 is beperkt en de vraag lijkt toe te nemen. Bovendien is er geen evenwichtige regionale spreiding van het aanbod. Er zijn momenteel 22 scholen die OV 4 aanbieden, waarvan 3 ziekenhuisscholen.

In het buitengewoon secundair onderwijs is het oprichten van een type in principe geen programmatie. Tijdens de schooljaren 2009-2010, 2010-2011 en 2011-2012 wordt de oprichting van type 7 uitzonderlijk toch beschouwd als een programmatie. Tijdens deze periode heerst er immers een programmatiestop voor type 7. Dit type mag m.a.w. niet geprogrammeerd worden tijdens de vermelde periode.

Deeltijds kunstonderwijs

Vanaf 2008-2009 is in het deeltijds kunstonderwijs ook een programmatie van nieuwe instellingen mogelijk, naast filialen, graden en studierichtingen. In het schooljaar 2008-2009 (programmatieaanvragen 2009-2010) kwamen in totaal elf programmatiedossiers binnen bij AgODi (voor twee instellingen, vijf filialen, twee studierichtingen en twee graden).

In het schooljaar 2009-2010 zijn verschillende programmaties gestart: één nieuwe instelling voor podiumkunsten in Torhout, één nieuwe Kunstacademie in Geraardsbergen, vijf filialen, twee studierichtingen dans en twee hogere graden dans.

Voor het schooljaar 2010-2011 geldt in het deeltijds kunstonderwijs een absolute programmatiestop voor instellingen, filialen, studierichtingen en graden. Alleen Kunstacademies vallen niet onder deze maatregel. Het gaat deels om een besparingsmaatregel en deels om een bewarende maatregel in afwachting van de hervorming van het DKO. In het schooljaar 2009-2010 zijn drie aanvraagdossiers ingediend voor nieuwe Kunstacademies.

Vervoerskosten en de bestaanszekerheidvergoeding voor busbegeleiders

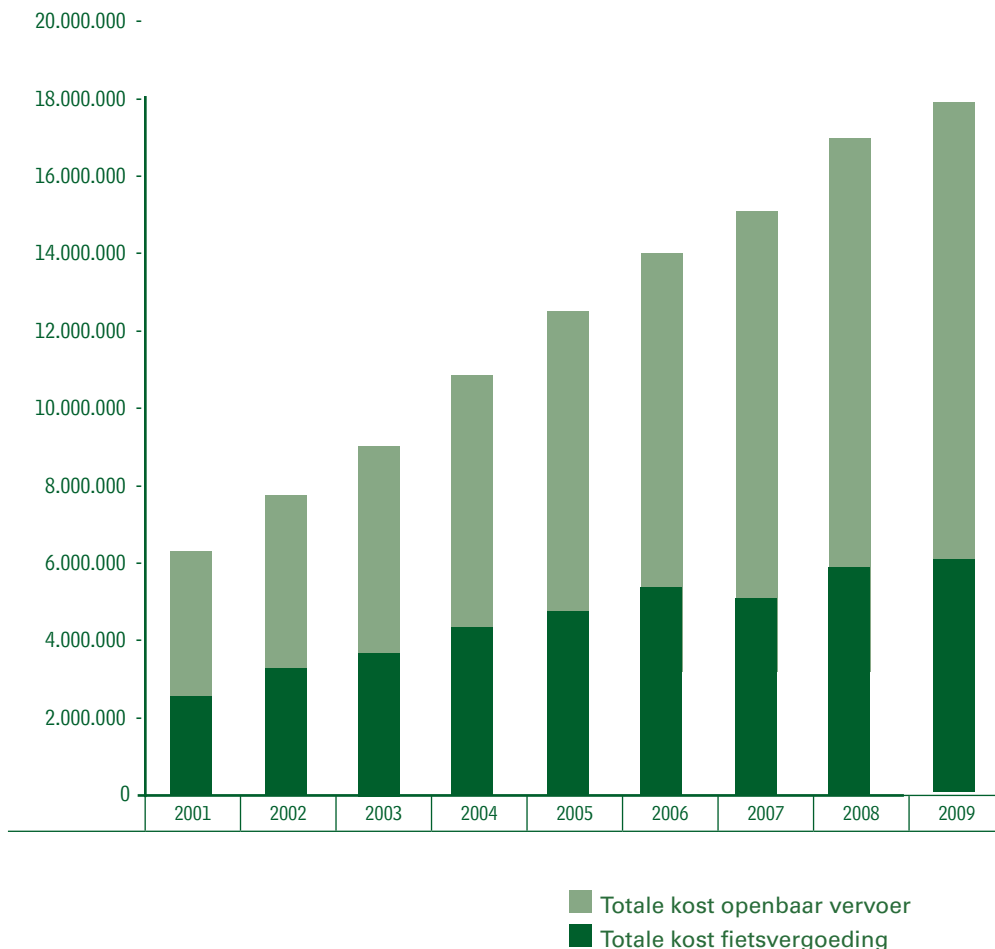
Stijgende kosten voor een duurzaam woon-werkverkeer in 2009

AgODi betaalt de vervoerskosten terug die de inrichtende machten prefinancieren voor personeelsleden die per fiets of met het openbaar vervoer naar het werk komen. AgODi doet dat voor alle onderwijsniveaus, dus ook voor het volwassenenonderwijs en de hogescholen.

In 2010 betaalde AgODi de saldi uit voor de vervoerskosten van 2009. AgODi betaalde ook één voorschot uit voor een totaal bedrag van 4.561.147 euro of ongeveer 32% van de door de scholen te prefinancieren middelen. In 2009 bedroeg dat voorschot nog 36%.

Vervoerskosten openbaar vervoer en fietsvergoeding

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Evolu- tie tov 2008
Aantal fietsers	24.560	26.961	29.736	32.327	36.891	39.072	38.786	44.341	44.078	-1%
Totale kost fietsvergoeding	2.646.018	3.181.482	3.587.027	4.258.516	4.732.575	5.247.495	5.026.303	5.844.260	5.896.983	1%
Kost per fietser	108	118	121	132	128	134	130	132	134	2%
Aantal km / eenheid op jaarbasis	718	787	804	878	855	895	864	879	891	1%
Kost per km	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	
Aantal gebruikers openbaar vervoer	11.377	13.529	15.421	18.721	21.611	23.335	24.882	25.962	26.854	3%
Totale kost openbaar vervoer	3.551.041	4.519.950	5.319.170	6.473.956	7.681.642	8.716.821	9.980.141	11.065.982	12.092.240	9%
Kost per gebruiker	312	334	345	346	355	374	401	426	450	6%
Totale kost	6.197.059	7.701.432	8.906.197	10.732.472	12.414.217	13.964.316	15.006.443	16.910.241	17.986.224	6%

Minder fietsers, meer gebruikers van het openbaar vervoer

In 2008 steeg het aantal fietsers nog met 14% en de totaalkost voor de fietsvergoeding met 16%. In 2009 is het aantal fietsers wat gedaald, maar is de kostprijs toch nog toegenomen met 1%. De gemiddelde kost per fietser stijgt dan ook met 2%. Het aantal abonnementen openbaar vervoer steeg met 3%, de totaalkost voor het openbaar vervoer met 9%. Dat impliceert, zoals vorig jaar, een duidelijke stijging van de kost per abonnement (+6%).

De **globale kostprijs voor 2009 ligt 6% hoger** dan in 2008, een stijging die bijna volledig toe te schrijven is aan het stijgend aantal gebruikers en de toenemende kostprijs van het openbaar vervoer.

Bestaanszekerheidsvergoeding busbegeleiders

Vanaf 1 juli 2007 krijgen busbegeleiders voor het leerlingenvervoer een bestaanszekerheidsvergoeding voor de maanden juli en augustus.

Ze moeten daarvoor voldoen aan enkele voorwaarden. Zo moeten ze met een arbeidsovereenkomst tewerkgesteld zijn binnen het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het secundair onderwijs. De inrichtende macht betaalt de vergoeding uit en vraagt het bedrag terug aan AgODi.

In totaal kregen 1.126 busbegeleiders in 2010 een bestaanszekerheidsvergoeding. Dat zijn er 6% meer dan in 2009.

Bestaanszekerheidsvergoeding busbegeleiders basisonderwijs en secundair onderwijs

Bestaanszekerheidsvergoedingen voor busbegeleiders per IM					
	2009			Evolutie tov 2008	
	Aantal dossiers	Aantal BB	Bedrag	Aantal BB	Bedrag
Andere	3	13	3.825	6,2%	8,8%
Officieel (= Provincie & Gemeente & Intercommunale)	27	104	25.560	30,0%	26,5%
Vrij	119	566	140.555	2,5%	3,5%
GO!	178	443	105.305	6,2%	5,8%
TOTAAL	327	1.126	275.245	6,0%	6,3%
Bestaanszekerheidsvergoedingen voor busbegeleiders per soort onderwijs					
	2009			Evolutie tov 2008	
	Aantal dossiers	Aantal BB	Bedrag	Aantal BB	Bedrag
Gewoon basisonderwijs	140	166	38.200	7,8%	8,6%
Gewoon secundair onderwijs	16	21	5.045	-12,5%	-5,7%
TOTAAL 1 gewoon onderwijs	156	187	43.245	5,1%	6,7%
Buitengewoon basisonderwijs	102	500	122.780	14,3%	14,5%
Buitengewoon secundair onderwijs	69	439	109.220	-0,7%	-0,6%
TOTAAL 2 buitengewoon onderwijs	171	939	232.000	6,2%	6,2%
TOTAAL 1 + 2	327	1.126	275.245	6,0%	6,3%

Tegemoetkoming in de kosten bedrijfsrevisoren

Aan sommige schoolbesturen in het gesubsidieerd vrij onderwijs betaalde AgODi in 2010 een bedrag uit als tussenkomst in de kosten van een bedrijfsrevisor.

Om in aanmerking te komen voor die tegemoetkoming moet het gaan om een vzw die volgens de wet van 27 juni 1921 een commissaris voor de financiële controle moet aanstellen. De vzw moet met andere woorden behoren tot de categorie 'zeer grote vzw'. Dat wil zeggen dat de vzw moet voldoen aan volgende voorwaarden:

- ofwel beschikken over ten minste 100 VTE, ingeschreven in het personeelsregister;
- ofwel voldoen aan ten minste twee van de volgende voorwaarden;
 - beschikken over ten minste 50 VTE, ingeschreven in het personeelsregister;
 - ten minste 6.250.000 EUR aan andere dan uitzonderlijke ontvangsten boeken (excl. BTW);
 - een balanstotaal vertonen van ten minste 3.125.000 EUR.

Afhankelijk van het beschikbare krediet werden de voorgelegde facturen door de vzw's ter betaling van de commissaris voor maximum 90% terugbetaald.

Voor het boekjaar 2008 dienden 243 vzw's aanvraag tot terugbetaling in. 232 aanvragen werden goedgekeurd, 9 afgewezen. In totaal werd een bedrag van 1.148.331 euro terugbetaald.

Controle op het gebruik van de middelen en de financieringswet

Controle op de omkadering

AgODi kent niet alleen een omkadering toe aan de scholen, maar gaat ook na of ze de toegekende personeelsformatie niet overschrijden. Elk schooljaar gebeurt een controle op het gebruik van de omkadering door de scholen.

Meestal leidt die controle tot rechtzettingen in de mededeling van de personeelsgegevens. In sommige gevallen kan dat leiden tot terugvorderingen aan de inrichtende macht.

In het basisonderwijs wordt voor alle scholen een controle op de omkadering uitgevoerd; in het secundair onderwijs sloeg de controle in 2008-2009 op een derde van de scholen.

Basisonderwijs

Overzicht resultaten controle omkadering basisonderwijs

Schooljaar	Vastgestelde afwijkingen	Aantal terugvorderingen
2009-2010	505	140
2008-2009	580	135
2007-2008	706	98
2006-2007	900	79

Secundair onderwijs

Overzicht gecontroleerde scholen secundair onderwijs

Schooljaar	Gecontroleerde scholen	Scholen met overschrijding(1)	Terugevorderde uren
2009-2010	395	114	5
2008-2009	361	109	
2007-2008	294	84	
2006-2007	368	85	

(1) Na een eerste controle. Het aantal effectieve terugvorderingen is niet geregistreerd.

Controle op de werkingsmiddelen

AgODi gaat jaarlijks via een steekproef bij de schoolbesturen van het gesubsidieerd onderwijs na of ze alle toelagen correct gebruiken. De controle gebeurt zowel op de gewone werkingsmiddelen als op de 'extra' middelen zoals de middelen voor nascholing en ICT, die de schoolbesturen alleen daarvoor mogen gebruiken (zogenaamde gekleurde middelen).

Middelen die onrechtmatig of niet tijdig werden gebruikt, vordert AgODi terug. Dat gebeurt jaarlijks bij een beperkt aantal scholen dat een deel van de nascholingsmiddelen moet terugbetalen. In het basisonderwijs werden in 2009-2010 in totaal voor 12.088 euro nascholingsmiddelen teruggevraagd van de scholen: ten opzichte van het totaal toegekend bedrag aan nascholingsmiddelen bedraagt dat amper 0,3%.

Overzicht verificaties basisonderwijs

Verificaties Basisonderwijs						
	Gewoon BaO			Buitengewoon BaO		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Autonome kleuterschool	13	11	13	nvt	nvt	nvt
Autonome lagere school	13	19	21	10	3	5
Basisschool	200	124	250	6	6	4
Totaal	226	154	284	16	9	9

Overzicht verificaties secundair onderwijs

Verificaties Secundair Onderwijs			
	2008	2009	2010
Gewoon secundair onderwijs	149	146	147
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	3	-	3
Buitengewoon secundair onderwijs	17	18	16
Internaten	4	5	9
Totaal	173	169	175

Overzicht van de teruggevorderde bedragen nascholingsmiddelen

Terugvordering van de nascholingsmiddelen na verificatie						
	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
	Bedrag	Aantal scholen	Bedrag	Aantal scholen	Bedrag	Aantal scholen
Basisonderwijs	8006,1	4	9680,97	5	12087,89	6
Secundair onderwijs	4595,49	1	0	0	0	0

Controle op de financieringswet

De financieringswet van 16 januari 1989 regelt de verdeling van de middelen voor onderwijs tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap. De verdeling gebeurt op basis van het aantal leerlingen van 6 tot en met 17 jaar die regelmatig ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling

die ingericht of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse of Franse Gemeenschap.

Elk schooljaar controleren de verificatiediensten of leerlingen ingeschreven in de scholen van de Vlaamse Gemeenschap in aanmerking komen voor de telling op de eerste schooldag van februari. In de regio's Antwerpen, Gent, Genk, Mechelen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten alle scholen geverifieerd worden voor de financieringswet. In Vlaams-Brabant is dat 80%, in de rest van Vlaanderen 73,35%. Ook alle scholen met concurrentieel vervoer worden geverifieerd, omdat leerlingen die het voorwerp uitmaken van concurrentieel vervoer op het grondgebied van een andere Gemeenschap zijn uitgesloten uit de telling.

De verificatie gaat in de scholen na of de leerlingen van wie de gegevens werden doorgestuurd naar AgODi op de eerste schooldag van februari, leerlingen zijn die in aanmerking komen voor de telling van de financieringswet. Het bestand wordt uitgezuiverd naar anomalieën en de gegevens worden zo veel mogelijk aangevuld.

De door het Rekenhof uitgevoerde controles hebben tot volgende correcties van het leerlingenaantal geleid, meegedeeld door de Vlaamse Gemeenschap

Overzicht financierbare leerlingen na controle

Overzicht aantal leerlingen na verificatie				
	1/02/07	1/02/08	1/02/09	1/02/2010
Initiële aantallen	827522	824063	818480	813053
Correcties Rekenhof	-226	-3	-2	-8
Gecorrigeerde aantallen	827296	824060	818478	813045

AMBITIE 3: TIJDIG VERIFIËREN

AgODi verbindt zich ertoe om minimaal 80% van de scholen van het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en van het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs tijdig

te verifiëren om op 15 mei de gegevens te kunnen overhandigen aan het Rekenhof. Dat resultaat werd in 2010 bereikt!

Ouders en leerlingen: klanten met gelijke kansen

Leermiddelen voor leerlingen of studenten met een handicap

Voor leerlingen, studenten of cursisten met een handicap bestaan er leermiddelen om hen het onderwijs in een gewone school te helpen volgen.

Die 'speciale onderwijsleermiddelen' waren vroeger alleen beschikbaar voor personen met een handicap in het gewoon kleuteronderwijs, lager, secundair, hoger of academisch onderwijs. Sinds 1 januari 2008 genieten ook volwassen cursisten met een auditieve of visuele han-

dicap in een centrum voor basiseducatie of een centrum voor volwassenenonderwijs deze ondersteuning.

Wat zijn deze 'speciale onderwijsleermiddelen'? Het kan zowel gaan om doventolken als om technische apparatuur (zoals een braillescoop, een leesloep) als om aanpassingen van leerboeken en studiemateriaal of herstellingen van de apparatuur.

In het volwassenenonderwijs zijn de middelen beperkt tot het omzetten van lesmateriaal in braille of grootletterdruk en het inschakelen van een tolk (Vlaamse Gebarentaal en/of schrijftolk).

Budget speciale onderwijsleermiddelen

Speciale onderwijsleermiddelen	2008	2009	2010
Budget	1.415.000 €	1.565.000 €	1.544.000 €
Aantal aanvragen	751	862	835
Aantal leerlingen, studenten, cursisten	474	554	522

In 2010 waren er voor alle onderwijsniveaus samen 835 aanvragen voor speciale onderwijsleermiddelen. Van het totale budget voor de speciale onderwijsleermiddelen voor alle onderwijsniveaus werd in 2010 66% besteed aan de ondersteuning van leerlingen, studenten en cursisten met een auditieve handicap (doventolkondersteuning en kopies van de notities van medestudenten). Om tegemoet te komen aan de noden van deze doelgroep wordt geprobeerd om het aantal uren doventolkondersteuning elk jaar te verhogen. Daarvoor werden de nodige middelen vrijgemaakt binnen het totale budget van de speciale onderwijsleermiddelen.

26% van het totale budget werd gebruikt voor de ondersteuning van personen met een visuele handicap (o.a. aanpassingen van lesmateriaal en hulpmiddelen). De toegekende hulpmiddelen voor personen met een motorische handicap bedragen maar 2% van het totale budget. 6% van het budget voor 2010 is niet gebruikt.

Lokale overlegplatforms

Lokale overlegplatforms (LOP's) brengen lokale partners samen die via overleg de gelijke onderwijskansen van de jongeren in de regio mee kunnen helpen realiseren. Hun leden zijn niet alleen de scholen, CLB's en hun inrichtende machten maar ook vertegenwoordigers van de ouderverenigingen, lerarenvakbonden, leerlingenraden, verenigingen waar armen het woord nemen, etnisch-culturele verenigingen, onthaalbureaus, de integratiesector, het onderwijsopbouwwerk, de gemeentebesturen en lokaal relevante socio-economische en -culturele partners.

Die LOP's – 41 voor het basisonderwijs en 29 voor het secundair onderwijs - worden voorgezeten door een voorzitter en ondersteund door een LOP-deskundige. De voorzitter wordt, op voorstel van het LOP, aangesteld door de Vlaamse Regering. De deskundigen nemen de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning van de lokale LOP-werkingen waar. Zij worden aangestuurd door AgODi dat op die manier ook de LOP-werking ondersteunt bij de implementatie van bestaande en nieuwe beleidslijnen en regelgeving.

De drie centrale doelstellingen van elke LOP-werking zijn: de realisatie van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen, het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie en de bevordering van sociale cohesie. In het licht van die doelstellingen kregen de LOP's ook een aantal opdrachten decretaal opgelegd.

Nieuw in 2010: Wijzigingen binnen de experimentele aanmeldingsprocedures voor inschrijvingen

In 2008 werd in het decreet betreffende gelijke onderwijskansen de mogelijkheid voorzien om te werken met experimentele aanmeldingsprocedures. Naar aanleiding van de jaarlijks terugkerende kampeertoestanden die zich op een aantal plaatsen voordeden, konden scholen van een LOP voor de inschrijvingen die betrekking hadden op de schooljaren 2009-2010 en 2010-2011 experimenteren met een aanmeldingsprocedure. Die procedure moet ervoor zorgen dat ouders hun kinderen, vooraf aan de inschrijvingsperiode, kunnen aanmelden en een intentie tot inschrijving kenbaar maken. Voor de aanmeldingsprocedure kunnen andere criteria dan de chronologie de rangorde voor inschrijving van de leerlingen bepalen. De mogelijkheid om daarvan gebruik te maken werd via onderwijsdecreet XX (9-7-2010) verlengd tot de inschrijvingen met betrekking tot schooljaar 2011-2012.

Voor aanmeldingsprocedures binnen LOP-werkingsgebied moet goedkeuring binnen het LOP verkregen worden. Nieuw is dat aanmeldingsprocedures voor de inschrijvingen met betrekking tot schooljaar 2011-2012 ook buiten LOP-werkingsgebied ingericht kunnen worden, op voorwaarde dat de schoolbesturen/inrichtende machten van minstens de helft van de scholen van het betrokken onderwijsniveau gelegen in die gemeente dat goedkeuren.

In 2010 werden de spelregels voor het aanmelden ook enigszins gewijzigd. Voor het basisonderwijs werden de mogelijke ordeningscriteria als volgt vastgelegd:

- a) chronologie van aanmelden, met uitsluiting van chronologie bij fysieke aanmelding;
- b) afstand van de woon- of verblijfplaats van de leerling tot de school en afstand van het werkadres van één van beide ouders tot de school;

Voor het secundair onderwijs werden volgende ordeningscriteria weerhouden:

- a) chronologie van aanmelding, met uitsluiting van chronologie bij fysieke aanmelding;
- b) aantal schooldagen als regelmatige leerling ingeschreven in een basisschool gelegen binnen eenzelfde of aaneensluitende kadastrale percelen.

Die wijzigingen hebben impact op de aanmeldingsprocedures die ingericht worden in de loop van schooljaar 2010-2011, met het oog op de inschrijvingen voor schooljaar 2011-2012.

Aanmeldingsprocedures die liepen gedurende schooljaar 2009-2010, voor de inschrijvingen in schooljaar 2010-2011

Gedurende het schooljaar 2009-2010 werden volgende aanmeldingsprocedures uitgevoerd:

- LOP regio Mechelen SO: telefonische procedure van MS Don Bosco in Haacht voor de inschrijvingen van de eerstejaars
- LOP Leuven SO: telefonische procedure van KS Leuven voor de inschrijvingen van de eerstejaars en voor de inschrijvingen van hogere jaren

- LOP Gent BaO: online aanmeldingsprocedure van de Gentse basisscholen
- LOP Gent SO: online aanmeldingsprocedure van drie Gentse methodescholen
- LOP Brussel BaO: online aanmeldingsprocedure van de Brusselse basisscholen
- LOP Brussel SO: online aanmeldingsprocedure van de Brusselse secundaire scholen
- LOP Antwerpen BaO: online aanmeldingsprocedure van de Antwerpse basisscholen

Er werden tijd noch moeite gespaard om de LOP-deskundigen in de regio's met een aanmeldingsprocedure te ondersteunen op piekmomenten. De meeste aandacht ging daarbij naar het bemannen van een helpdesk, maar ook naar de ondersteuning op juridisch en logistiek vlak. Vooral de LOP's in Gent, Brussel en Antwerpen werden zo ondersteund.

Vanuit de betrokken LOP's werden evaluatieverslagen opgesteld over deze aanmeldingsprocedures, die mee als input gebruikt kunnen worden voor de uitwerking van verdere regelgeving rond inschrijvingsrecht.

De LOP-deskundigen krijgen een heel goede ondersteuning. Om de communicatie tussen de LOP-deskundigen onderling en tussen de LOP-deskundigen en LOP-voorzitters te verbeteren, is er een sharepoint opgericht met onder andere een discussieforum. De sharepoint komt ook de informatieverstrekking vanuit AgODi ten goede.

De versterkte samenwerking tussen AgODi en de Vlor werd in het voorjaar van 2010 voortgezet. In die periode vonden drie samenkomsten plaats onder de noemer 'Focus op LOP-werking'. De samenkomst in Sint-Niklaas plaatste de Roma-thematiek op de agenda en de 'Focus op' in Beringen legde het accent op de LOP-samenwerking met externe partners (flankerende diensten) die een positieve bijdrage leveren aan het realiseren van 'gelijke' onderwijskansen in Beringen. De 'Focus op' die in Ronse plaatsvond, behandelde de thematiek 'LOP aan de (taal)grens'. De doelgroep van die drie ontmoetingsdagen waren de begeleiders diversiteit, de LOP-voorzitters en de LOP-deskundigen. De dagen werden telkens afgesloten met een reflectie door Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet.

Daarnaast werd een gemeenschappelijke vormingsdag van de Vlor en AgODi georganiseerd voor LOP-voorzitters, LOP-deskundigen en begeleiders diversiteit met het inschrijvingsbeleid als centrale onderwerp. Estelle Cantillon en Dirk Jacobs (ULB) verzorgden de inleiding en de slotbeschouwing. In de werkwinkels kwamen onder meer de inschrijvingsproblematiek in het buitengewoon onderwijs, het weigeren van elders in de loop van het schooljaar uitgesloten jongeren en de informatie-uitwisseling rond de lopende aanmeldingsprocedures aan bod.

Door een herziening van het aantal detacheringen dat voor het schooljaar 2010-2011 ter beschikking werd gesteld aan de koepelorganisaties binnen het project 'diversiteit als meerwaarde' diende de samenwerking met de begeleiders diversiteit vanaf het najaar 2010 te worden herbekeken.

In het kader van de LOP-beleidsplannen als plannings- en sturingsinstrument voor de lokale LOP-werking werd de opleiding rond het opstellen van beleidsplannen en voortgangsrapporten voortgezet. Alle LOP-deskundigen volgden een opleiding rond strategische meerjarenplanning. Die opleiding stond ook open voor LOP-voorzitters en begeleiders diversiteit. Alle LOP-deskundigen en voorzitters ontvingen ook een handleiding met praktische tips voor het schrijven van een goed strategisch plan voor een LOP.

Opvolging van 'nieuw in 2009': engagementsverklaring tussen ouders en school.

Voor de inschrijvingen vanaf het schooljaar 2010-2011 bevat het schoolreglement een engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken tussen de school en ouders worden opgenomen, onder meer over het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal. Ouders ondertekenen die engagementsverklaring bij de inschrijving van hun kind in een school.

Het positieve engagement ten opzicht van de onderwijstaal van de school houdt in dat de ouders hun kind aanmoedigen om Nederlands te leren. Aanvullende bepalingen over het positieve engagement van ouders ten aanzien van de onderwijstaal kunnen enkel worden toegevoegd op voorwaarde dat daarover in het bevoegde LOP een akkoord is bereikt.

De LOP's kregen de bevoegdheid om dit engagement te concretiseren door er specifieke engagements aan toe te voegen in functie van plaatselijke factoren. Die bevoegdheid werd toevertrouwd aan de LOP's omdat hun samenstelling (onderwijsverstrekkers en stakeholders) er borg voor staat dat men tot realistische engagements komt.

Zeven op de tien LOP's agendeerden of behandelden het thema. In drie op de vier LOP's voor het basisonderwijs en in drie op de vijf LOP's voor het secundair onderwijs kwam het onderwerp aan bod.

In één op vijf LOP's werden aanvullende bepalingen uitgewerkt, bijna evenwichtig verdeeld tussen LOP's voor het basisonderwijs en LOP's voor het secundair onderwijs. De LOP's in de centrumsteden (én Brussel) scoren op dit vlak beduidend beter dan de andere LOP's (verhouding: twee op één).

AgODi werkte een geactualiseerde versie van de leidraad voor LOP-deskundigen uit.

Meer weten? Lees ook het jaarverslag over de LOP's 2009-2010. U vindt het op www.agodi.be.

Commissie Leerlingenrechten

De commissie Leerlingenrechten behandelt klachten over weigeringen van inschrijvingen. AgODi staat in voor het secretariaat van de commissie. Sinds de oprichting van de commissie is het aantal klachten steeds gedaald, maar in 2010 merken we een kentering op. Er is een opmerkelijke stijging van het aantal klachten zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. De oorzaak daarvan is niet duidelijk.

Klachten commissie Leerlingenrechten

Aantal klachten commissie Leerlingenrechten			
	2008	2009	2010
Basisonderwijs	14	17	88
Secundair onderwijs	15	54	47
Totaal	29	71	135

Leerplichtcontrole

Spijbelactieplan

In juni 2006 ontstond het spijbelactieplan van de toenmalige minister van Onderwijs en Vorming, Frank Vandenbroucke. Het plan bevat twaalf groepen van acties die de voedingsbodem voor spijbelen moeten wegnemen. De ontwikkeling van een positief schoolklimaat en een intens contact met leerlingen en ouders staan centraal. AgODi werkt actief mee aan de uitvoering van het spijbelactieplan:

- De procedure van leerplichtcontrole werd uitgebreid en versneld vanaf het schooljaar 2006-2007.
- De leerplichtcontrole in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ging van start vanaf het schooljaar 2008-2009.
- De melding van problematische afwezigheden in het basisonderwijs werd ingevoerd vanaf het schooljaar 2008-2009.

Momenteel wordt dit spijbelactieplan geëvalueerd door de spijbelcel van het departement Onderwijs en Vorming. Ook hier heeft AgODi een actieve inbreng.

Controle op de inschrijvingen (leerplichtonderwijs)

Elk schooljaar controleert AgODi of alle leerplichtige kinderen in Vlaanderen aan de leerplicht voldoen. AgODi vergelijkt daarvoor de bestanden van het rijksregister van alle kinderen die in het Vlaams Gewest wonen met de databanken van AgODi (inschrijvingen in onderwijsinstellingen, huisonderwijs, vrijstelling van de leerplicht...). AgODi schrijft de ouders aan van kinderen die niet in zijn databanken voorkomen. In een volgende stap worden de gemeenten ingeschakeld. Als een leerling effectief niet voldoet aan de leerplicht of als er informatie ontbreekt, stuurt AgODi de dossiers van die leerlingen door naar de parketten. Uitzonderingen daarop zijn de dossiers die AgODi zelf opvolgt. Dat gebeurt bijvoorbeeld wanneer de ouders van gehandicapte kinderen niet op de hoogte zijn van de mogelijkheid tot vrijstelling van de leerplicht. In plaats van die dossiers door te sturen naar de parketten, worden de ouders aangeschreven om hun te wijzen op de mogelijkheid tot vrijstelling van de leerplicht en de procedure die ze daarvoor moeten volgen.

Acties leerplichtcontrole

Overzicht aantal acties leerplichtcontrole				Evolutie t.o.v. 2008-2009
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	
Aantal leerplichtigen	826.248	825.394	818.168	-0,88%
Aantal brieven naar ouders	8.575	6.080	6.498	6,88%
Aantal dossiers naar gemeenten	2.762	1.852	1.771	-4,37%
Aantal dossiers naar parket	319	613	567	-7,50%

Resultaten leerplichtcontroles

Overzicht van de resultaten na de leerplichtcontrole				Evolutie
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	
Ingeschreven in een onderwijsinstelling	795.929	795.529	788.515	-0,88%
Al een diploma	534	538	513	-4,65%
Vrijstelling van de leerplicht	424	416	402	-3,37%
Verblijft niet meer in het Vlaams Gewest	1.705	1.932	1.994	3,21%
Volgt huisonderwijs	374	295	97	-67,12%
Ingeschreven in een school van de Franse Gemeenschap	21.622	21.589	21.606	0,08%
Ingeschreven in een buitenlandse school	3.706	4.212	4.105	-2,54%
Antwoord niet toereikend	507	883	936	6,00%
Leerplichtige leerlingen	826.248	825.394	818.168	-0,88%

In de bovenstaande cijfers komt elke jongere maar één keer voor, ook al heeft hij/zij tijdens het schooljaar een overstap tussen verschillende van de opgesomde categorieën gemaakt. De jongere zal dan geteld zijn onder de categorie waar hij/zij het eerst teruggevonden wordt tijdens het proces van de controle op de inschrijvingen. Op basis van deze cijfers kunnen we dus geen sluitende conclusies maken over het totale aantal leerlingen dat huisonderwijs volgde, in een buitenlandse school ingeschreven was of van wie het dossier naar de procureur gestuurd werd...

We zien een sterke daling van het aantal leerlingen in de categorie 'Volgt huisonderwijs'. De reden daarvoor dient echter eerder gezocht te worden in een andere opbouw van de databanken. Voor sluitende cijfers over de leerlingenaantallen in huisonderwijs, zie verder onder het punt huisonderwijs.

Controle op de inschrijvingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De leerplichtcontrole in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ging van start vanaf het schooljaar 2008-2009. Na een vergelijking van de leerplichtigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met de databanken van de Franse en Vlaamse Gemeenschap, bleek dat er in 2008-2009 6.511 leerlingen niet ingeschreven waren in een onderwijsinstelling. In 2009-2010 waren dat er 5.033. Dat is een daling van bijna 23% t.a.v. 2008-2009.

Een gemeenschappelijke cel, die uit ambtenaren van de Vlaamse en Franse Gemeenschap bestaat, staat in voor die controle. Ouders kregen een brief en een herinneringsbrief. Bleven die onbeantwoord, dan werden de dossiers doorgegeven aan de 19 Brusselse gemeenten. Dat was het geval voor 2.389 dossiers in 2008-2009, in 2009-2010 ging het om 1.783 dossiers. Het gaat hier om een daling van ongeveer 25% t.o.v. 2008-2009.

Omdat deze dossiers pas vlak voor de zomer naar de gemeenten werden gestuurd, werden er in het schooljaar 2009-2010 geen dossiers meer naar het parket gestuurd. Dit zal verder bekeken worden in het schooljaar 2010-2011.

De in- en uitschrijvingen

Blijven leerlingen die ingeschreven zijn in een school, ook naar school gaan?

Alle scholen moeten op de derde schooldag van september de aan- en afwezigheden van de kinderen op de eerste drie schooldagen doorgeven. Kinderen die problematisch afwezig waren en/of niet ingeschreven zijn op een van de eerste drie schooldagen worden verder opgevolgd. De ouders krijgen een brief waarin staat dat dit wettelijk gezien niet toegestaan is en dat kinderen van bij de start van het schooljaar regelmatig aanwezig moeten zijn. Dat was zo voor de ouders van 626 leerlingen uit het basisonderwijs en 405 leerlingen uit het secundair onderwijs.

In het **basisonderwijs** zorgt de procedure van schoolverandering ervoor dat een leerling pas wordt uitgeschreven in één school, als hij/zij is ingeschreven in een andere school. Op de derde schooldag van september en op de eerste schooldag van oktober en februari heeft een centrale controle plaats op de dubbele inschrijvingen.

In het **secundair onderwijs** brengen de scholen vanaf de eerste schooldag van oktober, en dat tijdens het hele schooljaar, AgODi op de hoogte van alle in- en uitschrijvingen. AgODi volgt op of er na elke uitschrijving ook een inschrijving volgt. Als dat niet het geval is, dan neemt AgODi contact op met de school van uitschrijving, de school van inschrijving wanneer die gekend is (en ze geen inschrijving hebben doorgegeven aan AgODi), het CLB en de ouders.

In 2008-2009 waren er 21.165 uitschrijvingen na 1 oktober, in 2009-2010 waren dat er 21.556. De grote meerderheid van die leerlingen (18.499 of 87,4% in 2008-2009 en 19.088 of 88,6% in 2009-2010) schreef zich daarna opnieuw in. Anderen stapten bijvoorbeeld over naar een Syntra of gingen naar het buitenland. Op 2.666 uitschrijvingen volgde geen nieuwe inschrijving in 2008-2009; in 2009-2010 waren dat er 2.468. Dit kunnen leerlingen zijn die mogelijk niet meer aan de leerplicht voldoen. We merken wel op dat een aanzienlijk deel van deze leerlingen (49%) in de loop van het schooljaar meerderjarig werd en dus niet meer leerplichtig was vanaf hun verjaardag.

Daarnaast hebben we ook een zicht op het tijdig of laattijdig inschrijven van leerplichtige leerlingen in het secundair onderwijs. Sinds 2007-2008 sturen de scholen hun aanwezigheidsgegevens door van de eerste drie schooldagen. Dat zorgt ervoor dat we sinds dat schooljaar een inschrijving na 3 september als laattijdig beschouwen.

Overzicht inschrijvingen secundair onderwijs

Overzicht inschrijvingen				
	Tijdige inschrijvingen	%	Laattijdige inschrijvingen	%
2007-2008	409.012	98,9	4.474	1,1
2008-2009	406.974	99,2	3.375	0,8
2009-2010	402.819	99,1	3.636	0,9

Controle op het regelmatig schoolbezoek (basisonderwijs en secundair onderwijs)

Om aan de leerplicht te voldoen moet een kind niet enkel ingeschreven zijn, maar ook regelmatig aanwezig zijn op school. Elke afwezigheid die niet gewettigd is, registreert de school als een

problematische afwezigheid. Een problematische afwezigheid van meer dan 10 halve dagen moet de school melden aan het CLB. De school en het CLB werken dan samen om de leerling in kwestie te begeleiden. Ze houden de stappen die ze nemen bij in een begeleidingsdossier.

De verificateur van AgODi controleert in de school het aanwezigheidsregister, de wettigheden van afwezigheden (zoals medische attesten) en de begeleidingsdossiers. Naast het administratieve luik gaat hij/zij aan de hand van verschillende documenten en gesprekken na of de school de nodige begeleidingsinspanningen gedaan heeft rond de problematische afwezigheden. De verificateur gaat daarbij alleen na of er continuïteit in de begeleiding is en of er voldoende begeleidingsinspanningen zijn geleverd. Hij of zij velst geen oordeel over de opportuniteit van de genomen maatregelen.

De verslagen van de verificateurs leveren zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens op over de registratie en opvolging van afwezigheden. Elk jaar verliest een aantal leerlingen het statuut van 'regelmatige leerling' na de verificatiecontroles. In 2009 waren dat er 20, in 2010 ging het om 24 leerlingen.

Huisonderwijs

In België is er geen schoolplicht. Aan de leerplicht voldoen, kan ook door het volgen van huisonderwijs. Huisonderwijs wordt individueel of in collectief verband (bijvoorbeeld in privéscholen) georganiseerd. De ouders bekostigen het zelf.

Ouders die kiezen voor huisonderwijs, moeten een verklaring van huisonderwijs indienen bij AgODi. De onderwijsinspectie gaat via steekproeven na of het huisonderwijs voldoet. Na twee negatieve controles moet de leerplichtige toch worden ingeschreven in een school.

Aantal leerlingen in huisonderwijs

Aantal leerlingen in huisonderwijs		
	Basisonderwijs	Secundair onderwijs
2007-2008	279	504
2008-2009	289	577
2009-2010	295	615

Meer informatie vindt u in het jaarverslag Huisonderwijs.

Spijbelen in het basisonderwijs en secundair onderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 is de schooltoelage gekoppeld aan de aanwezigheid op school voor de leerlingen van het voltijds secundair onderwijs en vanaf schooljaar 2008-2009 voor de leerlingen van het deeltijds secundair onderwijs en het basisonderwijs. Wie tijdens twee opeenvolgende schooljaren 30 of meer halve schooldagen problematisch afwezig was, heeft geen recht op een schooltoelage. AgODi heeft een brief gestuurd naar de ouders van de leerlingen uit het voltijds secundair onderwijs met een melding van 30 of meer halve schooldagen problematische afwezigheid in het schooljaar 2007-2008. De brief maakte ook duidelijk wat de mogelijke gevolgen kunnen zijn voor de schooltoelage als die leerlingen ook in 2009-2010 opnieuw 30 of meer halve schooldagen problematisch afwezig zouden zijn. AgODi verstuurde daartoe 3.163 brieven voor het voltijds secundair onderwijs, 1.906 brieven voor het deeltijds secundair onderwijs en 771 brieven voor het lager onderwijs. Opvallend is dat een relatief groot aantal brieven wordt verstuurd voor het deeltijds secundair onderwijs, terwijl het om een laag aantal leerlingen gaat (7.332 leerlingen in 2009-2010). Leerlingen uit het deeltijds

onderwijs zijn echter sterk vertegenwoordigd binnen de problematische afwezigheden. Zij maken bijna een derde uit van het totale aantal meldingen problematische afwezigheden binnen het secundair onderwijs.

Niet-leerplichtige kleuters verliezen het recht op een schooltoelage als ze twee schooljaren op rij onvoldoende aanwezig zijn. Het vereiste aantal halve dagen aanwezigheid is afhankelijk van de leeftijd van de kleuter. Ook hier stuurde AgODi een brief naar de ouders van de kleuters die in 2008-2009 onvoldoende aanwezig waren, met de bedoeling hen te wijzen op het mogelijke gevolg voor de schooltoelage als ze ook in 2009-2010 onvoldoende aanwezig waren. In totaal ging het om 7.683 brieven.

De begeleiding van leerlingen die problematisch afwezig zijn, gebeurt in eerste instantie vanuit de lokale context. Dat is een gedeelde verantwoordelijkheid van de school en het CLB.

Overzicht aantal meldingen van problematische afwezigheden in het basisonderwijs

Overzicht problematische afwezigheden basisonderwijs			Evolutie t.o.v. 2008-2009
	2008-2009	2009-2010	
Aantal meldingen	797	1.013	27,10%
% t.o.v. leerplichtige schoolbevolking	0,19%	0,25%	

Overzicht aantal meldingen van problematische afwezigheden in het secundair onderwijs

Overzicht problematische afwezigheden secundair onderwijs			Evolutie t.o.v. 2008-2009
	2008-2009	2009-2010	
Aantal meldingen	5.052	5.640	11,64%
% t.o.v. leerplichtige schoolbevolking	1,20%	1,40%	

Zorgwekkende dossiers van problematische afwezigheden

Zorgwekkende dossiers zijn dossiers waarbij elke vrijwillige begeleiding zonder resultaat blijft. Er is dan sprake van totale onwil bij de ouders en/of de leerling. Is er volgens de school of het CLB sprake van een zorgwekkend dossier, dan kunnen zij dat dossier overmaken aan AgODi. Elk dossier omvat een chronologisch overzicht met de stappen van de school, het CLB en eventuele externe hulpverleningsdiensten met daarbij een individuele registratiefiche van de afwezigheden.

In een brief waarschuwt AgODi de ouders voor de eventuele strafrechtelijke sancties als ze zich blijven onttrekken aan de wet op de leerplicht.

Het totale aantal ingestuurde dossiers bedroeg in 2008-2009 87. In 2009-2010 ging het om 78 dossiers, wat neerkomt op een daling van ongeveer 10% ten opzichte van het schooljaar daarvoor.

Overzicht aantal zorgwekkende dossiers				Evolutie t.o.v. 2008-2009
	2007-2008	2008-2009	2009-2010	
Basisonderwijs	23	35	24	-31,43%
Secundair onderwijs	115	52	54	3,85%
Totaal	138	87	78	-10,34%

Startbanenprojecten 'Jongeren voor Scholen' en 'Verkeersveiligheid'

In de startbanenprojecten 'Scholen voor Jongeren – Jongeren voor Scholen' (JoJo) en 'Verkeersveiligheid' (VeVe) werken laaggeschoolde, vaak kansarme, jongeren in scholen en lokale besturen. Zo doen ze over een periode van maximaal drie jaar werkervaring op en krijgen ze de kans om een bijkomende kwalificatie, bijvoorbeeld een diploma van het secundair onderwijs, te behalen.

Doel van de startbanenprojecten is de kansen van die jongeren op de arbeidsmarkt te verhogen. Tegelijk krijgen scholen en lokale besturen op een zinvolle manier versterking. De coördinatie van de startbanenprojecten gebeurt binnen AgODi door drie coördinatoren.

De FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming financieren samen de startbanenprojecten.

- In het JoJo-project werken jongeren als preventiemedewerkers aan secundaire scholen of als onderhoudsmedewerkers bij scholengemeenschappen van het basis- of het secundair onderwijs. Ook jongeren uit het deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO) worden deeltijds ingeschakeld.
- In het VeVe-project werken jongeren als startbaners verkeersveiligheid aan een verkeersveilige schoolomgeving. 20 jongeren werken als schoolspotters aan veilig openbaar vervoer bij lokale besturen.

Resultaten van de startbanenprojecten

Uit de cijfers van 2010 blijkt dat de startbanenprojecten hun kwetsbare doelpubliek bereiken, al is het aandeel kansarme jongeren in beide projecten lichtjes gedaald.

In het JoJo-project zijn 40% allochtone jongeren tewerkgesteld. Het VeVe-project slaat vooral aan bij autochtone jongeren (89%). Binnen dit project werken de allochtone jongeren vooral in het schoolspottersproject (48% van de schoolspotters).

Overzicht aantal startbaancontracten

Aantal contracten					
	2006	2007	2008	2009	2010
JoJo	405	617	654	626	630
VeVe	148	153	159	159	147

Het aantal contracten van VeVe voor het werkingsjaar 2010 is gedaald in vergelijking met 2009.

Het aantal contracten binnen het JoJo-project is ongeveer gelijk gebleven vergeleken met 2009. Bij VeVe zien we een daling in het aantal contracten.

Het JoJo-project besteedde in 2010 99% van zijn vormingsbudget, voor het startbanenproject Verkeersveiligheid bedroeg het percentage 80%. Met dit budget organiseert AgODi vormingen die moeten bijdragen tot de professionalisering van de startbaners en de coaches. Bij de organisatie van geschikte vormingen gaat AgODi op zoek naar en waakt het over een gevarieerd, kwalitatief en coherent aanbod. Er werden in 2010 in totaal 78 vormingsdagen ingericht. Het vormingsbudget dient ook om de individuele opleidingen van de startbaners terug te betalen. Voor het JoJo-project is er in 2010 een opmerkelijke stijging waarneembaar van het bedrag dat daaraan gespendeerd werd. De opleidingskosten liepen in 2010 op tot 27.460,45 euro, wat een stijging betekent van 21%.

Budgetten

Budgetten lonen startbanen (Vlaams)*	Gepland	Besteed	%
2007	5.000.000	2.742.370,00	54,85
2008*	5.000.000	3.734.175,80	74,68
2009*	5.000.000	3.845.030,37	76,9
2010	5.000.000	4.054.740,00	81,09
Budgetten Vorming JoJo	Gepland	Besteed	%
2007	112.000	87.908,69	78,49
2008	112.000	86.150,40	76,92
2009	112.000	94.867,55	84,7
2010	88.000	86.943,29	98,8
Budgetten Vorming Verkeersveiligheid	Gepland	Besteed	%
2007	25.000	13.907,50	55,63
2008	25.000	14.750,00	59
2009	25.000	24.979,25	99,92
2010	16.000	12.822,71	80,14

*Bij deze bedragen werd geen rekening gehouden met vakantiegeld en eindejaarstoelage

Meer details over het onderzoek zijn te vinden in het jaarrapport van de startbanenprojecten (zie: www.agodi.be). Daar kan men ook algemene tewerkstellingscijfers terugvinden voor alle deelprojecten.

Tussen de schoolbanken en de arbeidsmarkt: leerlingenstages

Sinds het schooljaar 2006-2007 vraagt AgODi jaarlijks gegevens op over de leerlingenstages in het secundair onderwijs. De stagegegevens hebben betrekking op de leerlingen van de 3e graad KSO/TSO/BSO, de 4e graad BSO, het vervolmakingsjaar BSO en de leerlingen uit de 2e fase OV2, de kwalificatiefase OV3 en de 3e graad KSO/TSO/BSO OV4. Het inrichten van stages is geen verplichting tenzij dat werd opgenomen in het gehanteerde leerplan van de betrokken studierichting. In 2010 kwamen 607 scholen in aanmerking voor het doorsturen van gegevens

van leerlingenstages op basis van hun studieaanbod. Het departement Onderwijs en Vorming analyseert de gegevens samen met het beleidsdomein dat bevoegd is voor Werk. Die gegevens worden bijvoorbeeld ook gebruikt bij de opvolging van de sectorconvenanten.

Informatiepunt voor ouders en leerlingen

Ouders en leerlingen met vragen over het basis- of secundair onderwijs kunnen terecht bij het Informatiepunt.

Het Informatiepunt voor ouders en leerlingen beantwoordt zowel schriftelijke als mondelinge vragen. Ook vragen van burgers aan de minister van Onderwijs en Vorming of aan zijn kabinet komen er terecht.

In 2010 ontving het informatiepunt rechtstreeks 302 schriftelijke vragen voor het **basisonderwijs**. Ze werden conform de vraag per brief of per e-mail beantwoord. Per week kwamen er gemiddeld 50 telefonische vragen binnen. Het Informatiepunt beantwoordde 131 schriftelijke vragen in opdracht van het kabinet van de minister van Onderwijs en Vorming.

Over het **secundair onderwijs** beantwoordde het Informatiepunt in 2010 637 telefonische oproepen, 23 brieven, 4 faxen en 360 e-mails. In het secundair onderwijs werden 292 schriftelijke vragen beantwoord in opdracht van het kabinet van de minister van Onderwijs en Vorming.

Commissie Zorgvuldig Bestuur

Zorgvuldig bestuur betekent dat onderwijsinstellingen zich in de dagelijkse werking aan een aantal principes moeten houden met betrekking tot:

- kosteloosheid;
- eerlijke concurrentie;
- verbod op politieke activiteiten;
- handelsactiviteiten;
- reclame en sponsoring;
- participatie in het gesubsidieerd onderwijs.

Wie informatie wenst over de rechten en plichten op het vlak van zorgvuldig bestuur kan dat via een eenvoudige vragenprocedure (uitgezonderd voor het principe van de participatie). Voor de behandeling van conflicten is er een klachtenprocedure.

De commissie Zorgvuldig Bestuur bestaat uit een Kamer bevoegd voor het basisonderwijs en een Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, de centra voor leerlingenbegeleiding, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs. De commissie behandelt klachten en vragen die te maken hebben met alle onderwijsniveaus in een gemeenschappelijke zitting.

De voorzitter, bijgestaan door een secretaris van AgODi, oordeelt over de ontvankelijkheid van

de vragen en klachten. Hij houdt daarbij rekening met de bevoegdheden van de commissie Zorgvuldig Bestuur en de procedurevoorschriften. De commissie stelt haar advies of beslissing op binnen een vastgestelde termijn.

Overzicht aantal behandelde dossiers Zorgvuldig Bestuur				
	2007	2008	2009	2010
Kostenbeheersing basisonderwijs	6	13	7	4
Kosteloze toegang secundair onderwijs	12	10	9	8
Eerlijke concurrentie	1	0	1	1
Politieke activiteiten	2	4	1	2
Handelsactiviteiten	2	5	3	5
Reclame en sponsoring	3	4	4	1
Participatie vrij onderwijs	5	2	4	1
Totaal	31	38	29	22

Geïnteresseerd? U leest daarover meer in het jaarverslag 2010 van de commissie Zorgvuldig Bestuur.

Kleuterparticipatie

Het schooljaar 2007-2008 kreeg de titel 'Jaar van de Kleuter'. Dat schooljaar werd 20 miljoen euro uitgetrokken voor de verdere versterking van het kleuteronderwijs. Daarnaast werden belangrijke initiatieven ontwikkeld die ook in 2009-2010 werden voortgezet.

In juli 2010 werd tussen AgODi en Kind en Gezin een engagementsverklaring afgesloten in het kader van de verhoging van de participatie aan het kleuteronderwijs. In deze engagementsverklaring werd de samenwerking en de gegevensuitwisseling tussen beide agentschappen vastgelegd. De acties van beide agentschappen zijn gericht op kleuters die niet in een school zijn ingeschreven. In 2007-2008 ging het om 3.006 kleuters, in het schooljaar 2008-2009 om 2.655 kleuters en in het schooljaar 2009-2010 om 2.476 kleuters. Ten opzichte van 2008-2009 is dat een daling van iets meer dan 6,5%.

Kind en Gezin onderneemt voor de niet-ingeschreven kleuters een aantal sensibiliserende acties gericht naar de ouders. De focus ligt op de driejarigen. Kind en Gezin koppelt de resultaten van die acties terug naar AgODi. Die worden aan de LOP's bezorgd voor verdere opvolging. Er is een stappenplan uitgewerkt om de gegevensstroom van Kind & Gezin naar de LOP's te stroomlijnen. Het stappenplan omvat richtlijnen om de gegevens op geaggregeerd niveau te bespreken in een dagelijks bestuur of algemene vergadering en geeft de contouren aan waarin de vertrouwelijke kindgegevens kunnen worden behandeld.

Daarnaast treden in 2010-2011 een aantal decretale maatregelen in werking over de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs (zie kader) en de engagementsverklaring tussen de school en de ouders in het basis- en secundair onderwijs (zie onderdeel over de LOP's). Deze maatregelen moeten de kleuterparticipatie bevorderen.

Nieuw in 2010

Toelatingsvoorwaarden leerlingen in het gewoon lager onderwijs

Vanaf het schooljaar 2010-2011 gelden er voor het gewoon lager onderwijs bijkomende toelatingsvoorwaarden. Om toegelaten te worden moet een leerling, net zoals voorheen, zes jaar zijn vóór 1 januari van het lopende schooljaar.

Als hij nog niet de leeftijd van zeven jaar heeft bereikt of zal bereiken vóór 1 januari van het lopende schooljaar, moet het kind aan **één** van de volgende voorwaarden voldoen:

- het voorgaande schooljaar ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende Nederlandstalige school voor kleuteronderwijs en in die periode gedurende ten minste 220 halve dagen aanwezig zijn geweest;
- voldoen aan een proef die de kennis van het Nederlands, nodig om het lager onderwijs aan te vatten, peilt;
- beschikken over een bewijs dat de leerling het voorafgaande schooljaar onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie.

Daarnaast is nog een afwijkingsmogelijkheid voorzien voor kinderen die vijf jaar worden vóór 1 januari van het lopende schooljaar. Ook die kinderen kan men inschrijven in het lager onderwijs. Het kind moet dan wel voldoen aan **één** van de volgende voorwaarden:

- het voorgaande jaar ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende Nederlandstalige school voor kleuteronderwijs en gedurende die periode ten minste 185 halve dagen aanwezig zijn geweest;
- slagen voor de voornoemde taalproef.

Ook personeelsleden zijn klanten

De inrichtende machten fungeren als werkgever van de personeelsleden in het onderwijs: dit zijn de scholengroepen (GO!), de gemeente- en provinciebesturen (OGO) en de vzw's (VGO). De inrichtende machten staan in voor het personeelsbeleid en zijn verantwoordelijk voor het werven, benoemen, ontslaan... van hun personeelsleden. AgODi betaalt via het zogenoemde 'derdebetalersysteem' de salarissen en andere vergoedingen rechtstreeks uit aan deze personeelsleden, voor zover aan een aantal voorwaarden is voldaan: dit zijn de financierings- en subsidiëeringsvoorwaarden.

De werkstations

Een werkstation is verantwoordelijk voor de personeelsdossiers van de scholen van één onderwijsniveau binnen één regio. Per school – en steeds vaker ook per scholengemeenschap - is er zo één aanspreekpunt voor alle aspecten van het personeelsbeheer. Elk werkstation bestaat uit een groep van dossierbeheerders. De werkstations streven ernaar om, in partnerschap met de scholen, de salarissen van het onderwijspersoneel dat voor de Vlaamse Gemeenschap werkt correct en tijdig uit te betalen. Maar daarnaast heeft een werkstation nog heel wat andere opdrachten uit te voeren:

- De werkstations verzorgen het dossierbeheer en staan in voor de salarisberekening en uitbetaling van de personeelsleden. Ze ontvangen en verwerken de opdrachten tot betaling, ze behandelen personeelszaken als ziekteverlof, bevallingsverlof, diverse verlofstelsels, arbeidsongevallen, vaste benoemingen en beheren het personeelsdossier;
- De werkstations gaan na of de aanstelling van de personeelsleden valt binnen de omkadering waarop een school recht heeft en/of de personeelsleden voldoen aan de voorwaarden voor financiering of subsidiëring;
- Steeds vaker ondersteunen de werkstations de scholen bij de toepassing van de complexe personeelsreglementering en treden zij op als actieve informatieverstrekkers.

De afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT

Vanaf 1995 is het **informatiseringsproces** volop van start gegaan.

Via het **communicatiepakket EDISON** (Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en Onderwijsadministratie) komen de persoonsgegevens, betalingsopdrachten, dienstonderbrekingen... van de personeelsleden gestructureerd in het **elektronisch personeelsdossier (EPD)** terecht. Dat gebeurt dus niet langer via papieren formulieren.

Ook de **verwerking van de gegevens** gebeurt grotendeels automatisch. Gegevens als barema's, noemers, hoofdambt, anciënniteit, dienstonderbreking... worden vertaald in betalingsparameters en opgeslagen in het elektronische dossier (EPD).

Op basis van de gegevens van het EPD of van de manuele input **berekent** het salarissysteem, een oude maar cruciale informaticatoepassing, de **bruto- en nettowedde, het vakantiegeld en de eindejaarstoelage**. Het salarissysteem genereert de verschillende **noodzakelijke bestanden** zoals die voor de uitbetaling aan de personeelsleden, de salarisbrief, de aanrekening van deze

uitgaven op de loonkredieten en de stortingen aan andere overheidsinstanties (Financiën, RSZ, RKW...).

Twee ondersteunende afdelingen (de afdeling Advies en Ondersteuning Onderwijspersoneel en de afdeling ICT) van AgODi staan in voor het onderhoud van het salarissysteem en het EPD en de verwerking van de output van het salarissysteem (versturen van betalingsuittreksels, aanrekening op de begroting, opmaak betalingsopdrachten, vervullen van de fiscale en sociale verplichtingen zoals DMFA en DIMONA).

Personeel in cijfers

Personeelsleden in het onderwijs worden op verschillende manieren geteld.

Het tellen van het aantal fysieke personen, het aantal budgettaire fulltime equivalenten of het aantal personeeldossiers leiden elk tot een eigen uitkomst.

De cijfers over het aantal fysieke personen en budgettaire fulltime equivalenten (BFT) zijn afkomstig uit de Statistische Jaarboeken.

Het tellen van de personeelsdossiers die AgODi beheert en afhandelt vormt de derde telmogelijkheid.

In de personeelsevolutie van het globale onderwijsveld zien we sinds 2003-2004 een stijging van het totale aantal unieke personeelsleden met 5,97%. In vergelijking tot het voorgaande schooljaar is het aantal personeelsleden in 2010-2011 ongeveer gelijk gebleven.

Een overzicht:

Evolutie van betaalde personen in alle onderwijsniveaus (januari).

2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11
170.714	171.881	172.148	173.426	175.476	178.987	180.997	180.908
Stijging t.o.v. het vorige schooljaar	0,68%	0,16%	0,74%	1,18%	2,00%	1,12%	-0,05%
Stijging t.o.v. schooljaar 2003-2004	0,68%	0,84%	1,59%	2,79%	4,85%	6,02%	5,97%

Fysieke personen

De fysieke personen worden geregistreerd in het onderwijsniveau en -net waar ze de grootste lesopdracht hebben.

Het totaal aantal personeelsleden is in 2010 opnieuw gestegen in vergelijking met 2009. Vanaf 2009-2010 werd de vierde graad verpleegkunde ondergebracht in het hoger beroepsonderwijs (HBO5). In 2009-2010 waren er 20 secundaire scholen die HBO5 Verpleegkunde inrichtten.

Evolutie van het aantal fysieke personen

	2007	2008	2009	2010	Evolutie t.o.v. 2009
Gewoon basisonderwijs	59.121	59.194	59.566	59.986	0,71%
Buitengewoon basisonderwijs	9.561	9.738	9.147	9.339	2,10%
Gewoon secundair onderwijs	70.221	70.561	71.534	70.936	-0,84%
Buitengewoon secundair onderwijs	7.025	7.299	7.473	7.774	4,03%
HBO5 Verpleegkunde				1.006	
Deeltijds Kunstonderwijs	5.246	5.470	5.530	5.613	1,50%
Andere (CLB's, internaten, pedagogische begeleiding)	4.747	4.760	6.083	6.223	2,30%
Totaal	155.921	157.022	159.333	160.877	0,97%

Budgettaire fulltime equivalenten (BFT)¹

De budgettaire fulltimes zijn het resultaat van de som van alle deelopdrachten van alle personeelsleden (m.a.w. met inbegrip van de vervangingen van minder dan een jaar). Alle vervangingen zijn dus opgenomen in de tabellen fysieke personen en budgettaire fulltime equivalenten.

	2007	2008	2009	2010	Evolutie t.o.v. 2009
Gewoon basisonderwijs	49.991	50.328	50.982	51.297	0,62%
Buitengewoon basisonderwijs	8.290	8.457	7.921	8.108	2,36%
Gewoon secundair onderwijs	62.575	63.077	63.984	63.369	-0,96%
Buitengewoon secundair onderwijs	6.300	6.565	6.709	6.969	3,88%
HBO5-Verpleegkunde				825	
Deeltijds Kunstonderwijs	3.917	4.076	4.120	4.174	1,31%
Andere (CLB's, internaten, pedagogische begeleiding)	3.868	3.882	5.033	5.137	2,07%
Totaal	134.941	136.385	138.749	139.879	0,81%

Personeelsdossiers

Een 'dossier' is de **unieke combinatie van een personeelslid met een school- of instellingsnummer**.

Een overzicht van het **aantal dossiers** van alle werkstations samen bevestigt de **stijgende trend**. Zo nam het totaal aantal dossiers toe van 214.630 in januari 2009 tot 217.132 in januari 2010.

¹ In de personeelsstatistieken wordt alleen het personeel geregistreerd dat rechtstreeks door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming wordt betaald. Dat impliceert dat het meester-, vak- en dienstpersoneel van het gesubsidieerd onderwijs niet opgenomen is in de statistieken. De gesubsidieerde contractuelen worden ook buiten beschouwing gelaten, omdat die personeelsleden niet volledig door het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming worden betaald. Het personeel dat geniet van het stelsel 'terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen' (TBS+) is opgenomen in deze statistieken. Alle personeelsgegevens hebben betrekking op de maand januari, zoals gekend in juni 2010.

Evolutie van dossiers AgODi (Betalingsdatabank)

Betaalde personeelsleden per school of 'dossiers'					Evolutie	
	jan/07	jan/08	jan/09	jan/10	09 t.o.v. 08	10 t.o.v. 09
TOTAAL	204.442	210.154	214.630	217.132	2,13%	1,17%

Het aantal 'dossiers' stijgt elk schooljaar sterker dan het aantal personeelsleden. Dat duidt op een **toenemende versnippering** van aanstellingen over verschillende scholen.

Bovenstaande cijfers houden geen rekening met personeelsleden die een onbezoldigde afwezigheid of verlof genieten. Ook van hen houdt AgODi een administratief dossier bij. Tellen we hen mee, dan blijft de stijgende trend in het aantal personeelsleden gelden.

Tabel: unieke personeelsleden op het niveau van AgODi (EPD)

Onderwijsniveau	Personeelsleden januari 2007	Personeelsleden januari 2008	Personeelsleden januari 2009	Personeelsleden januari 2010	Evolutie 10 t.o.v. 09
Unieke personeelsleden AgODi-dossiers	158.736	161.231	163.604	165.106	0,92%

De uitbetaling van het loon

Stappen in het uitbetalingsproces

Stap 1: AgODi controleert enkele voorwaarden

Wie heeft recht op een loon?

Een personeelslid moet voldoen aan de **financierings- of subsidiëringsvoorwaarden** op het gebied van nationaliteit, medische geschiktheid, taalwetgeving, burgerlijke en politieke rechten en bekwaamheidsbewijs. Ook het correct naleven van de reffectatieverplichtingen is een betalingsvoorwaarde. De functie van het personeelslid moet voorzien zijn binnen de personeelsformatie (de omkadering) of binnen de mogelijkheden tot vervanging.

Stap 2: AgODi gaat na op welke salarisschaal het personeelslid recht heeft

AgODi gaat na onder welke 'bekwaamheidscategorie' het personeelslid valt voor de uitgevoerde opdracht. De reglementering daarover is uitgebreid en erg complex.

De uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Regering (de zgn. telefoonboeken) bepalen voor elke opdracht (ambt, vak, onderwijsvorm en graad...) welk bekwaamheidsbewijs 'vereist' of 'voldoend geacht' is of welk 'ander bekwaamheidsbewijs' gevaloriseerd kan worden. Het bekwaamheidsbewijs is ook bepalend voor de regels rond de tijdelijke aanstellingen van doorlopende duur, de vaste benoemingen en de inzetbaarheid van het personeelslid.

In 2010 telde het onderwijs 195 verschillende salarisschalen! De meerderheid van deze salarisschalen zijn van toepassing op een zeer beperkt aantal personeelsleden. De versnippering blijkt uit onderstaande tabel, waarin het aantal salarisschalen wordt ingedeeld op basis van het aantal personeelsleden dat volgens deze salarisschaal wordt uitbetaald. Hierbij valt op te merken dat een personeelslid meer dan één salarisschaal kan genieten. Uit de tabel blijkt dat er 54 salarisschalen worden toegekend aan niet meer dan 5 personeelsleden; 12 salarisschalen zijn goed voor 81% van de personeelsleden.

Aantal salarisschalen	Aantal personeelsleden (geheel of gedeeltelijk) betaald met deze salarisschaal	
54	(1) 1-5	19% van alle personeelsleden
15	(2) 6-10	
29	(3) 11-50	
20	(4) 51-100	
33	(5) 101-500	
14	(7) 501-1000	
14	(8) 1001-5000	
12	(9) >5000	
195	Eindtotaal	

Stap 3: AgODi bepaalt het brutosalaris conform de anciënniteit en de betalingsnoemer

De vorige beroepservaringen binnen en eventueel buiten het onderwijs bepalen de anciënniteit van een personeelslid.

Verder stelt AgODi ook de betalingsnoemer van een opdracht vast. Die verschilt naar gelang van het onderwijsniveau, het ambt, het vak, de onderwijsvorm of de graad. Daarbij gaat AgODi na of een personeelslid meer presteert dan een voltijdse betrekking en op die manier cumuleert.

Stap 4: Afhoudingen en uitbetalingen

Het salarissysteem past correcte afhoudingen toe en zorgt voor de effectieve uitbetaling.

AMBITIE 4: HET TIJDIG EN CORRECT UITBETALEN VAN LONEN

Het kader

De uitbetaling van de salarissen is één van de kerntaken van het agentschap. Budgettair gezien is dat het belangrijkste proces. Meer dan de helft van de personeelsleden van het agentschap werkt daaraan mee.

Het uitbetalen van de lonen is ingebed in een volledig loontraject. De activiteiten van AgODi binnen dat traject zijn afhankelijk van die van andere instanties (de scholen die gegevens aanleveren, de bank die de betalingsopdrachten moet uitvoeren...). AgODi is dus niet de enige verantwoordelijke voor de correcte werking van de loonketting.

De loonketting bestaat uit vier stappen:

- de aanlevering van de gegevens door de schoolsecretariaten via EDISON en WebEDISON naar het elektronisch personeelsdossier (het EPD);
- het beheer van de personeelsgegevens in het EPD;
- de salarisberekening;
- de naverwerking: de aanrekening van de uitgaven in de begroting en de boekhoudkundige verwerking, de datatransfer naar Dexia, het visum van de rekenplichtige en de uitbetaling door Dexia.

De activiteiten van de schoolsoftwareleveranciers, de scholen zelf, de externe

informaticapartner en de verschillende entiteiten binnen het beleidsdomein Financiën en Begroting behoren niet tot de interne doorlooptijden van AgODi.

DE AMBITIE: 99,9% TIJDIGE UITBETALINGEN VAN HET LOON

AgODi streeft naar een tijdige uitbetaling van het salaris op de laatste werkdag van elke maand. AgODi garandeert op jaarbasis gemiddeld 99,9% volledige, correcte en tijdige dossiers die uiterlijk twee werkdagen voor de uiterste verwerkingsdatum via WebEDISON bij AgODi zijn geregistreerd, tijdig te betalen.

Voor de overige 0,1% dossiers streeft het agentschap naar een betaling van het salaris in de daaropvolgende maand.

In uitzonderlijke omstandigheden kan de norm in overleg worden verlaagd.

MET SUCCES!

In het volledige jaar 2010 werd 100% van de salarissen op tijd betaald. Daarmee realiseert AgODi zijn ambitie.

CORRECTE UITBETALINGEN

In overleg met het Rekenhof en met de diensten van de Interne Audit van de Vlaamse Gemeenschap werkte AgODi een methode uit om via representatieve steekproeven de correctheid van de dossiers te bepalen. De steekproeven startten in 2010. In 2010 werden 163 dossiers onderzocht. In 92,02% van de onderzochte dossiers was een correct salaris toegekend.

Het loonbudget en de verschillende looncomponenten

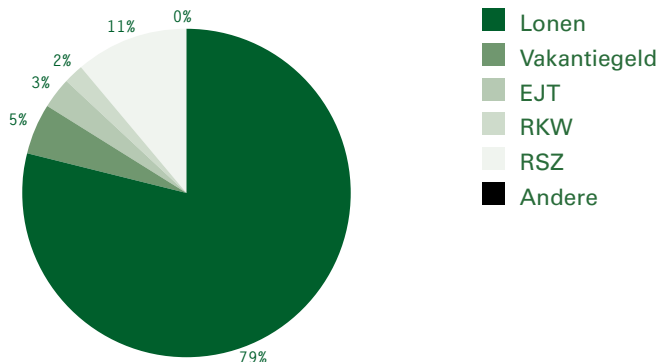
De som van de brutojaarwedge, patronale bijdrage(n), vakantiegeld, eindejaarstoelage en de kinderbijslag maakt samen de volledige loonkost van een personeelslid uit.

Overzicht van de totale loonuitgaven voor het begrotingsjaar 2010:

Looncomponenten AgODi/2010 (centraal uitbetaalde lonen)

	AgOD/2008	AgOD/2009	AgOD/2010	Evolutie
Lonen	4.726.093.029,74	4.929.348.228,98	4.969.552.505,71	0,82%
Vakantiegeld	246.536.349,34	281.172.637,13	316.273.849,78	12,48%
EJT	169.454.656,22	171.767.211,54	176.792.227,15	2,93%
RKW	121.136.313,14	125.248.455,29	135.853.887,11	8,47%
RSZ	663.788.385,73	713.086.053,57	677.228.992,37	-5,03%
Andere	1.252.179,82	1.121.634,86	706.074,78	-37,05%
Totaal	5.928.260.913,99	6.221.744.221,38	6.276.407.536,90	0,88%

Looncomponenten AgOD/2010 (centraal uitbetaalde lonen)

De stijging van het vakantiegeld is vooral een gevolg van de geleidelijke verhoging van het vakantiegeld (cao VIII). De stijging van de gezinsbijslag (RKW) is het gevolg van een inhaaloperatie, waarbij een bijkomende maand gezinsbijslag voor een totaal bedrag van 11.402.664 euro werd betaald. De rubriek 'andere' slaat op een reeks kleinere loonuitgaven (bijvoorbeeld de vergoedingen voor de voordrachtgevers van het DBSO) die jaarlijks kunnen variëren.

Evoluties in de gemiddelde loonkost zijn het gevolg van indexaanpassingen, uitvoering van cao-maatregelen (bijvoorbeeld de geleidelijke verhoging van het vakantiegeld), aanpassingen in de federale wetgeving betreffende de werkgeversbijdrage voor de RSZ en de kinderbijslag en de vergrijzing of vergroening van het personeel.

Overzicht van de gemiddelde loonkost (september 2010) voor vier referentiesalarisschalen (stafdiensten – groene boekje)

	Gemiddelde loonkost vastbenoemde	Gemiddelde anciënniteit vastbenoemde	Gemiddelde loonkost tijdelijke	Gemiddelde anciënniteit tijdelijke
Kleuteronderwijzer	45.337	18,1	37.952	4,1
Onderwijzer	45.553	18,6	37.936	4,0
Leraar-regent/ bachelor	45.087	18,6	38.677	5,1
Leraar licentiaat/ master	57.742	18,2	48.191	4,7

De bekwaamheidsbewijzen

Van alle personeelsleden die AgODi betaalt, heeft 85,7% van de vastbenoemde personeelsleden een vereist bekwaamheidsbewijs; 13,6% heeft een voldoende geacht en 0,7% een ander bekwaamheidsbewijs. Van de tijdelijke personeelsleden heeft 68,1% een vereist bekwaamheidsbewijs, 21,8% een voldoende geacht en 10,1% een ander bekwaamheidsbewijs.

Die verhoudingen zijn in 2010 nauwelijks tot niet gewijzigd ten opzichte van 2009. Tussen de onderwijsniveaus zijn er belangrijke verschillen; vooral het secundair onderwijs telt beduidend meer personeelsleden met een voldoende geacht en – bij de tijdelijken – met een ander bekwaamheidsbewijs.

Aanstellingen volgens bekwaamheidsbewijs (januari) (EPD)

Onderwijs-niveau	Bekwaamheidsrubricering	2007-2008		2008-2009		2009-2010	
		Vast	Tijdelijk	Vast	Tijdelijk	Vast	Tijdelijk
Basisonderwijs	Vereist	95,4%	85,5%	95,4%	84,6%	95,2%	84,1%
	Voldoend geacht	3,8%	11,3%	4,0%	11,9%	4,2%	12,1%
	Ander	0,8%	3,2%	0,6%	3,5%	0,6%	3,8%
Secundair onderwijs	Vereist	78,1%	58,1%	78,0%	56,5%	78,0%	55,9%
	Voldoend geacht	21,0%	29,6%	21,2%	29,9%	21,4%	30,1%
	Ander	0,9%	12,3%	0,8%	13,6%	0,6%	14,0%
DKO	Vereist	88,0%	56,8%	86,3%	56,5%	84,9%	55,4%
	Voldoend geacht	8,9%	20,6%	10,3%	21,7%	11,5%	23,1%
	Ander	3,3%	22,6%	3,4%	21,8%	3,6%	21,5%
CLB	Vereist	99,5%	93,4%	99,5%	92,7%	99,3%	91,8%
	Voldoend geacht	0,5%	5,6%	0,5%	6,3%	0,7%	6,8%
	Ander		1,0%		1,0%		1,4%
Totaal	Vereist	85,9%	69,6%	85,8%	68,5%	85,7%	68,1%
	Voldoend geacht	13,1%	21,3%	13,4%	21,8%	13,6%	21,8%
	Ander	1,0%	9,1%	0,8%	9,7%	0,7%	10,1%

Personeelsleden kunnen aanvragen om de ervaring die ze tijdens een bepaalde periode opdeden als nuttig te erkennen voor een vak, een specialiteit of een ambt in het onderwijs. Die **nuttige ervaring** (bijvoorbeeld van leraren praktische of technische vakken in het secundair onderwijs) kan een onderdeel vormen van het bekwaamheidsbewijs en kan ook meetellen bij de anciënniteitsberekening. Door deze erkenning worden zijinstromers aangemoedigd om over te stappen naar het onderwijs. In 2010 werden 1.566 nuttige ervaringen erkend, een belangrijke vermindering ten opzichte van 2009.

Taal- en nationaliteitsafwijkingen

AgODi kan personeelsleden die niet voldoen aan de taal- of nationaliteitsvereisten een afwijking toestaan. In 2010 werden 16 nationaliteitsafwijkingen en 256 taalafwijkingen verleend. In 2009 waren dat er nog respectief 15 en 82.

De **nationaliteitsafwijking** is meestal nodig voor **godsdienstleerkrachten**.

De overgrote meerderheid van **taalafwijkingen** wordt toegestaan aan onderwijzers in Brussel die belast worden met de tweede taal Frans in afwachting van het slagen voor een taalopleiding of taalexamen.

De sterke stijging van het aantal taalafwijkingen ten opzichte van 2009 is toe te schrijven aan het feit dat de nieuwe taalregeling die vanaf 1 september 2009 van kracht werd, wat registratie en controle betreft pas in januari 2010 in orde was. Personeelsleden die met ingang van 1 september 2009 een taalafwijking nodig hadden, kregen de formele toekenning om die reden

in de loop van 2010. De stijging in 2010 is dus relatief.

Ten opzichte van 2008 (260 taalafwijkingen) is er zelfs een daling. Die daling is te verklaren door de verruimde mogelijkheden die de nieuwe taalregeling biedt om de taalkennis aan te tonen en doordat een taalafwijking voortaan niet meer per schooljaar wordt toegekend (met een maximum van drie schooljaren) maar meteen voor drie kalenderjaren.

Cumulatie

Wie naast een voltijdse functie binnen of buiten het onderwijs nog bijkomende uren lesgeeft, cumuleert. Cumulatie-uren in het onderwijs slaan op de uren die als ‘bijbetrekking’ of ‘overwerk’ beschouwd worden.

Het aantal cumulaties in het schooljaar 2009-2010 is met 27% gedaald ten opzichte van het voorgaande schooljaar. In vergelijking met de schooljaren 2006-2007 en 2007-2008 is er nog altijd een beduidende toename van het aantal cumulaties. De daling van het aantal cumulaties vanaf het schooljaar 2009-2010 is opmerkelijk omdat er in de regelgeving vanaf 1 september 2009 belangrijke wijzigingen zijn aangebracht die de cumulatie soepeler en aantrekkelijker maken.

Overzicht cumulatie – cumulatie uitgedrukt in FTE (situatie januari) (EPD)

FTE in overwerk of bijbetrekking	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	Evolutie
Basisonderwijs	10,7	19,7	68,1	38,3	-44%
Secundair onderwijs	126,8	250,2	602,2	452,7	-25%
DKO	8,1	8,6	10,1	4,4	-56%
CLB	nvt	nvt	nvt	0,6	nvt
Totaal	145,6	279,3	680	496	-27%

Wie een onderwijsfunctie combineert met een job buiten het onderwijs of met een pensioen, moet dat meedelen aan het agentschap. Overschrijdt het inkomen buiten het onderwijs een bepaald grensbedrag (aanvangssalarisschaal 501), dan geldt de opdracht in het onderwijs als bijberoep. Dat werd in 2009 voor 31 personeelsleden zo beslist. Het gaat in alle gevallen om personeelsleden in het secundair onderwijs. Door de nieuwe cumulatierregels vanaf 1 september 2009 wordt voor de bezoldiging in het onderwijs geen rekening meer gehouden met een beroepsactiviteit buiten het onderwijs.

Ziekteverlof, bevallingsverlof, moederschapbescherming

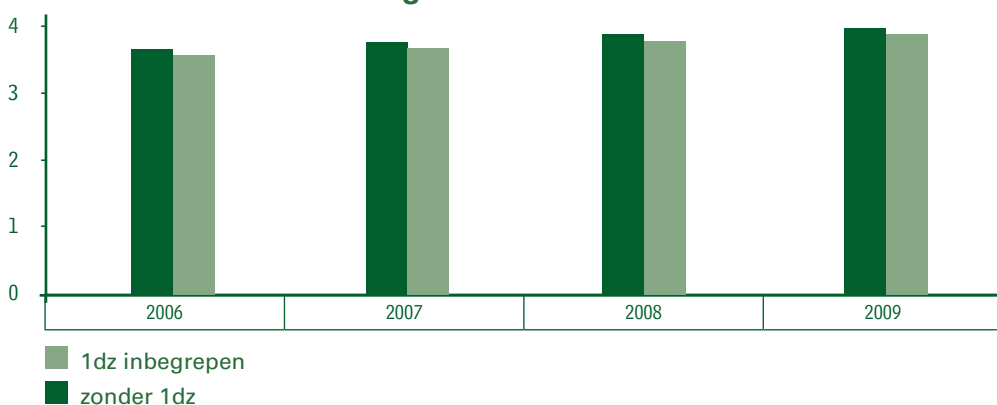
In 2009-2010 waren er 95.841 personeelsleden ziek. 12.704 personeelsleden waren afwezig naar aanleiding van de geboorte van een kind. Het agentschap registreert en verwerkt al die afwezigheden. AgODi gaat na of een ziekteverlof kan worden bezoldigd en hoe dat kan.

Het rapport ziekteverzuim in het onderwijs: kalenderjaar 2009

Al enkele jaren stelt AgODi jaarrapporten op over de afwezigheden van het onderwijspersoneel wegens ziekte en de ziektecontrole. In die bespreking komen de afwezigheden wegens ziekte van het jaar 2009 aan bod.

In 2009 bedroeg het ziekteverzuimpercentage voor het Vlaamse onderwijspersoneel 3,91%. Dat is een lichte stijging t.a.v. 2008, toen het ziekteverzuimpercentage 3,86% bedroeg. In dat cijfer worden alle ziektedagen in rekening genomen, ook de ééndagsziekten. Zonder de ééndagsziekten mee te rekenen, bedraagt het percentage 3,76% in 2009 tegenover 3,71% in 2008.

Ziekteverzuimpercentage met of zonder ééndagsziekteverlof

Het ziekteverzuimpercentage voor het onderwijspersoneel wordt positief beïnvloed door de uiterst lage ziektecijfers in vakantieperioden. Dat blijkt uit de cijfergegevens van het aantal zieken gespreid over het jaar.

Er werden in 2009 2.385.532 ziektedagen genomen door het Vlaamse onderwijspersoneel. Dat is een stijging van 4,17% t.a.v. het aantal ziektedagen van 2008. Om dat cijfer te interpreteren, moeten we ook rekening houden met een stijging van het aantal personeelsleden. Procentueel steeg het aantal personeelsleden met 2,88%.

Enkele specifieke fenomenen:

- Het aantal ééndagsziekten is in 2009 gestegen met 6,91%, terwijl het globale aantal ziektedagen maar gestegen is met 4,17%. Die evolutie moet de volgende jaren nauwlettend opgevolgd worden. Volgens Mensura is de enige efficiënte maatregel het afschaffen van het ééndagsziekteverlof zonder attest. Alvorens een dergelijke maatregel in te voeren, moet die echter meer omvattend onderzocht worden.
- De psychosociale aandoening blijft ook in 2009 de voornaamste oorzaak van ziekteverzuim. Het gaat om 36,63% van de ziektedagen (40,82% bij mannen en 35,05% bij vrouwen). Dat is wel een daling en een trendbreuk in vergelijking met de vorige jaren (38,82% in 2008 en 38,72% in 2007).
- In 2009 werden voor het eerst specifieke gegevens verzameld over het ziekteverzuimpercentage in het buitengewoon onderwijs en de Vlaamse centrumsteden.
- Voor het buitengewoon onderwijs is er geen opmerkelijk verschil in het ziekteverzuimpercentage met de gemiddelden voor basis- en secundair onderwijs, behalve bij de mannen in het buitengewoon secundair onderwijs waar het ziekteverzuimpercentage meer dan 1% boven het gemiddelde ligt.
- In de Vlaamse centrumsteden en Brussel is er eigenlijk geen opmerkelijk groter ziekte-

verzuim dan in de rest van Vlaanderen.

Is het ziekteverzuim verschillend **per personeelscategorie**?

- Het aantal ziektedagen bij het meester-, vak- en dienstpersoneel vormt een uitschieter. Dat valt gemakkelijk te verklaren. Het gaat hier om een uitdovende personeelscategorie met een groter aandeel oudere personeelsleden.
- Het percentage ziekteverloven gelinkt aan psychosociale oorzaken is voor directeurs een heel stuk hoger dan gemiddeld, namelijk 55% voor de mannen en 57,50% voor de vrouwelijke directies. Het gemiddelde voor alle personeelscategorieën bedraagt in 2009 respectievelijk 40,82% en 35,05%.

Controle van het ziekteverzuim

AgODi spreekt jaarlijks met de controlefirma Mensura Absenteïsme af wat de focus moet zijn van de uit te voeren controles.

In totaal leidden de 18.136 controles in 2009 tot een inkorting van de ziekteverloven met in totaal 8.990 dagen. Het aantal gewonnen dagen na controle is licht gestegen, omdat in 2009 de controlefirma het langdurige verzuim meer heeft gecontroleerd dan in de voorgaande jaren.

Het aantal controles op aanvraag van de werkgevers steeg tot 30,73% van de controles tegenover 27,58% in 2008. Daarnaast is er ook een stijgende trend in het aantal controles op initiatief van het personeelslid, voornamelijk in verband met VVP-ziekte. Het cijfer is gestegen tot 19,09%.

Personeelsleden in ziekteverlof: schooljaar 2009-2010

Het aantal personeelsleden dat ziekteverlof opnam in het schooljaar 2009-2010 is gestegen in alle onderwijsniveaus.

Tabel: aantal personeelsleden in ziekteverlof (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie t.o.v. 2008-2009
Basisonderwijs	37.978	37.935	39.004	2,8%
Secundair onderwijs	51.237	51.701	52.361	1,3%
DKO	3.729	3.674	3.708	0,9%
CLB	2.284	2.274	2.337	2,8%
Totaal*	90.999	94.004	95.841	2,0%

*Een personeelslid dat ziekteverlof heeft en in verscheidene onderwijsniveaus staat, wordt maar 1 keer geteld. In de afzonderlijke onderwijsniveaus zal dit personeelslid echter per onderwijsniveau worden geteld.

Is het ziekteverlof van een personeelslid uitgeput, dan komt die persoon terecht in een stelsel van TBS ziekte (voor vastbenoemde personeelsleden) of van onbezoldigd ziekteverlof (tijdelijke personeelsleden). Het aantal personeelsleden in dat geval ligt in 2009-2010 opnieuw hoger dan dat van het vorige schooljaar.

Het aantal personeelsleden dat deeltijds werkt en deeltijds met ziekteverlof is (het stelsel van verlof verminderde prestaties wegens ziekte), is ook licht gestegen.

Personeelsleden in TBS ziekte, onbezoldigd ziekteverlof of VVP wegens ziekte (EPD)

Dienstonderbreking	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie t.o.v. 2008-2009
TBS ziekte (vastbenoemd)	1.584	1.661	1.726	4%
Onbezoldigd ziekteverlof (tijdelijk)	1.502	1.678	1.792	7%
VVP wegens ziekte	854	880	917	4%

Meer verloven in het kader van moederschapbescherming en bevallingsverlof

Het bevallingsverlof, verlof wegens bedreiging door beroepsziekte tijdens de zwangerschap, verlof wegens moederschapbescherming tijdens de zwangerschap en tijdens de lactatie, borstvoedingsverlof, adoptieverlof en vaderschapsverlof zijn verlofstelsels die allemaal te maken hebben met een zwangerschap, bevalling of adoptie. Vanaf 1 april 2009 bestaat ook de mogelijkheid om onbezoldigd ouderschapsverlof te nemen. Dat nieuwe verlofstelsel wordt sindsdien opgenomen als vervanging van het borstvoedingsverlof en verklaart de toename van het onbezoldigd ouderschapsverlof.

Het aantal personeelsleden dat recht heeft op één van deze verlofstelsels is opnieuw toegenomen binnen alle betrokken onderwijsniveaus.

De toename van het aantal personeelsleden in het onderwijs, de vervrouwelijking en verjonging en een algemene stijging van de nataliteit, liggen daarvan aan de basis.

Vooral in het kleuteronderwijs hebben personeelsleden recht op verlof wegens bedreiging door beroepsziekte en verlof wegens moederschapbescherming. Er geldt een specifiek risico voor zwangere vrouwen en vrouwen tijdens de lactatieperiode. Het aantal personeelsleden dat op deze regeling een beroep moet doen, stijgt jaar na jaar.

Personeelsleden in een dienstonderbreking n.a.v. geboorte van een kind - alle onderwijsniveaus (EPD)

Dienstonderbreking	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie
Bevallingsverlof	6.581	6.681	6.863	3%
Bedreigd door een beroepsziekte	1.712	1.770	1.807	2%
Omstandigheidsverlof n.a.v. de geboorte (10 dagen)	1.148	1.255	1.424	13%
Borstvoedingsverlof	879	695		
Onbezoldigd ouder-schapsverlof	nvt	207	1134	448%
Moederschapbe-scherming (opdracht-gebonden)	841	960	1051	9%
Overschrijding post-natale periode	196	184	154	-16%
Facultatieve verlenging bevallingsverlof bij hospitalisatie kind	174	212	222	5%
Adoptieverlof	63	50	46	-8%
Vaderschapsverlof	10	4	3	-25%
Totaal	11.604	12.018	12.704	6%

Personeelsleden in een dienstonderbreking n.a.v. geboorte van een kind – per onderwijsniveau (EPD)

	Bevallingsverlof 2009-2010		Bedreigd door beroeps-ziekte 2009-2010		Moederschaps-bescherming 2009-2010	
	Aantal personen	Vergelijking 2008-2009	Aantal personen	Vergelijking 2008-2009	Aantal personen	Vergelijking 2008-2009
Basisonderwijs	3.615	2%	1.671	3%	874	12%
Secundair onderwijs	2.878	3%	130	-4%	165	-4%
DKO	192	5%	2	-60%	2	-50%
CLB	228	0%	14	-7%	15	67%

Arbeidsongevallen in het onderwijs

Afwezig wegens een arbeidsongeval (2009-2010)

Het aantal personeelsleden dat in het schooljaar 2009-2010 afwezig was wegens een arbeidsongeval of een beroepsziekte² is het voorbije schooljaar gedaald met 2% in het basisonderwijs en gestegen met 3% in het secundair onderwijs. Voor alle onderwijsniveaus samen was er een stijging met 1%. Vorig jaar steeg dat aantal ook al met 7%.

2 De afwezigheden wegens beroepsziekte op basis van de wet van 3 juli 1967 zijn erg beperkt in onderwijs. In 2009-2010 waren dat er 14.

Afwezigheden wegens arbeidsongeval (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie t.o.v. 2008-2009
Basisonderwijs	1.156	1.236	1.214	-2%
Secundair onderwijs	1.658	1.796	1.845	3%
DKO	49	46	45	-2%
CLB	46	40	44	10%
Totaal	2909	3.118	3.148	1%

Aangiften arbeidsongevallen in 2010

Binnen AgODi werkt een aparte cel arbeidsongevallen. Die cel behandelt de arbeidsongevallen van het onderwijspersoneel en van de ambtenaren van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming.

Wat het onderwijspersoneel betreft, gaat het om alle personeelsleden uit de onderwijsinstellingen die het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming betaalt en de contractuele personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, de autonome Hogescholen en alle personeelsleden van de Universiteit Gent.

De cel arbeidsongevallen staat in voor de erkenningen, de verwerking van de consolidatiebeslissingen door Medex, het opmaken van de besluiten voor rentevergoedingen, terugvorderingen aan derden en het opmaken van geschillendossiers.

Enkele kengetallen:

Aangifte en afhandeling arbeidsongevallen (databank arbeidsongevallen)

Arbeidsongevallen	2008	2009	2010	Evolutie
Aangiften arbeidsongeval	6.242	6.589	6.916	5%
Arbeidsongevallen met derden	782	746	704	-6%
Arbeidsongevallen zonder derden	5.460	5.843	6.212	6%
Arbeidsongevallen ambtenaren	27	33	31	-6%
Beroepsziekten	40	20	26	30%
Buitendienstongevallen	71	65	79	22%
Arbeidsongevallen door agressie	70	75	94	25%
Agressie van leerlingen	65	62	62	0%
Agressie van ouders of familie	2	4	6	50%
Agressie van buitenstaanders	3	9	26	189%

De stijging van het aantal arbeidsongevallen in 2010 is vooral toe te schrijven aan de sneeuw en het winterweer tijdens de eerste en laatste maanden van 2010.

Het aantal arbeidsongevallen als gevolg van agressie is in 2010 vooral gestegen door agressie van buitenstaanders. Het aantal agressieve daden door leerlingen is hetzelfde als in 2009.

AMBITIE 5: SNEL BESLISSEN OVER DE ERKENNING VAN ARBEIDSONGEVALLEN

AgODi verbindt zich ertoe 80% van de beslissingen binnen de 30 werkdagen en 100% van de beslissingen binnen de 90 werkdagen te nemen.

Voor de 7.007 genomen beslissingen bedroegen de percentages respectievelijk 94,90% en 99,93%. 5 beslis-

singen vielen buiten de termijn van 90 werkdagen.

In 2010 werden 5 beslissingen minder genomen dan in het jaar 2009.

Bovendien werden er in 2010 350 rentebesluiten opgemaakt. Alle rentedossiers werden correct afgehandeld.

Naar meer arbeidsherverdeling: verloven, loopbaanonderbreking...

De onderwijssector telt heel wat verlofstelsels die allemaal vallen onder de noemer van 'arbeidsherverdelende maatregelen'. Telkens kiest het personeelslid er vrijwillig voor zijn opdracht in het onderwijs voor een bepaalde periode te verminderen of tijdelijk volledig te onderbreken. De mogelijkheden zijn uitgebreid: van diverse verloven tot een vermindering van de prestaties, loopbaanonderbreking en terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden.

De stelsels van arbeidsherverdeling hebben belangrijke **voordelen**:

- Ze verhogen de attractiviteit van de job door de combinatie arbeid en gezin/vrije tijd gemakkelijker te maken;
- Ze maken ruimte voor de tewerkstelling van een grote groep tijdelijke vervangleerkrachten.

Keerzijde is wel dat die vervangleerkrachten afhankelijk zijn van het al dan niet terugkeren van de eigenlijke leerkracht en dat daardoor de start van een loopbaan in het onderwijs gepaard gaat met jobonzekerheid en minder aantrekkelijk wordt.

Steeds meer personeelsleden maken gebruik van één van de mogelijke verlofstelsels. Voor alle betrokken onderwijsniveaus is er een stijging van 2%.

Het verlof voor verminderde prestaties wegens sociale en familiale redenen en de deeltijdse loopbaanonderbreking zijn nog steeds de meest populaire vorm van onderbreking. Maar ook de stijging van het aantal personeelsleden in de diverse andere vormen van verlof en afwezigheid verminderde prestaties of terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden vallen op.

Voor al die personeelsleden gaan de werkstations van AgODi na of zij aan de voorwaarden voldoen die aan elke dienstonderbreking verbonden zijn.

Overzicht van de personeelsleden per dienstonderbreking

Personeelsleden in een stelsel van arbeidsherverdeling (EPD)

	Aantal personeels- leden 2006- 2007	Aantal personeels- leden 2007- 2008	Aantal personeels- leden 2008- 2009	Aantal personeels- leden 2009- 2010	Evolutie t.o.v. 2008- 2009
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking	3.711	3.848	3.939	3.880	-1%
VVP sociale of familiale redenen	3.388	3.783	3.905	4.259	9%
LBO Gedeeltelijke looploopbaanonderbre- king 50 +	3.671	3.698	3.616	3.505	-3%
AVP persoonlijke aangelegenheden	3.077	3.428	3.555	3.751	6%
LBO Ouderschapsverlof in het kader van de Loopbaanonderbreking	2.387	2.577	2.621	2.494	-5%
Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden	2.279	2.529	2.770	3.156	14%
VVP 2 kinderen niet ouder dan 14 jaar	2.242	2.507	2.478	2.440	-2%
LBO Volledige loop- baanonderbreking	1.416	1.427	1.410	1.242	-12%
VVP leeftijd > 50 jaar	726	816	868	906	4%
AVP 2 kinderen niet ouder dan 14 jaar	473	566	588	645	10%
AVP leeftijd > 50 jaar	255	302	320	369	15%
VVP n.a.v. arbeidson- geval	95	107	111	114	3%
LBO Loopbaanonder- breking voor palliatieve zorgen	78	69	86	68	-21%
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking voor Beroepsopleiding	24	23	22	31	41%
LBO Deeltijdse loop- baanonderbreking voor palliatieve zorgen	13	18	18	19	6%
Afwezigheid lange duur om familiale redenen	10	12	5	5	0%
LBO Loopbaanonder- breking voor beroeps- opleiding	10	18	21	18	-14%
Totaal	23.855	25.728	26.333	26.902	2%

Andere dienstonderbrekingen 2009-2010

De belangrijkste evolutie binnen de waaier aan andere dienstonderbrekingen vormt de stijging van het aantal personeelsleden met een ongewettigde afwezigheid en nascholing.

Personeelsleden in diverse dienstonderbrekingen (EPD)

	Aantal personeelsleden 2006-2007	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie
Halftijds politiek verlof	51	58	53	57	8%
Voltijds politiek verlof	44	42	33	34	3%
Omstandigheidsverlof	1.337	1.334	1.095	1.143	4%
Ongewettigde afwezigheid	313	329	291	325	12%
Nascholing	716	992	849	995	17%

Vaste benoemingen

De inrichtende macht van een school kent vaste benoemingen toe en deelt die mee aan AgODi. Het werkstation gaat na of aan alle benoemingsvoorwaarden is voldaan. In 2009 werd de procedure van controle en afhandeling van de vaste benoemingen grondig gewijzigd. In 2010 werd die procedure verder uitgewerkt. Een geautomatiseerd systeem staat nu in voor een snellere en meer kwaliteitsvolle afhandeling.

Een vaste benoeming biedt een personeelslid ontslagbescherming en loongarantie. Voor de vastbenoemden geldt een aangepast bijdragestelsel voor de sociale zekerheid. Ze krijgen recht op een rustpensioen ten laste van de schatkist/overheid. In de loopbaan van een personeelslid is de vaste benoeming zonder meer een belangrijke mijlpaal.

Een vaste benoeming in een wervingsambt gaat bijna altijd in op 1 januari.

Vaste benoemingen op 1.1.2010 per onderwijsniveau en net (Rapport Vaste benoeming 2010)

	GO!	Vrij	Officieel	Andere	Totaal 2010	Totaal 2009	Evolutie totaal
Basisonderwijs	757	3.474	1.303	14	5.548	5.767	-4%
Secundair onderwijs	1.353	6.133	697	23	8.206	8.176	0%
DKO	47	3	647		697	753	-7%
CLB	33	100	11	9	153	213	-28%
Internaten	53	21	1		75	241	-69%
Totaal 2010	2.243	9.731	2.659	46	14.679	15.150	-3%
Totaal 2009	2.200	10.039	2.871	40	15.150		
Evolutie totaal	2%	-3%	-7%	15%	-3%		

Het totale aantal vaste benoemingen op 1 januari 2010 is met 3% gedaald tegenover 2009. Het aantal vaste benoemingen daalt vooral in het basisonderwijs en in de sector van de (vrije) internaten. Dat zijn niet toevallig de sectoren waarin de benoemingen in 2009 het sterkst gestegen waren. Die stijging was toen het gevolg van beleidsmaatregelen voor het schooljaar 2008-2009 (de integratie van de zorgenvelopen in het basisonderwijs en het subsidiëren van de studiemeesters-opvoeders in de gesubsidieerde internaten), die het aantal benoemingen in de betrokken ambten éénmalig deed pieken. De daling in 2010 is dus relatief. Ten opzichte van 2008 is het aantal benoemingen in de beide sectoren zelfs licht gestegen..

Het **rapport Vaste benoeming 2010** biedt meer cijfers en informatie over het volume van de vaste benoemingen, de leeftijd, de ambten en vakken waarin vastbenoemd wordt en over de redenen waarom een vaste benoeming wordt geweigerd.

Een tip van de sluier:

- In 56% van de vaste benoemingen gaat het om personeelsleden die een eerste keer vastbenoemd worden. De overige 44% heeft op 1 januari 2010 een uitbreiding van zijn of haar vaste opdracht verkregen.
- In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs zijn er opvallend meer vaste benoemingen voor minder dan 10% van een voltijdse opdracht in vergelijking met het Gemeenschapsonderwijs.
- Ruim 40% van de personeelsleden die vastbenoemd worden, zijn jonger dan 30; de overige personeelsleden krijgen pas een vaste benoeming op oudere leeftijd.
- Opvallend is het vrij hoge aantal personeelsleden (94) dat pas op 56-jarige leeftijd of ouder voor het eerst vastbenoemd wordt. Voor 55-plussers zijn in de decreten rechtspositie soepele voorwaarden tot vaste benoeming opgenomen.
- In totaal werden in 2010 160 vaste benoemingen geweigerd. De meeste weigeringen (67%) zijn toe te schrijven aan het gegeven dat de betrekking waarin een personeelslid werd benoemd op 1 januari, niet vacant was op 15 april daaraan voorafgaand.

Het aantal geweigerde vaste benoemingen bedraagt 1,1% van het totale aantal benoemingen. Daaruit kan worden afgeleid dat de inrichtende machten secuur omgaan met de reglementering.

AMBITIE 6: VASTE BENOEMINGEN AFHANDELEN BINNEN DE VASTGELEGDE TERMIJN

AgODi wil 99% van de dossiers binnen de vastgelegde termijn afhandelen. Dat is gelukt in 2010.

Er zijn twee ingangsdata voor de vaste benoemingen in wervingsambten: 1 januari en 1 juni. De dossiers vaste benoeming met ingangsdatum 1 januari worden uiterlijk voor de betaaldatum van

april van hetzelfde schooljaar afgehandeld. De dossiers vaste benoeming met ingangsdatum 1 juni worden uiterlijk op de betaaldatum van augustus van hetzelfde schooljaar afgehandeld. De afhandeling van de dossiers vaste benoeming is gekoppeld aan het indienen van een volledig en correct dossier.

Het reffectiestelsel 2009-2010

Soms kan een school al haar vastbenoemde personeelsleden niet dezelfde opdrachten teruggeven als die waarvoor zij op 30 juni van het voorafgaande schooljaar vastbenoemd waren. Ze moet die personeelsleden dan 'ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking' (TBSOB).

Dat betekent dat het personeelslid moet worden gereffecteerd of opnieuw tewerkgesteld. Dat kan binnen elke volledige of onvolledige vacante betrekking of in een betrekking waarvan de titularis of zijn vervanger afwezig is voor een periode van ten minste tien werkdagen.

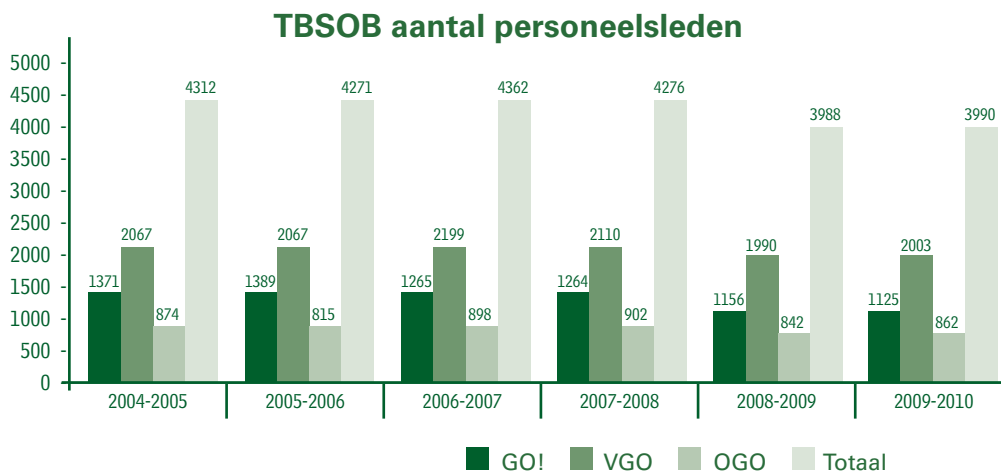
Tijdens het schooljaar 2009-2010 vielen 4.000 vastbenoemde personeelsleden onder een 'terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking' of TBSOB. Dat komt overeen met 1.460 voltijdse betrekkingen. Ten opzichte van het totale aantal betaalde fulltime equivalenten vertegenwoordigt deze groep maar 1%. De TBSOB is in de regel een gevolg van een daling van leerlingen op schoolniveau, of op het niveau van een bepaalde studierichting of vak.

Het aantal personeelsleden dat TBSOB wordt gesteld, blijft jaarlijks licht dalen. In 2008-2009 daalde in alle netten en onderwijsniveaus samen het aantal personen dat TBSOB werd gesteld, uitgedrukt in voltijdse betrekkingen, nog 10,8%. In het schooljaar 2009-2010 bedroeg de daling minder dan 1%.

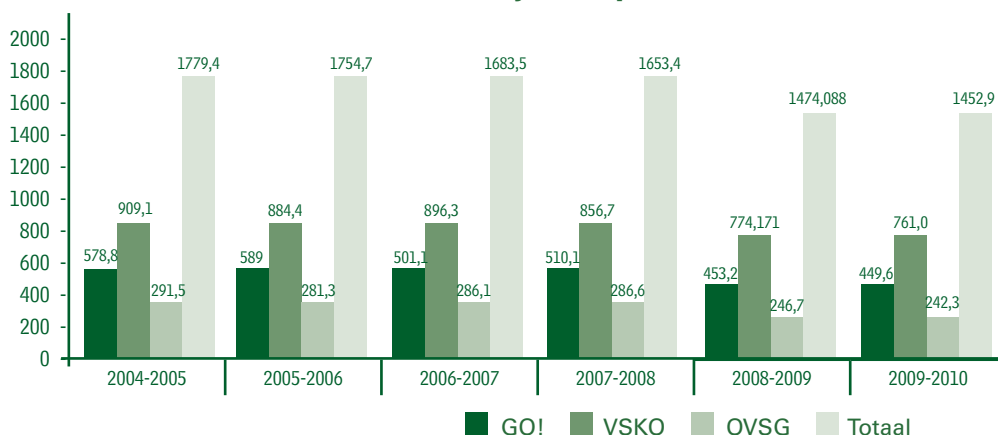
Personeelsleden in TBSOB in koppen en FTE (EPD)

	Aantal personeelsleden			FTE's		
	Basis	Secundair	DKO	Basis	Secundair	DKO
GO!	439	670	16	143	303	4
VGO	1.065	937	1	343	418	1
OGO	460	228	174	121	92	29
Andere	0	10	0	0	7	0
Totaal	1.964	1.845	191	607	820	33
Eindtotaal			4.000			1.460

Grafiek: Personeelsleden in TBSOB in koppen (EPD)

TBSOB aantal voltijdse equivalenten

Het reffectatiestelsel zorgt ervoor dat de vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens ontstentenis van betrekking, toch een tewerkstelling krijgen. Het stelsel werd grondig gewijzigd vanaf het schooljaar 2005-2006. Zo werd de werking van de zonale en interprovinciale reffectatiecommissies opgeschort. De scholengemeenschappen van het basisonderwijs en secundair onderwijs fungeerden voortaan zelf als reffectatiecommissie. Personeelsleden die niet tewerkgesteld konden worden in hun scholengemeenschap, werden niet langer 'waar dan ook in Vlaanderen' maar binnen de scholengemeenschap zinnig aan het werk gezet. De personeelsleden in kwestie konden ook kiezen om zich aan te bieden bij de Vlaamse reffectatiecommissie die wordt voorgezeten en ondersteund door ambtenaren van AgODi. Die commissie zoekt vervolgens voor hen een geschikte reffectatie of wedertewerkstelling.

Een TBSOB zonder reffectatie of wedertewerkstelling belast het onderwijsbudget extra. AgODi volgt de evolutie van hun aantal van nabij op. Onderstaande tabel toont de evolutie van het volume aan TBSOB, uitgedrukt in FTE, dat niet kon worden gereffecteerd of opnieuw tewerkgesteld.

Het totale volume steeg in 2010 met 5% ten opzichte van 2009. In 2009 daalde het nog met 13% ten opzichte van 2008. De daling in 2008 (ten opzichte van 2007) bedroeg 2%.

Nieuw vanaf 2010-2011

Sinds 2005-2006 mogen scholengemeenschappen in het basis- en secundair onderwijs de terbeschikkinggestelde personeelsleden die ze niet in een organieke vacature kunnen reffecteren of wedertewerkstellen, behouden in de vorm van niet-organieke tewerkstelling. De terbeschikkinggestelde personeelsleden hoeven niet meer gemeld te worden aan een volgende reffectatiecommissie. Deze maatregel gaf aan de scholen van het basis- en secundair onderwijs die tot een scholengemeenschap behoren een extra niet-organiek kader. In het kader van de besparingen vanaf 2010-2011 wordt deze maatregel teruggedroefd. Deze ter beschikking gestelde personeelsleden moeten aan de Vlaamse reffectatiecommissie worden gemeld. De interprovinciale reffectatiecommissies worden afgeschaft.

Personeelsleden (FTE) in TBSOB zonder reffectatie of wedertewerkstelling (EPD)

2010					Evolutie t.o.v. 2009			
2010	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	9,5	48,02	0,6	58,12	23%	6%	-50%	7%
VGO	11,5	68,2	0	79,7	-28%	1%		-4%
OGO	8,4	18,4	4,5	31,3	20%	47%	38%	38%
Andere	0	4,1	0	4,1		-15%		-15%
Totaal	29,4	138,72	5,1	173,22	-4%	7%	8%	5%
2009					Evolutie t.o.v. 2008			
2009	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	7,71	45,21	1,21	54,13	12%	-12%	21%	-9%
VGO	16,06	67,35	0	83,41	53%	-22%		-14%
OGO	7	12,48	3,25	22,73	-19%	-21%	-6%	-19%
Andere	0	4,83	0	4,83		1%		1%
Totaal	30,77	129,86	4,73	165,36	18%	-18%	6%	-13%
2008					Evolutie t.o.v. 2007			
2008	BaO	SO	DKO	Totalen	BaO	SO	DKO	Totalen
GO!	6,89	51,49	1	59,38	-14%	2%	5%	0%
VGO	10,52	86,83	0	97,35	5%	-9%		-8%
OGO	8,64	15,89	3,45	27,98	36%	10%	-13%	13%
Andere	0	4,77	0	4,77				
Totaal	26,05	158,98	4,45	189,48	7%	-3%	-9%	-2%

In 2009-2010 waren er in totaal 173 FTE zonder reffectatie of wedertewerkstelling; een stijging van 8% in vergelijking met 2008-2009. Ten opzichte van het totale aantal voltijds betaalde eenheden gaat het om een verwaarloosbaar percentage. Bovendien worden die personeelsleden zinvol ingezet binnen de scholengemeenschap.

In de jaren '90 van de vorige eeuw telde het Vlaamse onderwijs een groot aantal boventalige personeelsleden. De TBSOB-regeling drukte op de onderwijsbegroting en bij inrichtende machten weerklonk vooral kritiek op de reffectatieregeling die een zware hypotheek legde op het personeelsbeleid in de scholen. Intussen is de arbeidsmarktsituatie grondig gewijzigd en is er – vooral als gevolg van de uitstroom van oudere personeelsleden – schaarste aan leerkrachten.

Personeelsmobiliteit binnen en buiten het onderwijs

Verlof wegens tijdelijk andere opdracht

Wie vastbenoemd is, kan volledig of gedeeltelijk afzien van de uitoefening van zijn 'vaste' opdracht om tijdelijk een andere opdracht uit te voeren. Dat kan binnen een school, instelling of centrum van de inrichtende macht waarbij het personeelslid vastbenoemd is of bij een andere inrichtende macht.

De decreten rechtspositie leggen strikte regels op om zo vastbenoemde personeelsleden met een andere opdracht te belasten. De inrichtende machten maken massaal gebruik van deze 'uitzonderingsmaatregel'. Het aantal personeelsleden dat dit verlof geniet, is de laatste jaren opmerkelijk gestegen.

Het succes van het TAO-stelsel (bijna 11% van het totale aantal personeelsleden!) bewijst enerzijds dat er nood is aan meer flexibiliteit, anderzijds dat scholen niet aarzelen om dat instrument van flexibiliteit te hanteren hoewel de regelgeving oplegt dat TAO maar in uitzonderlijke situaties mag worden toegepast. Bovendien legt de overheid in de regelgeving vaak vast dat bepaalde vormen van omkadering alleen maar door vastbenoemde personeelsleden kunnen worden opgenomen via het stelsel van TAO. Het is dan ook aangewezen de restricties te versoepelen die in de personeelsreglementering zijn opgenomen voor het gebruik van TAO, zodat de reglementering tegemoetkomt aan de reële noden in het onderwijsveld.

Personeelsleden in verlof tijdelijk andere opdracht (EPD)

	Aantal personeelsleden 2006-2007	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie t.o.v. 2008-2009
Basisonderwijs	5.539	5.643	6.370	6.461	1%
Secundair onderwijs	9.389	9.400	10.632	9.899	-7%
DKO	514	582	648	674	4%
CLB's & overige (opvangcentra...)	Niet gekend	231	254	262	3%
Totaal	15.442	15.856	17.904	17.296	-3%

Nieuwe affectaties, mutaties en herstructureringen

Een personeelslid dat vastbenoemd wordt, krijgt een affectatie bij een school, instelling of centrum. In drie situaties kan die affectatie worden beëindigd: een nieuwe affectatie bij een andere school, instelling of centrum van dezelfde inrichtende macht; een mutatie naar een andere inrichtende macht of een herstructurering (meestal een school of instelling die fuseert of wordt overgenomen). AgODi gaat daarbij telkens na of de draagwijdte van de vaste benoeming wordt gerespecteerd. Het afgelopen schooljaar zijn minder personeelsleden om één van bovengenoemde redenen van tewerkstellingsplaats veranderd, vooral in het secundair onderwijs is er een opmerkelijke daling van nieuwe affectaties als gevolg van een herstructurering.

Personeelsleden met nieuwe affectatie, mutatie, herstructurering (EPD)

Soort Onderwijs	Reden	Personeelsleden 2006-2007	Personeelsleden 2007-2008	Personeelsleden 2008-2009	Personeelsleden 2009-2010	Evolutie
Basisonderwijs	Herstructurering	141	65	18	72	300%
	Mutatie	282	239	233	208	-11%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	1.465	1.217	1.316	1.327	1%
Secundair	Herstructurering	2.048	1.498	2.145	558	-74%
	Mutatie	404	354	298	290	-3%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	2.014	1.639	1.672	1.609	-4%
DKO	Herstructurering	0	0	0	6	nvt
	Mutatie	53	34	36	29	-19%
	Wijziging affectatie of aanwijzing	23	14	18	9	-50%
Totaal		6.430	5.060	5.736	4.108	-28%

Detacheringen: externe mobiliteit

Personeelsleden uit het onderwijs kunnen verlof krijgen om diensten of projecten in het belang van het onderwijs uit te voeren. Het salaris blijft verder uitbetaald door het ministerie van Onderwijs en Vorming maar bij een verlof wegens opdracht wordt de volledige loonkost van de betrokken organisatie teruggevorderd.

Die opdrachten richten zich telkens op het ondersteunen en begeleiden van vernieuwingen of experimenten op onderwijsvlak, op het gebied van het onderwijsbeleid of het onderwijsonderzoek.

Binnen AgODi werkt een aparte cel detacheringen. Die cel behandelt de aanvragen voor personeelsleden uit het basisonderwijs, secundair onderwijs, DKO, de CLB's en het volwassenenonderwijs.

Tijdens het schooljaar 2009-2010 keurde de cel 1.397 aanvragen voor een verlof goed. Dat betekent een stijging met 9,9% t.o.v. het schooljaar 2008-2009 (1.271 aanvragen). In 2009-2010 keurde AgODi 746 verloven wegens opdracht en 525 verloven wegens bijzondere opdracht goed.

Nieuw vanaf 2010-2011

In het kader van de besparingen vanaf het schooljaar 2010-2011 wordt het aantal verloven wegens bijzondere opdracht verminderd met 45 voltijdse equivalenten.

AMBITIE 7: DE AANVRAGEN TOT DETACHERINGEN VLOT VERWERKEN

AgODi wil 93% van de volledig en correct ingevulde aanvragen binnen een termijn van 45 kalenderdagen na ontvangst verwerken. Dat houdt in dat het agentschap binnen deze termijn een detachingsbesluit opmaakt.

AgODi engageerde zich om de behaalde norm van 2007 (93%) ook als ambitie te hanteren voor de volgende jaren. Met succes. In 2010 werd 97,80% van de aanvragen tijdig verwerkt.

Outplacement 2009-2010

Vastbenoemde personeelsleden die ter beschikking zijn gesteld wegens ontstentenis van betrekking (TBSOB) kunnen op eigen initiatief en onder bepaalde voorwaarden een job uitoefenen buiten het onderwijs (outplacement). Het gaat meestal om boventallige personeelsleden die nog moeilijk aangesteld (gereffecteerd of wedertewerkgesteld) kunnen worden in een onderwijsambt dat overeenstemt met hun bekwaamheidsbewijzen.

De tewerkstelling buiten het onderwijs kan in de sectoren gezondheidszorg, bejaardenzorg, gehandicaptenzorg, residentieel welzijnswerk, bij Kind en Gezin en bij de natuur- en milieueducatieve centra. In bepaalde gevallen moet de nieuwe werkgever een gedeelte van het salaris terugstorten. In 1997 werkten 111 personeelsleden in outplacement. Hun aantal is in 2010 teruggevallen tot 21. Twee oorzaken liggen aan de basis van deze daling: een natuurlijke uitstroom op basis van leeftijd en de financiële regeling die niet langer aantrekkelijk is voor andere werkgevers.

Aantal outplacers verdeeld over de sectoren (databank outplacement)

	2006	2007	2008	2009	2010
Sector Gezondheidszorg	23	20	14	14	14
Sector Welzijn	9	8	7	5	2
Sector Kind en Gezin	2	2	2	2	0
Sector Gehandicapten	4	4	4	4	4
MVG - Openbare Werken	1	1	1	1	1
Totaal	39	35	28	26	21

Meer tuchtsancties en bewarende maatregelen

Het aantal personeelsleden tegen wie in 2009-2010 een tuchtsanctie of een bewarende maatregel werd genomen, is ten opzichte van het schooljaar 2008-2009 gedaald met 11%. In 2008-2009 was de toepassing van bewarende maatregel 'preventieve schorsing' beduidend toegevoegd, in het schooljaar 2009-2010 ligt dit opnieuw op het niveau van de vorige jaren.

Personeelsleden met tucht- of bewarende maatregel (EPD)

	Aantal personeelsleden 2006-2007	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie
Preventieve schorsing	52	58	72	57	-21%
TBS ambtsont-heffing in belang dienst	26	29	32	34	6%
TBS bij tuchtmaatregel	8	7	4	3	-25%
Schorsing bij tuchtmaatregel	7	11	17	17	0%
Totaal	93	105	125	111	-11%

Het begin van de loopbaan

Nieuwe personeelsleden in 2009-2010

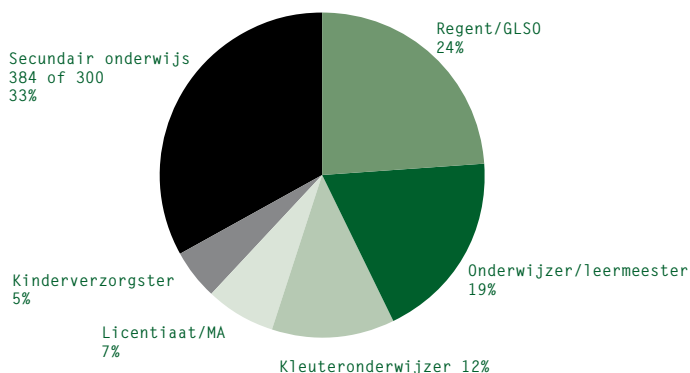
In het schooljaar 2009-2010 gingen in totaal 8.739 personeelsleden voor de eerste keer aan de slag in het onderwijs. Die personeelsleden ontvingen een stamboeknummer en oefenden minimum één opdracht uit tijdens dat schooljaar. Het aantal nieuwe personeelsleden is met 8% gedaald ten opzichte van het schooljaar daarvoor.

Tabel: nieuwe personeelsleden in het onderwijs in 2009-2010 (EPD)

Onderwijsniveau	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2007-2008	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2008-2009	Aantal nieuwe personeelsleden schooljaar 2009-2010	Evolutie
Basisonderwijs	3.631	3.854	3.509	-9%
Secundair onderwijs	4.835	5.439	5.023	-8%
Deeltijds kunstonderwijs	453	410	335	-18%
Centra voor leerlingenbegeleiding	238	227	261	15%
Totaal AgODi	8.650	9.457	8.739	-8%

Uit volgende grafiek blijkt dat 33% van alle nieuwe personeelsleden (met een minimum van 100) in 2009-2010 is gestart in het secundair onderwijs in een salarisschaal 384 of 300. Dat is een salarisschaal in de categorie 'andere' (bijvoorbeeld een master zonder bewijs van pedagogische bekwaamheid) of 'voldoend geachte' voor bepaalde technische of praktische vakken. 24% is gestart als bachelor secundair onderwijs, 19% als onderwijzer en 12% als kleuteronderwijzer. De masters met bewijs van pedagogische bekwaamheid zijn goed voor 7% van de nieuwe personeelsleden, de kinderverzorgsters voor 5%. De nieuwe aanstellingen als master met BPB situeren zich voor 46% in de 2e graad en voor 54% in de 3e graad van het secundair onderwijs.

Grafiek: aantal nieuwe personeelsleden volgens ambt (vanaf 100 nieuwe personeelsleden: EPD).

Het einde van de loopbaan

Personeelsleden in een TBSPA-stelsel voorafgaand aan het rustpensioen

Het totale aantal personeelsleden in een stelsel van TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen is vorig schooljaar licht gedaald. De groep van personeelsleden die geboren is voor 1 september 1947 en nog gebruik kon maken van het oude stelsel (vanaf de leeftijd van 55 jaar) is vanaf 1 september 2007 gepensioneerd. Dat geldt ook voor de – ondertussen afgeschafte – bijzondere TBSPA.

Vanaf 1 september 2007 kan de uitstapregeling alleen nog genomen worden volgens de nieuwe regeling. Personeelsleden geboren tussen 1 september 1947 en 1 september 1954 kunnen gebruik maken van een overgangsregeling. Die groep kan volledig uitstappen vanaf de nieuwe minimumleeftijd van 58 jaar (of 56 voor het kleuteronderwijs), maar kan ook op basis van een bonusregeling (gebaseerd op de geldelijke anciënniteit) geheel of gedeeltelijk vroeger uitstappen nadat zij de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt.

Personeelsleden in stelsel van TBS voorafgaand aan het rustpensioen (EPD)

	Aantal personeelsleden 2006-2007	Aantal personeelsleden 2007-2008	Aantal personeelsleden 2008-2009	Aantal personeelsleden 2009-2010	Evolutie
Bonus (°1947-1954)	4.916	5.200	5.464	5.772	5,6%
VTBS58+ (56+) (°1947-1954)	3.741	6.123	5.838	5.309	-9,1%
TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen deeltijds	6	3	4	2	-50,0%
TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen voltijds	3.077	0	0	0	
Bijzondere TBSPA voorafgaand aan het rustpensioen	28	0	0	0	
Totaal	11.768	11.326	11.306	11.083	-2,0%

Het aandeel personeelsleden dat een TBS-stelsel geniet binnen de groep van personeelsleden die de leeftijd van 55 al heeft bereikt, daalde de afgelopen jaren.³ In het gewoon basisonderwijs bedroeg dat aandeel in 2008 nog 50,68% (34,73% in het buitengewoon basisonderwijs). In het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs bedroeg dat percentage respectievelijk 27,25% en 22%.

Aantal eindeloopbaandossiers in 2010 (kalenderjaar)

Aantal afgehandelde dossiers terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen

Een personeelslid dat een TBS voorafgaand aan het rustpensioen aanvraagt, moet voldoen aan enkele voorwaarden die AgODi controleert. Voor elk personeelslid dat uitstapt, berekent AgODi een wachtgeld en kent dat toe. Het aantal nieuwe aanvragen is in 2010 sterk gedaald. Dat is een gevolg van de geleidelijke uitdoving van de overgangsregeling. Personeelsleden geboren vanaf 1 september 1954 kunnen alleen nog uitstappen op de leeftijd van 58 jaar (of 56 jaar voor het kleuteronderwijs).

Afgehandelde dossiers TBS voorafgaand aan het rustpensioen (databank eindeloopbaancel)

Onderwijs-niveau	2007	2008	2009	2010	Evolutie t.o.v. 2009
Basisonderwijs en CLB	1.125	1.020	1.025	781	-24%
Secundair onderwijs	1.458	1.606	1.655	1.372	-17%
DKO	35	37	55	27	-51%
Totaal	2.618	2.663	2.735	2.180	-20%

AMBITIE 8: AANVRAGEN TERBESCHIKKINGSTELLING VOORAFGAAND AAN HET RUSTPENSIOEN TIJDIG AFHANDELEN

AgODi engageerde zich om de behaalde norm van 2007 (99% is binnen de vooropgestelde termijn afgehandeld) als

norm te hanteren voor de volgende jaren. In 2010 werd 99,76% van de aanvragen tijdig verwerkt.

Aantal pensioendossiers en overdrachten

AgODi handelt de pensioendossiers voor vastbenoemde personeelsleden af. AgODi verzamelt de gegevens en documenten die nodig zijn voor het vaststellen van het recht op en de berekening van het pensioen en stuurt die door naar de pensioenadministratie (PDOS). Op basis van die gegevens beslist de PDOS over het recht op een pensioen ten laste van de Openbare Schatkist. Zowel de gewone rustpensioenen als de vroegtijdige pensioneringen wegens ziekte komen aan bod.

Een personeelslid dat in het verleden tijdelijk in het onderwijs werkte, maar daarna is overgestapt naar een andere werkgever (en niet benoemd werd bij een overheid), kan een pensioen aanvragen bij de Rijksdienst voor Werknemerspensionering (of RWP). Voor de prestaties in het

³ Zie: Evaluatierapport terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen van het departement Onderwijs, 2009.

onderwijs bezorgt AgODi alle loongegevens aan de RWP (zogenaamde 'overdrachten').

Tabel: afgehandelde pensioendossiers (databank eindeloopbaancel)

	2007	2008	2009	2010	Evolutie
Pensioenen	4.098	3.968	3.557	4.306	21%
Overdrachten	683	674	328	282	-14%

AMBITIE 9: AANVRAGEN PENSIOENEN TIJDIG AFHANDELEN

AgODi engageerde zich om de behaalde norm van 2007 (98% is binnen de vooropgestelde termijn afgehandeld) ook als norm te hanteren voor de volgende jaren. Hoewel het

aantal pensioendossiers in 2010 met 21% is gestegen, werd 99,35% van de tijdig ingediende aanvragen binnen die termijn verwerkt.

Terugvorderingen

Het beheer van personeelsdossiers impliceert ook de herziening en terugvordering van salarissen. Op een totaal van 6,3 miljard euro dat in 2010 aan lonen is uitgegeven, is 47,8 miljoen euro teruggevorderd van de scholen/schoolbesturen of van organisaties buiten het onderwijs bij wie personeelsleden op basis van een verlof wegens opdracht zijn tewerkgesteld. 42 miljoen euro daarvan zijn echter recuperaties van salarissen die worden geprefinancierd (detacheringen, TIVOLI). Alleen de overige 5,8 miljoen euro zijn 'echte' terugvorderingen.

Terugvorderingen en recuperaties: bedragen ontvangen in 2010

Tabel: Bedragen teruggevorderd in 2010 (CBL)

	2009	2010
Recuperaties geprefinancierde lonen (TIVOLI)	9.879.617	12.309.683
Recuperaties geprefinancierde lonen (detacheringen)	27.603.916	29.731.640
Echte terugvorderingen	7.185.547	5.747.387
- Waarvan automatisch *	2.373.470	2.114.677
- Waarvan met terugvorderingsbrief	4.812.077	3.632.710

* Dit zijn enkel automatische recuperaties bij herzieningen van een voorgaand jaar, die apart in de middelenbegroting zijn opgenomen.

Terugvorderingen ongevallen met derden (arbeids- en buitendienstongevallen)

Als bij een arbeidsongeval een derde aansprakelijk wordt gesteld, kan de overheid de kosten terugvorderen bij de tegenpartij.

Terugvorderingen ongevallen met derden: teruggevorderde bedragen (databank arbeidsongevallen)

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
2.635.566	2.087.040	1.986.013	1.801.089	1.896.760	2.257.083	2.393.497	1.969.357

Oorzaken van (echte) terugvorderingdossiers

Uit een analyse van een beperkte steekproef van 100 willekeurige 'echte' terugvorderingdossiers blijkt dat de terugvorderingen in veel gevallen alleen maar betrekking hebben op het salaris van een korte periode, voornamelijk van één maand of minder, in tweede instantie van maximum twee maanden. Daarnaast kunnen nog een aantal andere vaststellingen worden gemaakt:

Meestal ligt de oorzaak van de terugvordering in het laatijdig opsturen van een dienstonderbreking, namelijk na de uiterlijke datum waarop een zending nog verwerkt kan worden om in aanmerking te komen voor de salarisverwerking van de lopende maand (17%).

In 83% van de gevallen moet een salaris (of een gedeelte van een salaris) worden teruggevraagd van 2 maanden of minder.

Het merendeel van de terugvorderingen is dan ook toe te schrijven aan laatijdigheid van mededelingen door de school (67%). Het personeelslid is zelden de oorzaak van een terugvordering (4%).

Terugvorderingen met als oorzaak 'andere redenen' (9%) zijn vooral te wijten aan mededelingen van opdrachten met terugwerkende kracht waardoor er op al betaalde opdrachten een verhoging van de sociale en fiscale inhoudingen moet worden toegepast. Andere redenen zijn: omzetting van arbeidsongeval naar ziekte, pensionering na uitputting ziekteverlof, een afwezigheid in een verlof tijdelijk andere opdracht die de 14 dagen overstijgt...

Oorzaken van terugvorderingen

	< 2 maanden	2- 6 maanden	6-12 maanden	>12 maanden	Totaal
Foute of late melding personeelslid	2	2			4
Fout werkstation of informaticasysteem	17	3			20
Andere redenen	8	1			9
Foute of laatijdige zendingen	56	8	3		67
Totaal	83	14	3		100

Terugvorderingdossiers en vastgestelde rechten in 2010

Het aantal terugvorderingdossiers (brieven) is in 2010 gestegen met 1% ten opzichte van 2009. Het budget dat via deze dossiers werd teruggevraagd is weliswaar gestegen met 9%. Uit onderstaande cijfers blijkt dat het aantal 'gewone' terugvorderingen is gedaald. Vooral de terugvorderingen als gevolg van de TIVOLI-regeling en van de detacheringen zijn gestegen.

Terugvorderingdossiers en vastgestelde rechten in 2010 (databank TVDO)

	2008		2009		2010		Evolutie	
	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten	Dossiers	Rechten
Detacheringen	3.011	27.740.233	2.906	25.329.262	3.230	26.822.875	11%	6%
TIVOLI	2.216	9.083.826	2.187	9.831.830	2.994	12.487.000	37%	27%
Basisonderwijs	2.110	1.637.488	2.680	1.922.688	2.122	1.545.876	-21%	-20%
Secundair onderwijs	1.946	1.569.785	2.445	2.047.623	2.026	1.900.998	-17%	-7%
DKO	352	210.768	354	214.670	299	144.680	-16%	-33%
CLB	104	102.114	97	91.529	101	102.806	4%	12%
Totaal	9.739	40.344.213	10.669	39.437.602	10.772	43.004.235	1%	9%

AMBITIE 10: TIJDIG AFHANDELEN VAN DE TERUGVORDERINGDOSSIERS

De norm voor de tijdige afhandeling van de terugvorderingen voor detacheringen en TIVOLI-dossiers is 99%. In 2009 werd 98,7% van de terugvorderingdossiers bij detacheringen tijdig afgehandeld. De TIVOLI-dossiers werden in 2010 voor 100% binnen de vooropgestelde

termijn afgehandeld. Maar 87% van de terugvorderingdossiers bij detacheringen kon tijdig worden afgehandeld. Dat is grotendeels te wijten aan de ingebruikname van een nieuw boekhoudkundig systeem. Ondertussen werden de nodige maatregelen genomen om deze norm te behalen.

Arbeidsmarkt

Om de ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt te kunnen volgen, stelt het ministerie van Onderwijs en Vorming jaarlijks een onderwijsmarkt rapport samen voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Het rapport gaat in op diverse indicatoren van een actueel tekort, maar kijkt ook vooruit en maakt een prognose van de toekomstige ontwikkelingen op de onderwijsarbeidsmarkt op de middellange termijn (4 jaar).

Bij de start van het loopbaan debat werd verwezen naar de noodzaak om op langere termijn een prognose te kunnen opstellen. Begin 2011 publiceerde de studiedienst van de Vlaamse Regering zijn nieuwe bevolkingsprojecties. Op basis van deze studie kon een prognose van de onderwijsarbeidsmarkt worden gemaakt tot 2020.

Arbeidsmarktrapport 2010

Het arbeidsmarktrapport van 2010 gaat in op de evolutie van de onderwijsarbeidsmarkt in het basisonderwijs en het secundair onderwijs tot en met schooljaar 2012-2013. Het rapport maakt een vergelijking van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor leerkrachten.

Drie factoren bepalen de vraag, waarvan de belangrijkste de uitstroom is. In de voorliggende prognoseperiode, die loopt van de schooljaren 2009-2010 tot 2012-2013, zorgt de uitstroom van oudere personeelsleden als gevolg van pensionering en terbeschikkingstelling voorafgaand aan het rustpensioen voor een creatie van 8.603 nieuwe jobs. De tweede factor is de demografische evolutie die door het stijgende aantal geboorten van de laatste jaren en de doorstroming van het kleuter- naar het lager onderwijs goed is voor 1.904 extra jobs in het basisonderwijs: 1.672 in het kleuteronderwijs en 232 in het lager onderwijs. In het secundair onderwijs is er een dalend leerlingenaantal te verwachten. Daardoor zullen er 296 jobs minder nodig zijn.

De derde factor wordt gevormd door beleidsmaatregelen. Als gevolg van de doorgevoerde besparingen vanaf het schooljaar 2009-2010 is er een verlies van 94 jobs in het basisonderwijs en 819 jobs in het secundair onderwijs.

In totaal zullen er, voor alle onderwijsniveaus samen, in deze periode 9.298 leerkrachten nodig zijn.

Het aanbod wordt in de eerste plaats bepaald door het aantal mensen dat afstudeert in de lerarenopleidingen. De arbeidsreserve met de resterende groep van werkzoekenden, is – zeker in een ruimer tijdspectief – aan het dalen.

Het aantal pas afgestudeerden dat op de arbeidsmarkt terechtkomt, kan men aflezen van het aantal diploma's, nadat men twee correcties heeft toegepast. Om te beginnen is het zo dat een deel afgestudeerden niet doorstroomt naar het onderwijs. Verder is er een groep die wel start, maar het binnen vijf jaar voor bekeken houdt.

Vervolgens worden deze gegevens vergeleken met het tekort in maart 2009, d.w.z. op de vooravond van de prognose. Het resultaat van die vergelijking voor het kleuteronderwijs komt neer op een tekort van 834 voltijdse kleuteronderwijzers. In het lager onderwijs is er een minimaal overschot van 67 onderwijzers. In het secundair onderwijs is er een positief saldo en kan men spreken van een reserve tot 2.296 leerkrachten.

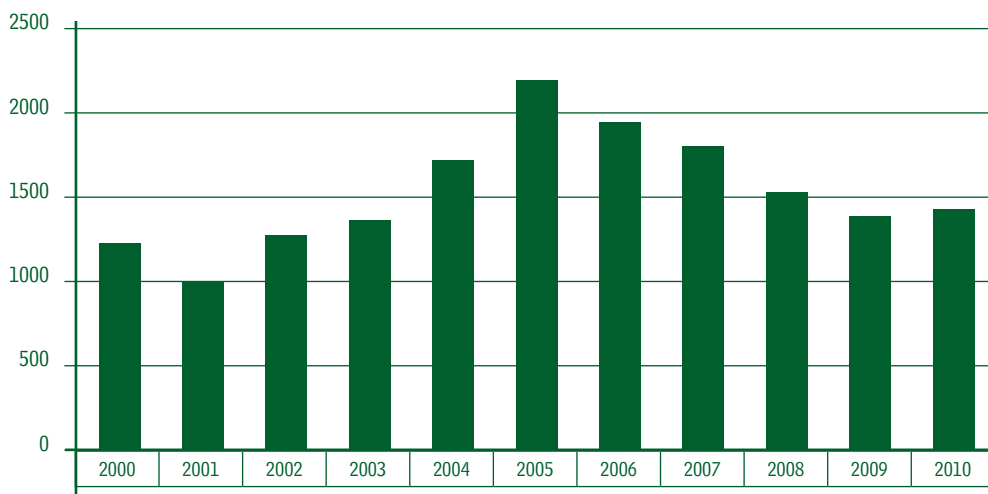
Evolutie van de werkloosheidscijfers

Het gemiddelde werkloosheidscijfer voor leerkrachten van het basisonderwijs en secundair onderwijs 1/2e graad zijn in 2010 gestegen met achtereenvolgens 3% en 15%. Voor de leerkrachten in het secundair onderwijs 3/4e graad was er een kleine daling van 1,3%. Deze globale stijging van het aantal werkzoekenden is een vertraagd en tijdelijk effect van de financieel-economische crisis. Vanaf 2011 is er opnieuw een kentering en duiden de maandelijkse VDAB-statistieken opnieuw op een toenemende schaarste op de onderwijsarbeidsmarkt.

Onderstaande grafieken tonen een duidelijk krimpend aanbod van leerkrachten basisonderwijs, dat in 2010 in de buurt komt van de situatie bij het begin van het vorig decennium. Op dat ogenblik was er een tekort aan leerkrachten in het basisonderwijs. Het aantal werkzoekenden voor een job in het secundair onderwijs van de 3/4e graad bedraagt in 2010 nog maar een kwart van het aantal in 2000: gelet op de omvang van de sector, kan deze arbeidsreserve als uitgeput worden beschouwd.

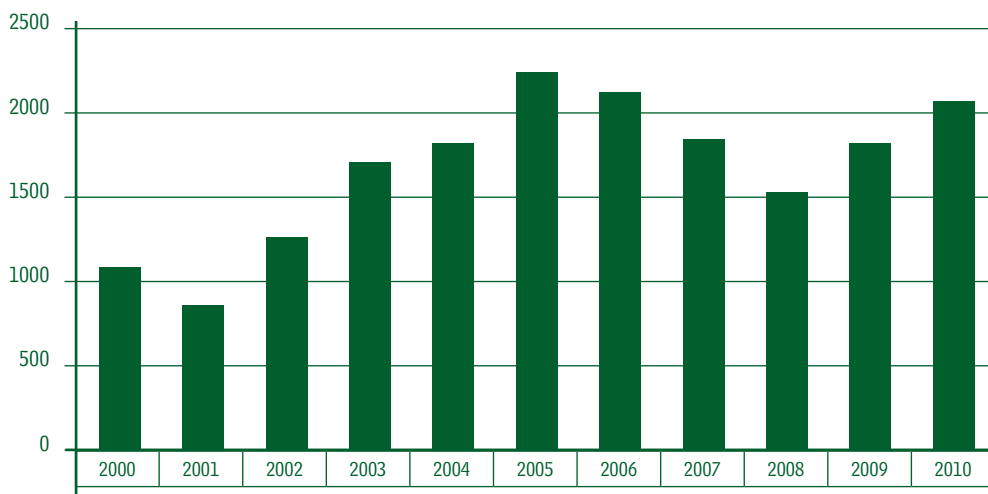
Grafiek: werkloosheidscijfers basisonderwijs (VDAB)

Gemiddeld werkloosheidscijfer basisonderwijs

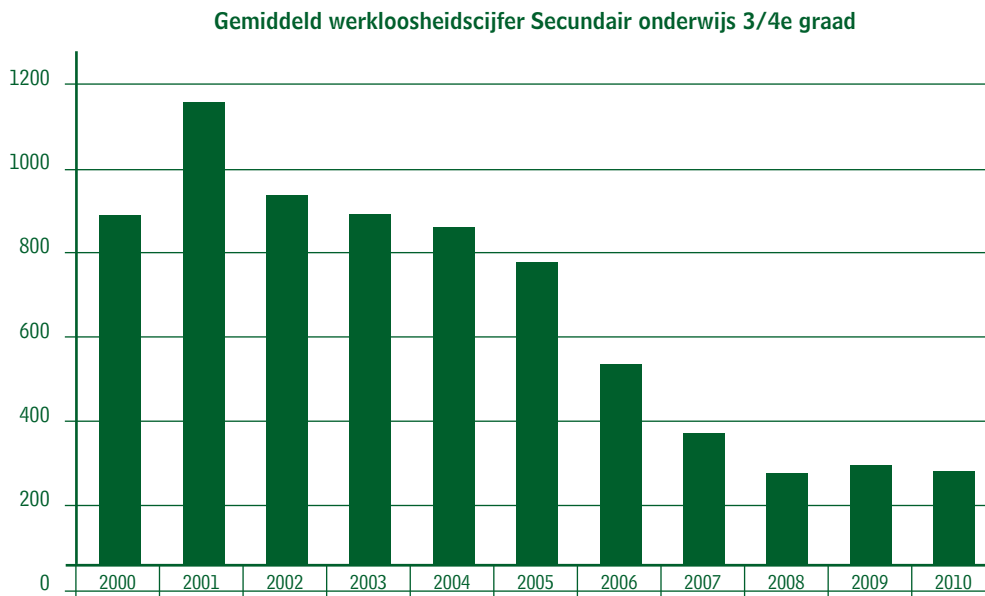

Grafiek: werkloosheidscijfers 1e/2e graad SO (VDAB)

Gemiddeld werkloosheidscijfer Secundair onderwijs 1/2e graad

Grafiek: werkloosheidscijfers 3e/4e graad SO (VDAB)

Arbeidsmarktprognose tot 2020

In de prognose tot 2020 wordt rekening gehouden met de demografische evolutie en met de uitstroom van oudere personeelsleden door pensionering en door de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen (de zogenaamde TBS56-58 regeling). Er wordt geen rekening gehouden met nieuwe beleidsmaatregelen.

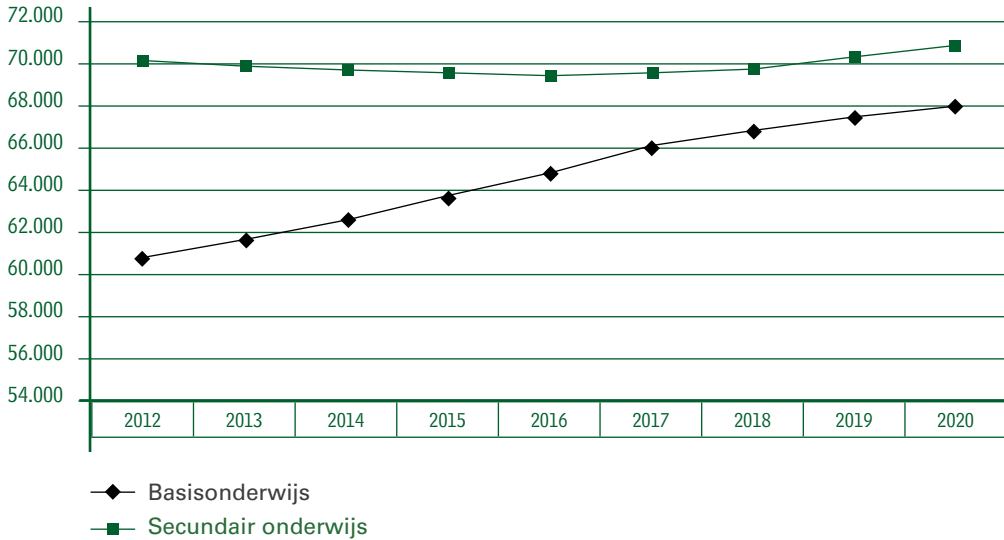
De demografische evolutie en leerlingendoorstroming

Onderstaande tabel geeft het effect weer van de te verwachten budgettaire fulltimes (BFT's) op basis van de bevolking- en leerlingenprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Dit effect gaat uit van een aantal hypothesen: zo wordt de evolutie in het gewoon onderwijs gebaseerd op de leerlingenprognoses, voor het buitengewoon onderwijs wordt uitgegaan van de gemiddelde groei van de laatste drie jaar.

Tabel: Effect van leerlingenprognose op BFT's (Stafdiensten departement Onderwijs)

	BFT 2012	BFT 2013	BFT 2014	BFT 2015	BFT 2016	BFT 2017	BFT 2018	BFT 2019	BFT 2020
BaO	51.599	52.418	53.274	54.245	55.254	56.211	57.004	57.620	58.051
BuBaO	9.161	9.295	9.390	9.485	9.581	9.678	9.776	9.876	9.976
SO	62.584	62.149	61.872	61.598	61.334	61.161	61.265	61.613	62.096
Buso	7.453	7.641	7.794	7.950	8.109	8.271	8.437	8.606	8.778
TOTAAL	130.797	131.504	132.330	133.277	134.278	135.321	136.482	137.715	138.901

Evolutie Budgettaire fulltimes tot 2020 op basis van leerlingenprognose

Op basis van deze prognoses zal het aantal BFT's stijgen met in totaal 7.267 eenheden in het basisonderwijs en met 837 eenheden in het secundair onderwijs.

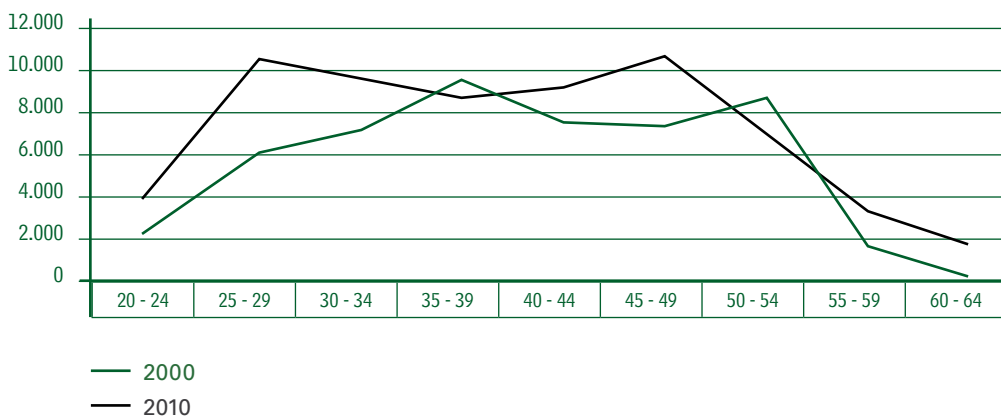
De uitstroom van oudere personeelsleden

Een tweede belangrijke factor is de vraag die ontstaat door de uitstroom van oudere personeelsleden.

In onderstaande grafiek wordt de leeftijdsstructuur getoond van het personeelsbestand in het **basisonderwijs** in 2000 en in 2010. Hieruit blijkt dat het totale aantal personeelsleden in het basisonderwijs in bijna alle leeftijdscategorieën duidelijk is gestegen, en dat er vooral een vergroening van het personeelsbestand is voltrokken.

Grafiek: Personeelsleden in het basisonderwijs in 2000 en in 2010

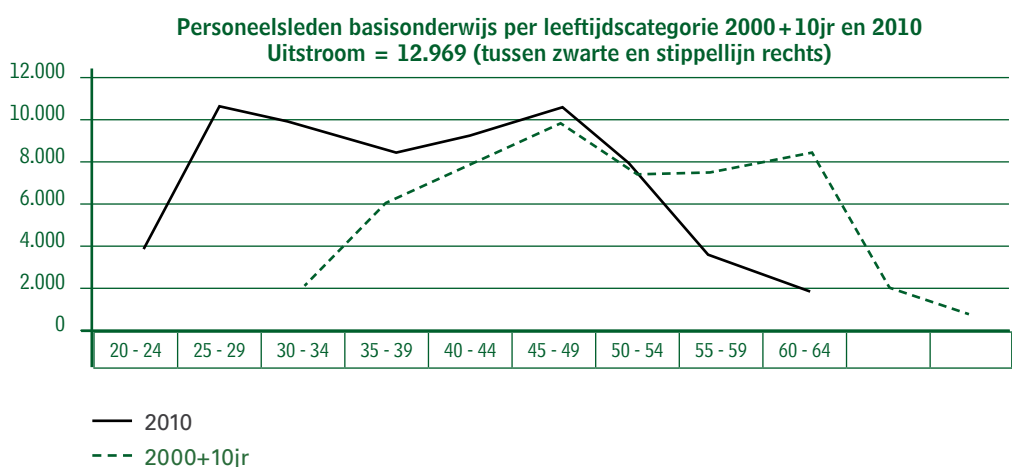
Personeelsleden basisonderwijs per leeftijdscategorie 2000 - 2010

In volgende grafiek wordt de groep personeelsleden geprojecteerd naar 2000 + 10 jaar. Deze grafiek toont (tussen de blauwe lijn en de stippellijn rechts) de uitstroom van personeelsleden die tussen 2000 en 2010 heeft plaatsgevonden. In totaal hebben tijdens het afgelopen decennium 12.969 oudere personeelsleden het basisonderwijs verlaten.

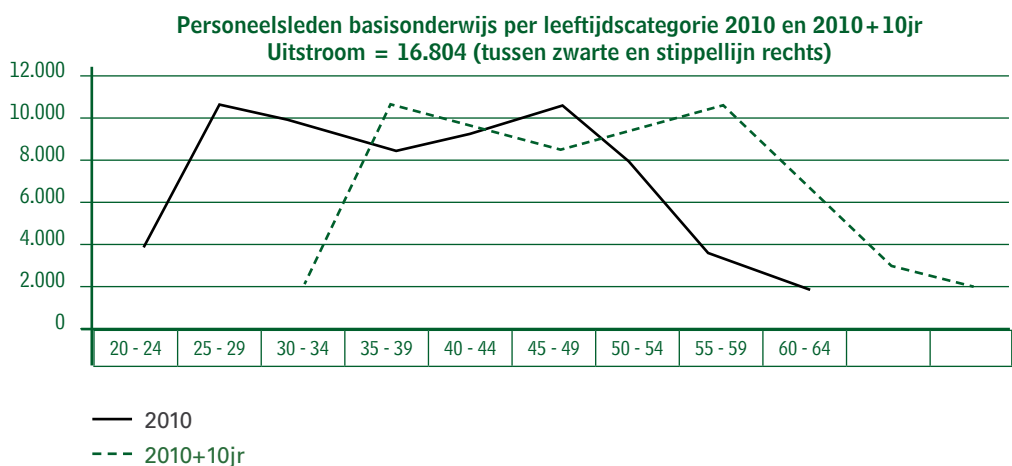
De ruimte tussen de blauwe lijn en de stippellijn links geeft de instroom aan. De instroom was nodig om de uitstroom op te vangen, maar ook om tegemoet te komen aan de demografische evolutie en belangrijke beleidsinvesteringen (extra personeelsformatie) van de afgelopen jaren ten gunste van het basisonderwijs.

Grafiek: Uitstroom in het basisonderwijs tussen 2000 en 2010

Om de uitstroom voor het volgend decennium te ramen, wordt de situatie 2010 geprojecteerd naar 2010 + 10 jaar. Dit leidt tot de volgende grafiek:

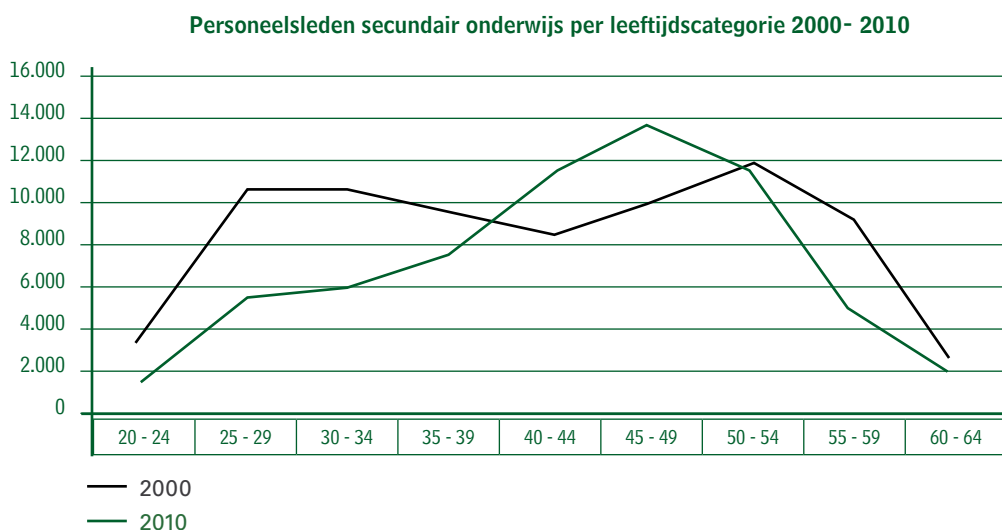
Grafiek: Uitstroom in het basisonderwijs tussen 2010 en 2020

Voor de groep personeelsleden die zich in 2010 bevindt in de leeftijdscategorieën 55-59 jaar en 60-64 jaar kan met zekerheid worden aangenomen dat zij in 2020 niet langer in het onderwijs actief zullen zijn. Voor de andere leeftijdscohorten (vanaf 45 tot 54 jaar) worden de gekende uitstroompercentages toegepast. Zo kan de te verwachten uitstroom in het basisonderwijs tot 2020 worden geraamd op 16.804 personeelsleden: een toename met 30% ten opzichte van het voorbije decennium.

In onderstaande grafiek wordt de leeftijdsstructuur getoond van het personeelsbestand in het **secundair onderwijs** in 2000 en 2010.⁴ Hieruit blijkt dat ook in het secundair onderwijs vooral het aantal jongere en oudere personeelsleden is toegenomen; de groep van 40-jarigen is duidelijk gedaald, een gevolg van de besparingen in het midden van de jaren 80 van de vorige eeuw.

Grafiek: Personeelsleden in het secundair onderwijs in 2000 en in 2010

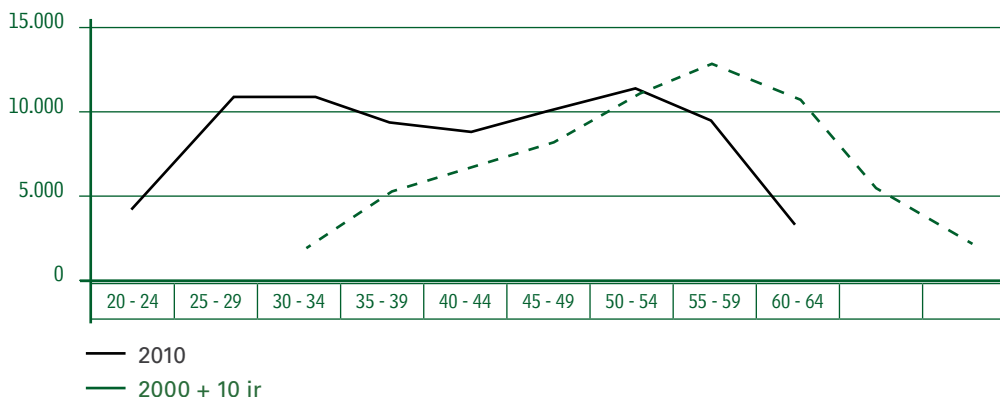

In volgende grafiek wordt de groep personeelsleden geprojecteerd naar 2000 + 10 jaar. Deze grafiek toont (tussen de blauwe lijn en de stippellijn rechts) de uitstroom van personeelsleden die tussen 2000 en 2010 heeft plaatsgevonden. In totaal hebben tijdens het afgelopen decennium 19.659 oudere personeelsleden het secundair onderwijs verlaten. De ruimte tussen de blauwe lijn en de stippellijn links geeft de instroom aan.

⁴ Bron: Statistische jaarboeken 1999-2000 en 2009-2010: aantal personen bestuurs- en onderwijzend personeel en andere personeelscategorieën in het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs. In de categorie 55-59 werden het aantal personen in TBS in mindering gebracht.

Grafiek: Uitstroom in het secundair onderwijs tussen 2000 en 2010

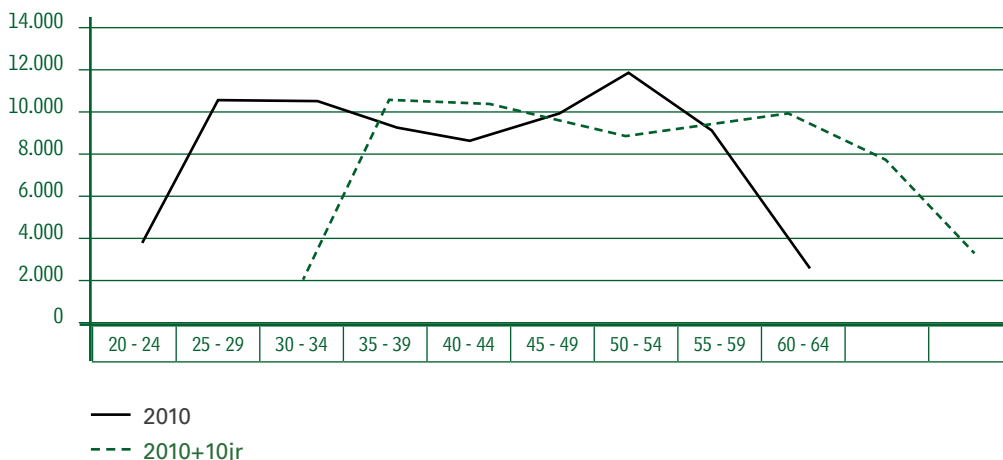
Personeelsleden secundair onderwijs per leeftijdscategorie 2000 + 10jr en 2010
Uitstroom = 19.659 (tussen zwarte en stippellijn rechts)

Om de uitstroom voor het volgend decennium te ramen, wordt de situatie 2010 geprojecteerd naar 2010 + 10 jaar. Dit leidt tot de volgende grafiek:

Grafiek: Uitstroom in het secundair onderwijs tussen 2010 en 2020

Personeelsleden secundair per leeftijdscategorie 2010 en 2010+10jr
Uitstroom = 23.539 (tussen zwarte en stippellijn rechts)

Voor de groep personeelsleden die zich in 2010 bevindt in de leeftijdscategorieën 55-59 jaar en 60-64 jaar kan met zekerheid worden aangenomen (volle zwarte pijlen) dat zij in 2020 niet langer in het onderwijs actief zullen zijn. Voor de andere leeftijdscategorieën (vanaf 45 tot 54 jaar) worden de gekende uitstroombepalingen toegepast. Zo kan de te verwachten uitstroom in het secundair onderwijs tot 2020 worden geraamd op 23.539 personeelsleden: een toename met 20% ten opzichte van het voorbije decennium.

Totaal te verwachten vacatures tegen 2020

In het basisonderwijs moeten tussen 2010 en 2020 in totaal 7.267 (demografie) + 16.804 (uitstroom) = 24.071 vacatures worden ingevuld.

In het secundair onderwijs moeten tussen 2010 en 2020 in totaal 837 (demografie) + 23.539 (uitstroom) = 24.376 vacatures worden ingevuld.

Te verwachten tekorten

Om het aantal leerkrachten te ramen dat in de periode 2010-2020 op de arbeidsmarkt ter beschikking komt en blijft, wordt een extrapolatie gemaakt van de prognose van het meest recente arbeidsmarktrapport over de periode 2009-2012.

Voor het basisonderwijs werd in het recentste arbeidsmarktrapport een reëel aanbod berekend van 4.465 nieuwe leerkrachten over een periode van 4 jaar. Als dat cijfer geëxtrapoleerd wordt naar een 10-jarige periode betekent dat een te verwachten aanbod van 11.162 leerkrachten. Dat betekent tegelijk een tekort op de arbeidsmarkt van 12.909 personeelsleden.

Voor het secundair onderwijs werd in het recentste arbeidsmarktrapport een reëel aanbod berekend van 7.328 nieuwe leerkrachten over een periode van 4 jaar. Als dat cijfer geëxtrapoleerd wordt naar een 10-jarige periode betekent dat een te verwachten aanbod van 18.320 leerkrachten. Dat betekent tegelijk een tekort op de arbeidsmarkt van 6.056 personeelsleden.

AgODi informeert, vormt en communiceert

AgODi is voor de scholen een belangrijke partner in onderwijsadministratie. Maar AgODi doet meer dan het correct verwerken van input vanuit de scholen. AgODi wil de scholen ook actief ondersteunen en begeleiden in de onderwijsreglementering. AgODi onderneemt daarom, in samenwerking met andere entiteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, verschillende initiatieven om de scholen te informeren. Zo stimuleert AgODi een optimale beleidsrealisatie en versterkt het agentschap het beleidsvoerend vermogen van de scholen.

De jaarkalender

Al meer dan 10 jaar maakt AgODi jaarkalenders op. Ze zijn een leidraad voor de scholen bij het tijdig opsturen van formulieren, elektronische berichten en documenten naar de verschillende afdelingen van het agentschap. AgODi zet die traditie – nu in elektronische vorm – voort voor de scholen van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en voor de centra voor leerlingenbegeleiding. AgODi heeft de jaarkalender voor 2010-2011 al in mei 2010 online ter beschikking gesteld. Dat engagement heeft AgODi genomen naar aanleiding van het klantentevredenheidsonderzoek van 2008.

Opleiding van schoolsecretariaten

De kwaliteit van het administratieve werk van AgODi hangt deels af van de kwaliteit van het administratieve werk van de scholen. De schoolsecretariaten spelen daarbij een cruciale rol. Het agentschap stelt voor hen cursussen samen. De complexe en omvangrijke onderwijsreglementering staat er klaar en duidelijk in uitgelegd. De cursussen behandelen de meest diverse

thema's. Ze worden aangeboden via de website en via opleidingen. AgODi nodigt regelmatig directies en schoolsecretariaten uit om kennis te maken met de administratie. Een praktische toelichting over de toepassing van de regelgeving hoort bij dat bezoek.

Na de voorbereiding in 2009 ging het vernieuwde opleidingsaanbod voor secretariaatsmedewerkers van basisscholen echt van start in het voorjaar van 2010. In een geïntegreerd aanbod werd opleiding gegeven over thema's van personeels-, scholen- en leerlingenmateries. De opleidingen werden aangeboden in de vijf provincies tussen maart en mei 2010. Er ging telkens aandacht naar het pragmatische gebruik van de website Onderwijs en naar een tijdige en correcte gegevensuitwisseling tussen school en agentschap. Daarnaast werden de 350 deelnemers ook uitgenodigd voor een centrale opleidingsdag in Brussel. Alle deelnemers kregen de kans kennis te maken met hun partners van het schoolbeheerteam en het werkstation. In het najaar van 2010 werden de voorbereidingen getroffen voor een gelijkaardig aanbod in het begin van 2011.

In 2010 vonden ook opleidingen plaats voor 180 nieuwe secretariaatsmedewerkers van het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. De cursisten konden kennismaken met 13 thematische opleidingen zoals indiensttreding, elektronisch communiceren, ziekteverlof, TBSOB, globale puntenenveloppe, cumulatie, pensioendossier... In totaal waren er 41 opleidingsmomenten verspreid over 24 volledige lesdagen in Gent, Brussel en Antwerpen.

Informatiepunt Ouders en Leerlingen

Ouders en leerlingen, maar ook scholen en onderwijskoepels kunnen met al hun vragen terecht bij het informatiepunt Ouders en Leerlingen via telefoon, e-mail of brief. Hun vragen handelen over zeer uiteenlopende thema's: pesten, verloren studiebewijzen, conflicten tussen ouders en de school, gezondheid en veiligheid op school, schoolkosten...

Ontvangen en opleiden nieuwe directeurs

AgODi werkt samen met diverse organisaties die opleidingen aanbieden voor nieuwe directeurs. Ook een bezoek aan AgODi kan daarbij op het programma staan. Het bezoek is een win-winsituatie. De nieuwe directeurs maken kennis met het agentschap; de medewerkers van AgODi houden voeling met wat leeft in het onderwijs.

Website

De uitbouw van een performante website is voor AgODi noodzakelijk om proactief en klantgericht informatie te kunnen verstrekken aan scholen, schoolbesturen, onderwijzensensen, ouders, leerlingen en andere geïnteresseerden.

AgODi levert een grote bijdrage tot diverse onderdelen van de algemene website www.ond.vlaanderen.be:

- De pagina's 'Wedde-info onderwijspersoneel' bieden het personeel ruime informatie over het salaris, het uitstapplan 58+...;
- De technische specificaties van EDISON (Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en het Onderwijsdepartement) staan er ter beschikking.

www.agodi.be speelt in op specifieke en actuele thema's. In 2010 heeft AgODi een rubriek met FAQ's gepubliceerd in verband met het inschrijvingsbeleid in Brussel.

Verder kan op eenvoudige wijze de dossierbehandelaar of verificateur van een school opgezocht worden. Ook de nieuwe rapporten van AgODi krijgen steevast een plaats op de website.

Acties om het lerarentekort te helpen oplossen

AgODi wil een actieve bijdrage leveren om het tekort aan leerkrachten te verminderen en de onderwijsarbeidsmarkt te optimaliseren. Daarvoor neemt het agentschap verschillende initiatieven.

Cel 'Word leerkracht'

De cel 'Word Leerkracht' biedt eerstelijns hulp aan kandidaat-leerkrachten. Dit callcenter beantwoordt vragen over onderwijsbevoegdheid, bekwaamheidsbewijzen, nuttige ervaring... Ook voor eerstelijnsinformatie over de samenstelling van het salaris, de geldelijke anciënniteit en de salarisschalen en voor een beperkte salarissimulatie kunnen geïnteresseerden er terecht.

In samenwerking met de VDAB werkte AgODi bovendien de leerkrachtendatabank uit. De cel 'Word Leerkracht' speelt daarin een belangrijke rol, omdat de cel diploma's certificeert en de onderwijsbevoegdheid bepaalt van leerkrachten in de leerkrachtendatabank.

Infosessies aan laatstejaarsstudenten van de lerarenopleiding

De infosessies aan de laatstejaarsstudenten van de lerarenopleiding aan hogescholen en universiteiten hebben als doel de eerste indiensttreding van een personeelslid in het onderwijs vlot te laten verlopen. In de infosessie schetsen medewerkers van AgODi het onderwijslandschap en lichten zij de begrippen 'onderwijsbevoegdheid' en 'bekwaamheidsbewijzen' uitgebreid toe aan de hand van voorbeelden. Ook de praktische kant van de indiensttreding komt aan bod: sollicitatietips, contactgegevens, de nodige documenten bij een eerste indiensttreding... De infosessies worden gegeven op vraag van de hogescholen en universiteiten en bereiken jaarlijks zo'n duizend studenten.

Jobbeurs in Antwerpen

AgODi maakte in 2010 deel uit van de verschillende taskforcewerkgroepen op Vlaams en lokaal niveau om het capaciteitsprobleem in een aantal (centrum)steden te helpen oplossen. In Antwerpen werd een aparte taskforce opgericht om het lerarentekort in kaart te brengen en op te vangen. Ook van deze taskforce maakte AgODi deel uit. AgODi was aanwezig op de succesvolle jobbeurs in Antwerpen in oktober 2010 met een stand voor geïnteresseerde kandidaten voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

Leerkrachtendatabank

Om vraag en aanbod in het onderwijs vlot samen te brengen ging in juni 2005 de leerkrachtendatabank van start in een samenwerkingsverband tussen AgODi en de VDAB. Interessant voor scholen én voor toekomstige leerkrachten op zoek naar een job.

Maandelijkse monitoring van de onderwijsarbeidsmarkt

Sinds de financieel-economische crisis werd de noodzaak duidelijk om de evolutie op de onderwijsarbeidsmarkt op de voet te volgen. Sindsdien publiceert AgODi een arbeidsmarktbarometer, die ook jaarlijks wordt gebundeld. De maandelijkse nieuwsbrieven over de onderwijsarbeidsmarkt worden sinds februari 2010 op de website van AgODi gepubliceerd (www.agodi.be).

Andere belanghebbenden en derden als klanten

Secretariaten voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken

Statutaire personeelsleden die verzaken aan hun plichten, kunnen een tuchtstraf oplopen. Bij de Kamer van Beroep kunnen zij vervolgens beroep instellen. De Kamer is bevoegd om daarover in laatste aanleg uitspraak te doen.

Ook een tijdelijk aangesteld personeelslid dat zonder opzegging om dringende redenen wordt ontslagen, kan beroep aantekenen bij de Kamer van Beroep.

Sinds 1 september 2009 zijn de Kamers van Beroep ook bevoegd om kennis te nemen van een beroep tegen een preventieve schorsing. Een beroep tegen een preventieve schorsing is evenwel niet mogelijk als die werd uitgesproken naar aanleiding van een beroep tegen een ontslag om dringende redenen.

AgODi verzorgt het secretariaat van deze Kamers van Beroep.

Er zijn 3 Kamers van Beroep:

- Kamer van Beroep voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- Kamer van Beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- Kamer van Beroep voor het Gemeenschapsonderwijs.

De Kamer kan de tuchtstraf vernietigen of hervormen zonder echter de sanctie te verzwaren.

Dossiers voor de Kamers van Beroep voor tuchtzaken (secretariaat Kamers van Beroep)

Aantal dossiers volgens net				
	2007	2008	2009	2010
Officieel onderwijs	6	5	3	7
Vrij Onderwijs	9	10	10	16
GO!			17	17
Totaal	15	15	30	40

In het GO! is de Raad van Beroep sinds 1 september 2007 vervangen door de Kamer van Beroep. Die Kamer kon haar werkzaamheden maar na 1 september 2009 aanvatten, omdat de wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering waarin de tuchtprocedure is opgenomen pas halfweg 2009 gerealiseerd was. De cijfers voor 2009 hebben dan ook betrekking op dossiers die al in 2008 door het GO! aan het secretariaat van de Kamer werden bezorgd. In 9 van de 17 gevallen ging het om de loutere bevestiging van een tuchtstraf waartegen het betrokken personeelslid geen beroep aantekende.

Secretariaten voor de Kamers van het College van Beroep voor evaluatie

De decreten rechtspositie voorzien in de invoering van functiebeschrijvingen en de geleidelijke invoering van evaluaties in alle onderwijsniveaus. Elk personeelslid met een functiebeschrijving moet minimaal om de vier schooljaren worden geëvalueerd op basis van die functiebeschrijving. Die evaluatie kan leiden tot een evaluatieverslag met eindconclusie 'onvoldoende'. In dat geval kan het personeelslid beroep aantekenen bij een College van Beroep voor evaluaties. Het College van Beroep doet uitspraak over de evaluaties met eindconclusie 'onvoldoende'. Het gaat na of de evaluatie op een zorgvuldige en kwaliteitsvolle manier is gebeurd en of de sanctie redelijk is. AgODi zorgt voor het secretariaat van de drie Kamers van het College van Beroep. Er is:

- een Kamer voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- een Kamer voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;
- een Kamer voor het Gemeenschapsonderwijs.

Deze Kamers zijn van start gegaan op 1 september 2008.

Dossiers voor het College van Beroep voor evaluatie (secretariaat College van Beroep)

Aantal dossiers volgens net			
	2008	2009	2010
Officieel Onderwijs	0	2	3
Vrij Onderwijs	1	3	2
GO!	7	2	1
Totaal	8	7	6

Organisatie van het informeel overleg met belanghebbenden en stakeholders

De organisatie van het informeel middagoverleg gaat uit van AgODi. Ook andere entiteiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming worden betrokken, afhankelijk van het onderwerp. Het agentschap ontmoet er op een informele manier vertegenwoordigers van de inrichtende machten en vakbonden.

Er bestaat een middagoverleg voor basisonderwijs, secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de CLB's binnen AgODi.

2010 telde in totaal 18 overlegmomenten. Tijdens het middagoverleg wordt onder andere verduidelijking gegeven over de toepassing van de bestaande onderwijsreglementering, de stand van zaken van nieuwe beleidsmaatregelen wordt er geschetst en de specifieke knelpunten of aandachtspunten besproken.

Middagoverleg 2010 (Secretariaat middagoverleg)

Overzicht uitgevoerd middagoverleg 2010	
BaO	8
SO	7
DKO	1
CLB	2
Totaal	18

Samenwerking met andere overheden en instanties

Kind en Gezin: kleuterparticipatie

In juli 2010 werd tussen AgODi en Kind en Gezin een engagementsverklaring afgesloten in het kader van de verhoging van de participatie aan het kleuteronderwijs. In die engagementsverklaring werd de samenwerking en de gegevensuitwisseling tussen beide agentschappen vastgelegd. De acties van beide agentschappen zijn gericht op kleuters die niet in een school zijn ingeschreven.

Lokale overheden: gemeenten, steden en provincies

Leerplichtcontrole

In het kader van de leerplichtcontrole doet AgODi een beroep op de gemeenten. Zij krijgen de gegevens van leerlingen die niet ingeschreven zijn in een school en van wie de ouders niet

reageerden op de brieven met betrekking tot de leerplichtcontrole. De gemeenten krijgen het advies de politie te sturen naar het thuisadres van de leerlingen in kwestie. Daarna bezorgen ze AgODi de verzamelde antwoorden. Op basis van die antwoorden kan AgODi bepalen welke dossiers in orde zijn met de leerplicht en welke niet.

Flankerend onderwijsbeleid

Een ander aspect van de samenwerking met de lokale overheden situeert zich binnen de LOP-werking en het flankerend onderwijsbeleid. Het verandert de rol van de lokale overheden ten aanzien van het onderwijs sterk. Terwijl gemeenten zich eerst vooral concentreerden op het verstrekken van onderwijs zelf, evolueren zij nu naar een regierol waarbij meer algemene belangen worden nagestreefd.

Het decreet op het flankerend onderwijsbeleid van 30 november 2007 wil de gemeentelijke/stedelijke overheden stimuleren om een regiefunctie op te nemen bij het overleg en de samenwerking tussen lokaal relevante actoren voor het lokaal onderwijsbeleid (waaronder de LOP's).

In 2010 werd de mandaatperiode van de LOP-voorzitters, waarvan het einde voorzien was op 31 december 2010, verlengd tot 31 december 2012. De mandaatperiode van de LOP-voorzitters zal vanaf dan ook verruimd worden van vier jaar naar zes jaar met de bedoeling ze in de toekomst te laten samenvallen met de gemeentelijke legislatuur. Zo kunnen ook de beleidsplannen van de LOP's en de lokale onderwijsplannen van de gemeenten in het kader van het flankerend onderwijsbeleid beter op elkaar worden afgestemd. Deze ontwikkeling vormt een eerste stap binnen de aanbeveling die geformuleerd werd in het jaarverslag van AgODi 2009 m.b.t. visieontwikkeling rond de samenwerking tussen LOP's en gemeenten.

Gemeenschappelijke sociale dienst

In uitvoering van het sectoraal akkoord 2008-2013 voor de lokale sector in Vlaanderen, hebben de sociale partners (Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten en de drie vakbonden) op 26 januari 2009 de vzw Gemeenschappelijke Sociale Dienst – Lokale Besturen in Vlaanderen opgericht. Op 1 januari 2010 nam de GSD-V de activiteiten van de vroegere GSD-RSZPPO over.

Vanaf dat ogenblik werd het mogelijk om ook de gesubsidieerde personeelsleden van het gemeentelijke en stedelijke onderwijs aan te sluiten als begunstigden van een gemeenschappelijke sociale dienst. Een bestuur dat aansluit, betaalt als bijdrage 0,15% op de salarissen en vergoedingen waarop socialezekerheidsbijdragen verschuldigd zijn.

Het gemeentebestuur hoeft die bijdrage voor zijn gesubsidieerd onderwijspersoneel niet zelf te berekenen. AgODi deelt namelijk de nodige gegevens op niet-gepersonaliseerde wijze mee aan de GSD-V. Zo stijgt de planlast niet bij de ongeveer veertig gemeentebesturen die na een eerste jaar werking zijn aangesloten bij de GSD-V.

VDAB

De leerkrachtendatabank is in 2005 van start gegaan in een samenwerkingsverband tussen AgODi en de VDAB. Interessant voor scholen én voor toekomstige leerkrachten op zoek naar een job.

AgODi staat in voor het verifiëren en bekrachtigen van bekwaamheidsbewijzen en eventuele nuttige ervaring. AgODi biedt de VDAB ook informatie over de onderwijsbevoegdheid die aan elk vereist bekwaamheidsbewijs gekoppeld is. De VDAB publiceert deze informatie in de leerkrachtendatabank.

AgODi werkt ook samen met de VDAB om de leerkrachtendatabank up-to-date te houden.

Syntra

Het Vlaams Agentschap voor Ondernemerschapvorming erkent en subsidieert vijf opleidingscentra voor zelfstandigen en KMO's, de Syntra's. Met een opleiding in een Syntra voldoen deeltijds leerplichtigen aan hun leerplicht.

Syntra levert AgODi gegevens over de ingeschreven leerlingen. Zo kan AgODi ook deze leerlingen opnemen in de leerplichtcontrole. Sinds 2008-2009 kunnen de leerlingen in Syntra een studietoelage krijgen. De inschrijvingsgegevens worden daarvoor gebruikt.

PDOS

Binnen de pensioendienst voor overheidspersoneel (PDOS) is de groep van gepensioneerde personeelsleden uit het onderwijs een belangrijke en omvangrijke groep. Voor de vastbenoemde personeelsleden uit het onderwijs bereidt AgODi het pensioendossier voor. Met de diensten PDOS is er regelmatig overleg, in de eerste plaats over de meer operationele aspecten van de dossierafhandeling. Ook op het niveau van de studiedienst wordt regelmatig overlegd. Op het vlak van vorming dan weer worden data uitgewisseld.

De PDOS is in 2008 gestart met het Capelo-project, het 'elektronisch pensioendossier', waarbij wordt beoogd om de pensioendossiers op termijn volledig elektronisch samen te stellen op basis van een verrijkte DMFA-aangifte. (DMFA is de afkorting van Déclaration Multifonctionnelle/ Multifunctionele Aangifte). AgODi heeft zich van meet af aan kandidaat gesteld om voor de gepensioneerden uit het onderwijs als piloot aan dit project mee te werken. In 2009 en 2010 werkte AgODi actief mee aan het diverse testen in de voorbereiding ervan en vonden diverse overlegvergaderingen plaats met de projectleider en de diensten van de PDOS.

RSZ

Sinds 1 januari 2003 communiceert AgODi in het kader van zijn opdracht als subsidiërende overheid - net zoals andere werkgevers - interactief en digitaal met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. Die samenwerking uit zich concreet in twee informatiestromen.

Eenzijds verstuurt AgODi dagelijks informatie naar de RSZ in het kader van DIMONA. DIMONA staat voor de elektronische aangifte van de nieuwe tewerkstellingen binnen het onderwijs. Elke elektronische indienstmelding door een school aan AgODi genereert ook de noodzakelijke melding van AgODi aan de RSZ.

Anderzijds bezorgt AgODi elk kwartaal de loon- en arbeidstijdgegevens van al het onderwijspersoneel elektronisch aan de RSZ (DMFA). Die multifunctionele aangifte betekent dat de ver-

schillende instellingen van de sociale zekerheid die gegevens later kunnen opvragen.

Er zijn twee soorten aangiften:

- de originele kwartaalaangifte: de gegevens van het laatst lopende kwartaal worden overgemaakt;
- de wijzigende aangiften: zendingen met de gewijzigde loon- en arbeidstijdgegevens, gegenereerd door de (maandelijkse) herzieningen van salarissen van het onderwijspersoneel.

In 2010 vond ook een apart overleg plaats met de diensten van de RSZ om een aantal knelpunt-dossiers te bespreken.

FOD Financiën

Als subsidiërende overheid heeft AgODi tegenover de Federale Overheidsdienst Financiën een aantal opdrachten die vergelijkbaar zijn met die van een werkgever. Naast het correct toepassen van de regelgeving van de FOD Financiën, bijvoorbeeld op het vlak van de bedrijfsvoorheffing, bezorgt AgODi ook heel wat informatie.

In het voorjaar bezorgt AgODi aan alle gesubsidieerde personeelsleden van het Vlaamse onderwijs de fiscale documenten, met name de fiches 281.10, 281.12, 281.14, 281.18 en 281.25. Aan de FOD Financiën bezorgt AgODi een samenvattende staat.

Tot drie jaar geleden gebeurde dat op een cassette. Sindsdien moet dat ook elektronisch gebeuren via de applicatie Belcotax-on-web.

RKW

In 1993 sloot het ministerie van Onderwijs een beheersovereenkomst af met de Rijksdienst voor Kinderbijslag. Daardoor staat die dienst niet alleen meer in voor de betaling van de gezinsbijslag voor tijdelijke personeelsleden uit het onderwijs, maar ook voor de uitbetaling van de gezinsbijslag voor de vastbenoemde personeelsleden.

De **onderwijsadministratie** is een voortrekker op het gebied van **informatisering**. Een aantal gegevens voor een correcte uitbetaling konden direct uit de eigen betalingsbestanden gehaald worden. Dat zorgde voor lagere administratiekosten voor de vastbenoemde personeelsleden, namelijk 1,35% in plaats van de gebruikelijke 2% op het totaal uit te betalen bedrag. De RKW maakte van de gelegenheid gebruik om zijn formulieren aan te passen en klantvriendelijker te maken.

De **opvolging van deze beheersovereenkomst** gebeurt op basis van zesmaandelijks overleg, met een jaarlijks wisselend voorzitterschap. Daar worden in de eerste plaats afspraken gemaakt m.b.t. de te hanteren parameters voor de begroting. AgODi moet er namelijk maandelijks voor zorgen dat de benodigde sommen voor de uitbetaling van de gezinsbijslagen vijf dagen voor de effectieve uitbetalingsdag ter beschikking zijn van de RKW. Ook worden afspraken gemaakt m.b.t. de accenten qua kwaliteitscontroles en worden voorstellen voor optimalisering van de gegevensuitwisseling geformaliseerd. Over die thema's is er regelmatig tussentijds overleg tussen de wederzijds verantwoordelijke personeelsleden. De samenwerking wordt al 15 jaar door beide partijen als constructief en als een win-winoperatie ervaren.

Overzicht van het budget voor de uitkering van gezinsbijslag voor tijdelijke en vastbenoemde personeelsleden en de administratiekosten voor de jaren 2008 en 2009

	2008	2009	2010
Gezinsbijslag tijdelijk onderwijspersoneel	19.099.949	20.858.931	22.267.260
Gezinsbijslag vastbenoemd onderwijspersoneel	120.796.127	125.011.888	136.957.938
Totaal bedrag gezinsbijslag	139.896.076	145.870.819	159.225.198
Administratiekosten	2.007.974	2.104.839	2.294.277
Betalingskosten	9.619	10.026	0
Totaal kosten	2.017.593	2.114.865	2.294.277

De belangrijke stijging van het totale bedrag voor 2010 ten opzichte van 2009 is een gevolg van het koninklijk besluit van 31 januari 2010. Hierdoor wordt voor de gezinsbijslag het verschil tussen voorafbetalingen en betalingen na vervallen termijn opgeheven. De bijslagtrekkende wordt voortaan betaald op het einde van de maand en niet meer op de 10e van de daaropvolgende maand.

Die wijziging resulteerde voor 2010 in een inhaaloperatie waardoor 13 maanden gezinsbijslag uitbetaald moesten worden; de gezinsbijslag van deze bijkomende maand bedroeg 11.402.664 euro. Dit extra bedrag moest ook in de onderwijsbegroting worden opgenomen.

Mensura

Sinds begin 2001 werkt het ministerie van Onderwijs samen met een firma voor de ziektecontroles. De samenwerking met die firma (nu Mensura) gebeurt op basis van een contract dat telkens gegund wordt voor een periode van twee jaar, verlengbaar met twee keer één jaar.

De concrete inhoud van de opdracht, namelijk het uitvoeren van ziektecontroles bij het personeel uit het onderwijs, is telkens in detail opgenomen in het contract. De manier van uitvoeren wordt opgevolgd door de stuurgroep 'controle ziekteverlof onderwijspersoneel', die ongeveer driemaandelijks vergadert. Tijdens dat overleg wordt de opmaak van het jaarrapport besproken, een rapport dat in de loop der jaren gevoelig is uitgebreid. Zo biedt het verslag interessante gegevens voor het beleid. Ook bijsturingen qua procedures komen aan bod, evenals klachten van personeelsleden of scholen m.b.t. de manier van werken. Ten slotte wordt daar het budget voor ziektecontrole opgevolgd. Dat bedroeg 729.000 euro in 2010, tegenover 729.000 euro in 2009, 726.000 euro in 2008 en 718.000 euro in 2007.

2010 was het tweede jaar van een nieuwe contractperiode van twee jaar, eenmalig verlengbaar met een jaar.

CORVE

Sinds vele jaren werkt AgODi eveneens samen met **Corvé, de coördinatiecel Vlaams e-government**. Die Vlaamse overheidsdienst beoogt een efficiënter informatiebeheer tussen de burger en de Vlaamse overheid en tussen de Vlaamse overheidsdiensten onderling. De bedoeling is om de gegevens eenmalig op te vragen bij de burger en die maximaal te delen tussen de administraties. Daartoe werd het MAGDA-platform gecreëerd. MAGDA staat voor 'Maximale GegevensDeling tussen Administraties' voor zowel de authentieke persoons- als ondernemingsgegevens.

Voor volgende bestaande projecten werken AgODi en Corvé verder samen:

- Algemeen: aanmaken en opzoeken bisnummers van leerlingen;

- Studietoelagen: opvragen persoonsgegevens en gezinsinformatie;
- Bouw en onderhoud van de Web-IDM component:
 - WebEDISON: wordt door de scholen gebruikt om in te loggen;
 - Studentenportaal hoger onderwijs: inloggen van studenten aan studentenportaal via elektronische identiteitskaart;
- Uitwisseling van gegevens:
 - DIMONA en kwartaalaangifte DMFA: Corvé zorgt voor het transport van de gegevens naar Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
 - Kinderbijslag – RKW: Corvé zorgt voor het transport van de gegevens naar de KSZ (Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid); in het kader van de attestenstroom van Onderwijs en Vorming over KSZ en RKW naar de kinderbijslagfondsen.

In 2010 lag de klemtoon vooral op het optimaliseren en moderniseren van deze bestaande gegevensstromen.

HOOFDSTUK 3

Innovatie in de
dienstverlening

Administratieve vereenvoudiging

Formulieren met een kwaliteitslabel

AgODi wil de administratieve planlast van de scholen verminderen. Om die reden evalueert het agentschap de bestaande formulieren. Het agentschap speelt een ware voortrekkersrol in het **formulierenproject**. Het percentage formulieren van AgODi met een kwaliteitslabel bedraagt eind 2010 niet minder dan 94,12% (in 2009 was dit nog 90,27%). Ter vergelijking: het gemiddelde aantal kwaliteitsvolle formulieren voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zonder het beleidsdomein Onderwijs en Vorming bedraagt 55,11%.

AgODi als gegevensbron

De dienstverlening van het agentschap is de laatste jaren sterk geautomatiseerd. AgODi beschikt daardoor over een rijke set aan data. Het agentschap vormt een **authentieke gegevensbron** voor het onderwijsveld. AgODi staat in voor de inzameling, opvolging, terbeschikkingstelling en kwaliteitsbewaking van alle data over de leerlingen, het onderwijspersoneel en de scholen.

AgODi levert dagelijks gegevens aan derden. De voorbeelden zijn legio:

- Binnen het **project 'schoolindicatoren'** komen alle data uit de operationele databanken van AgODi die relevant zijn voor schooldoorlichtingen terecht in een **datawarehouse**. Ze staan ter beschikking van de onderwijsinspectie. Die gegevens worden nu gebruikt om schooldoorlichtingen voor te bereiden. Daardoor moeten de scholen zelf minder gegevens verzamelen.
- Deze gegevens leiden ook tot standaardrapporten die AgODi ter beschikking stelt in het kader van de wetgeving betreffende de openbaarheid van bestuur. Het agentschap beschikt door de nieuwe financiering bijvoorbeeld over een rijke dataset met leerlingenkenmerken. Binnen het kader van de privacywetgeving en de afspraken die daarover in de beleidsraad zijn gemaakt, konden heel wat instanties over deze gegevens beschikken: de lokale overlegplatforms, maar ook de lokale besturen. Daarnaast vraagt wie met onderwijsbeleid bezig is, zowel op Vlaams als lokaal niveau soms zeer specifieke informatie, die een bevraging op de operationele tabellen noodzakelijk maakt. Het lijkt geen twijfel dat hierbij een inzicht in de structuur van de gegevens onontbeerlijk is.

De trend om databanken met elkaar te koppelen en gegevens uit te wisselen met andere instanties zet zich verder door. De **leer- en ervaringsbewijzendatabank** zal, wat het secundair onderwijs betreft, opgevuld worden vanuit de leerlingendatabank van AgODi, die aldus de facto een authentieke databron wordt. In het domein Personeel wordt het Capelo-project voorbereid. Bedoeling is om de loopbaangegevens van het onderwijspersoneel elektronisch door te sturen naar de pensioendienst, zodat het papieren circuit volledig uitgeschakeld kan worden.

AgODi laat zich ook niet onbetuigd op het vlak van nieuwe technologie. Met het **project Dicismus** wordt op termijn afgestapt van de bekende EDISON-zendingen voor leerlingen. Het

softwarepakket van de school zal onmiddellijk inschrijvingen en andere gegevens naar de centrale databanken kunnen doorsturen via webservices. Zo beschikken we sneller over gegevens en kunnen de kwaliteitscontroles veel accurater gebeuren. De grote meerwaarde van Discimus zal echter de terugkoppeling naar de scholen zijn: gegevens zullen ook teruggestuurd kunnen worden naar de scholen.

AgODi maakt van de bovengenoemde activiteit een kerntaak, zoals ook opgenomen in de vorige en de nieuwe beheersovereenkomst. Met het oog op de ontwikkeling van een kenniscentrum heeft AgODi ondertussen al initiatieven genomen. Er zijn gerichte wervingen gebeurd in functie van ontbrekende competenties binnen het agentschap en een gegevensbeheerder op niveau N-2 is in 2010 aangesteld.

AgODi ziet de uitbouw van een kenniscentrum als een belangrijk element van goed bestuur of corporate governance, waarbij de stakeholders en alle belanghebbenden betrokken moeten worden. De goed uitgebouwde relaties van AgODi met het onderwijsveld zijn een belangrijke troef om deze ambitieuze doelstelling met alle partners samen te realiseren.

Het elektronische personeelsdossier, het schooldossier en WebEDISON

Het **elektronische personeelsdossier (EPD)** startte in 1995. Vanaf het schooljaar 2008-2009 verloopt de personeelsadministratie en -communicatie voor bijna alle onderwijssectoren automatisch.

Het **informatiseringsproject via EDISON** en het **elektronische personeelsdossier (EPD)** zijn ongetwijfeld de belangrijkste en meest ingrijpende projecten voor de administratieve vereenvoudiging. Dankzij die projecten verdwijnen jaarlijks honderdduizenden formulieren en documenten. In termen van tijdswinst betekent dat een schot in de roos! Tegelijk zorgen die investeringen in IT ook voor een correctere en snellere dossierafhandeling. Ten slotte zijn hiermee de randvoorwaarden gecreëerd om de scholen ook op andere terreinen maximaal te ondersteunen.

Enkele voorbeelden:

- Dankzij de informatisering kan AgODi de **DIMONA-verplichtingen** overnemen van de inrichtende machten voor de personeelsleden die de onderwijsagentschappen betalen;
- De formulierenstroom voor de **reffectaties** werd afgeschaft;
- Voor scholen en leerkrachten werd in samenwerking met de VDAB een gecertificeerde en **actuele lerarendatabank** ontwikkeld.

Ongetwijfeld vallen er ook **in de toekomst nog bijkomende mogelijkheden** te verkennen zoals bij de vervulling van de RSZ-verplichtingen voor de aangifte van sociaal risico (ASR) of bij het vervolledigen van het pensioendossier (project Capelo van de PDOS).

Via EDISON sturen de scholen hun leerlingengegevens en -tellingen door. Die gegevens komen terecht in het **elektronische schooldossier**. Dat vormt de basis voor de berekening van de werkingsmiddelen en de omkadering en voor de opvolging van afwezigheden en spijbelcontrole.

EDISON is het **Elektronisch Doorsturen van Informatie** tussen **Schoolinstellingen** en het **ONderwijsdepartement**. De omschakeling van EDISON naar WebEDISON, is gestart in mei

2008. In de maand april 2010 is de oude EDISON definitief stopgezet.

Voor veel medewerkers van schoolsecretariaten is dit systeem de eerste kennismaking met een internettoepassing die toegankelijk is via de elektronische identiteitskaart of het federaal token. Het vergt dan ook enige aanpassing. Eenmaal echter de overstap gemaakt, zijn de gebruikers vooral tevreden over het gebruiksgemak en de toegankelijkheid van het systeem.

Optimaliseren van de dienstverlening

Minder papier

Salarisbrief online

De online salarisbrief vormt een nieuwe stap op vlak van innovatie. Tot 2009 ontvingen de personeelsleden hun salarisbrief alleen maar bij een wijziging van één van de elementen die het salaris bepalen, zoals bij een indexsprong. Vanaf juni (2009) kan het onderwijspersoneel zijn maandelijkse salarisbrief digitaal ontvangen. Men kan de digitale salarisbrief ook gemakkelijk opslaan op de computer.

AgODi werkt voor dit project samen met ISABEL, een samenwerkingsprotocol opgezet door de banksector om aan thuisbankieren te doen. Via de zogenaamde ZOOMIT-knop op de individuele bankpagina kan het personeelslid een 'fotokopie' van zijn salarisbrief oproepen. Thuisbankieren is dus een voorwaarde om de salarisbrief elektronisch te ontvangen.

Die manier van werken garandeert een goed beveiligde en betrouwbare omgeving. Op dit ogenblik zijn de banken Axa, Centea, CBC, Deutsche Bank, Dexia, Ethias Bank, Fintro, BNP Paribas Fortis, ING, KBC, Landbouwkrediet en Recordbank aangesloten bij ISABEL.

Eind december 2010 hadden al 28.627 personeelsleden ingetekend voor deze elektronische salarisbrief, dat zijn er 7.465 meer dan eind 2009. Dit is een stijging met 35% en komt overeen met bijna 16% van het totale personeelsbestand. In de loop van 2010 werden 1.336.443 papieren salarisbrieven verstuurd naar de ongeveer 180.000 personeelsleden. Door dit project werden in 2010 203.762 salarisbrieven niet meer op papier afgedrukt. In 2009 werden op die manier al 98.990 papieren brieven uitgespaard.

Digitalisering personeelsdossiers

Het project **digitaal personeelsdossier (scanning van binnen- en buitengaande post)** vergroot de perspectieven op het gebied van **plaatsonafhankelijk werken** en een **efficiënte kantoororganisatie**. Bedoeling van dit project is de resterende papieren documenten die binnenkomen en buitengaan bij AgODi in te scannen, te koppelen aan het elektronische personeelsdossier en op de agenda van de individuele medewerkers te laten komen. Daardoor kunnen de medewerkers de taken centraal afwerken. Het DMS-systeem (documentmanagementsysteem) laat het centraal beheren van één personeelsdossier toe, ongeacht het onderwijsniveau of de afdeling waarbinnen een personeelslid is aangesteld. Het verhoogt de **klantvriendelijkheid en efficiëntie** (bij een vraag over een dossier, kan onmiddellijk het desbetreffende dossier worden op-

geroepen – geen opzoekwerk meer) en draagt bij tot een **ecologische overheid** (minder prints van dubbels die in het papieren dossier moeten worden bewaard). In dit systeem worden alle documenten bewaard van de personeelsdossiers van alle onderwijsniveaus en over de arbeidsongevallen. Ook relevante e-mails (vragen en antwoorden) worden voortaan centraal in één en hetzelfde dossier opgeladen en bewaard, wat de **bedrijfszekerheid** (bij afwezigheid van een medewerker kan men gemakkelijk opvolgen wat nog open staat – dagelijkse back-up van het systeem) en de transparantie verhoogt.

In 2008 en 2009 werd gewerkt aan de analyse en de bouw van de informaticasystemen. Het startsein voor de inproductiestelling van dit systeem kwam er eind april 2010.

Concreet worden dagelijks ongeveer 1000 documenten in het systeem gearchiveerd, waarvan 20% buitengaande post en 80% binnenkomende. In 2010 werd daardoor van 38.000 ‘gewone’ buitengaande brieven (van gemiddeld drie bladzijden) geen extra print bijgehouden, wat een besparing van **130.000 bladzijden** betekende. Bovendien werden 30.000 documenten van gemiddeld drie bladzijden (90.000 bladzijden) rechtstreeks opgeladen in het documentum-systeem (mails, scans die binnenkomen via mail...), terwijl die voorheen geprint werden om in het dossier te bewaren. Aanvullend werden 40.000 bladzijden niet geprint wegens al digitaal gearchiveerd (10.000 terugvorderingen van gemiddeld vier bladzijden).

Vernieuwbouw van het salarissysteem na een externe audit

In 2010 kregen 180.997 personeelsleden uit het onderwijs een salaris van het ministerie van Onderwijs en Vorming. De totale loonuitgaven bedroegen 6,3 miljard euro. AgODi staat in voor het dossierbeheer van 163.604 personeelsleden, maar ook voor het beheer van het salarissysteem. De uitbetaling van deze salarissen steunt immers voor een groot gedeelte op informaticasystemen, waarvan het salarissysteem de oudste en meest kwetsbare toepassing is.

In 2008 en 2009 heeft Ernst en Young op vraag van AgODi een audit van het salarissysteem uitgevoerd. Het rapport adviseert duidelijk om dringend werk te maken van een re-engineering van het salarissysteem. Daarbij zou het bestaande systeem, gebaseerd op IDMS-databanken en geschreven in native COBOL, vervangen worden door een nieuw systeem op basis van DB2-databanken en ontwikkeld met de case tool GEN.

Begin 2010 werd de roadmap uitgewerkt. Dit document bevat een algemene analyse van de mogelijke scenario's om vanaf het huidige salarissysteem te evolueren naar een nieuw salarissysteem dat past in de technologieën en coderingen van de overige toepassingen van Onderwijs en Vorming en in het bijzonder binnen het EPD-systeem. In 2009 werd er al voor geopteerd om in de informaticaplannen van de komende jaren prioritair te investeren in de vernieuwbouw van het salarissysteem.

De hele vernieuwing valt uiteen in vier grote fases. In 2010 is gestart aan de eerste fase, de gegevensverzameling. Dat gedeelte zal in 2011 gebouwd worden en kan in principe in 2012 in productie genomen worden. De volledige vernieuwbouw moet afgerond zijn in 2014. Vanaf september 2010 is een gemengd analyseteam van het ministerie van Onderwijs en Vorming en dienstverlener HP bezig met de analyse voor de grondige technologische vernieuwing van het volledige salarissysteem.

Informatieprojecten voor de uitvoering van nieuw onderwijsbeleid

Het decreet volwassenenonderwijs zorgde met de invoering van modules voor een grondige wijziging van de personeelswetgeving in de sector. In dit onderhoudsproject werden diverse onderdelen van het EPD aangepast aan de vernieuwde regelgeving. Het project werd tijdig in productie gezet om de gewijzigde gegevens vanaf 1/9/2010 correct te kunnen verwerken.

De systemen werden aangepast aan de nieuwe regelgeving voor HBO. Dat had zowel een impact op het volwassenenonderwijs, het secundair onderwijs als het hoger onderwijs.

Eind 2010 zijn de voorbereidingen gestart voor het project Discimus.

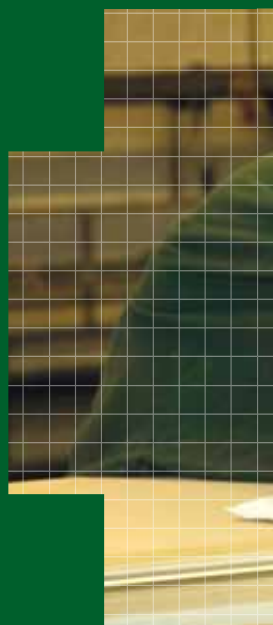
De doelstelling van de eerste fase van Discimus is om voor de inschrijvingsperiode van het schooljaar 2012-2013 een centraal inschrijvingenregister te realiseren voor scholen van het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs, over heel Vlaanderen. In het inschrijvingenregister worden in- en uitschrijvingen geregistreerd. De communicatie met de scholen gebeurt via webservices.

Digitalisering instellingen- en leerlingendossiers

Het project PRIL (procesre-engineering instellingen en leerlingen) ontwikkelde toepassingen om de dienstverlening voor de scholen en de andere klanten van AgODi te verbeteren:

Binnen 'School on web' is gezorgd voor uniforme dienstbrieven omkadering en toelagen van het basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en de CLB's. Die dienstbrieven zorgen voor een grotere herkenbaarheid en gebruiksvriendelijkheid. Op termijn zouden we de dienstbrieven digitaal willen aanbieden aan de scholen. Dat draagt bij tot een papierarme communicatie.

AgODi heeft een grondige analyse gemaakt van de processen van de verificatie binnen het basisonderwijs, het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Een aantal voorstellen zijn uitgewerkt met het oog op een optimale onderlinge afstemming en verbetering van de werking. Deze voorstellen worden momenteel verder uitgewerkt.

HOOFDSTUK 4

Management en
organisatie

Een team van meer dan 500 medewerkers

In het kalenderjaar 2010 telde AgODi in totaal 553 medewerkers. Dat is de som van alle personeelsleden ongeacht hun aan- of afwezigheid (wegens onbetaald verlof, loopbaanonderbreking...) of het arbeidsregime (voltijds / deeltijds).

In vergelijking met 2009 betekent dat een daling met 3,4%. Die daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de overdracht van een aantal bevoegdheden en personeelsleden van AgODi naar het in mei 2009 opgerichte nieuwe Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming. Dat agentschap bepaalt de gelijkwaardigheid van de diploma's van het basis- en secundair onderwijs en organiseert de Centrale Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap voor het secundair onderwijs en het secretariaat van de taalexamencommissies.

De statutairen en contractuelen vormen de grootste groep binnen AgODi. Samen met de CODO-groep (medewerkers met een Contract Onbepaalde duur ten laste van het Departement Onderwijs) realiseren zij de algemene dienstverlening.

De overige medewerkers zijn aan de slag in het kader van het specifieke beleid rond de startbanenprojecten VeVe (Verkeersveiligheid) en JoJo (Scholen voor Jongeren, Jongeren voor Scholen) en het Lokaal Overleg Platform (LOP). Zowel de CODO-groep als de medewerkers in het kader van het specifieke beleid worden niet betaald met de eigen personeelskredieten van AgODi maar met middelen uit de onderwijsbegroting.

Overzicht van de verdeling van de personeelsleden volgens statuut en categorie (MOD-Vlimpers)

Categorie	2008	2009	2010
Statutair	433	428	409
Contractueel	75	75	83
CODO	15	17	17
Begeleiding JoJo/ VeVe	3	6	5
Begeleiding LOP	31	35	39
Begeleiding Examen- commissie	8	11	
Totaal	565	572	553

Verhouding statutair - contractueel personeel

Beschikbaar personeelseffectief (MOD-Vlimpers)

	Aantal personeelsleden	% in 2010	% in 2009	% in 2008
Statutair	409	83,13%	85,09%	85,24%
Contractueel	83	16,87%	14,91%	14,76%
	492	100%	100%	100%

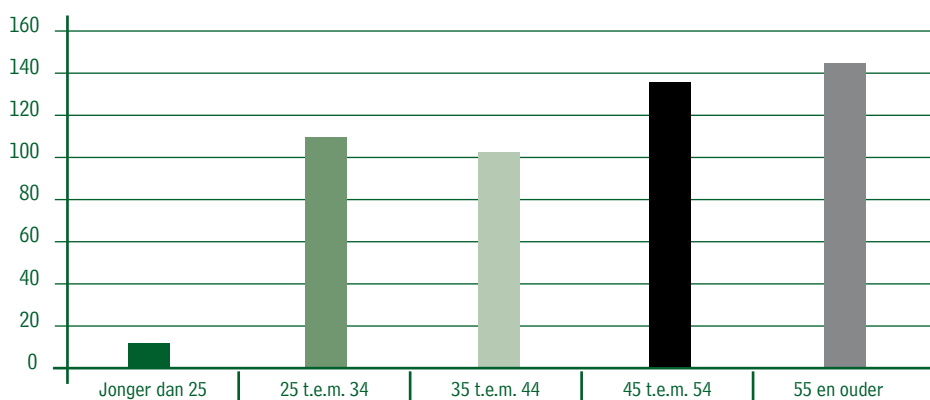
Het aantal contractuele personeelsleden kende een stijging zowel in absolute cijfers als verhoudingsgewijs t.o.v. het statutaire personeel. De afgelopen jaren werden vooral contractuele medewerkers aangeworven bij gebrek aan kandidaten voor statutaire functies. Naar analogie met niveau C en D in 2009 werd eind 2010 ook een aantal statutaire betrekkingen op niveau A, B en D vacant verklaard. AgODi wenst zo een aantal van zijn medewerkers die met succes de generieke proeven aflegden te valoriseren. De procedures werden afgerond op 31.12.2010. De weerslag ervan zal dus pas zichtbaar zijn in de personeelsgegevens van 2011.

Leeftijdspiramide

Een vergrijzing tekent zich af binnen de leeftijdspiramide. 29,5% van de medewerkers is 55 jaar of ouder en zal binnen de vijf jaar uitstromen. De voorziene uitstroom begint zichtbaar te worden in de cijfers. De groep medewerkers van 55 en ouder neemt licht af in vergelijking met 2009.

Leeftijdspiramide AgODi (MOD-Vlimpers)

Leeftijd	Aantal personeelsleden	% in 2010	% in 2009	% in 2008
Jonger dan 25	6	1,20%	1,60%	2,40%
25 t.e.m. 34	106	21,60%	27,40%	18,70%
35 t.e.m. 44	101	20,50%	20,50%	21,50%
45 t.e.m. 54	136	27,60%	20,70%	29,90%
55 en ouder	143	29,10%	29,50%	27,50%
Totaal	492	100%	100%	100%

De vervrouwelijking

Net zoals in 2008 en 2009, maken de vrouwen globaal 60% uit van het personeelsbestand.

Verhouding vrouwen/mannen (MOD-Vlimpers)

	Vrouwen	%	Mannen	%	Totaal
Jonger dan 25	5	83%	1	17%	6
25 t.e.m. 34	75	71%	31	29%	106
35 t.e.m. 44	64	63%	37	37%	101
45 t.e.m. 54	79	58%	57	42%	136
55 en ouder	76	53%	67	47%	143
Totaal	299	61%	193	39%	492

Meer en meer hooggeschoolden

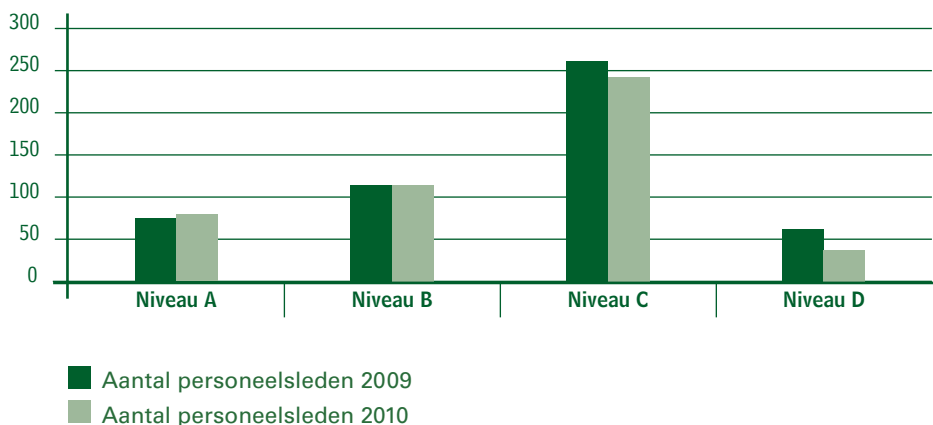
Ook de trend van meer hooggeschoolden binnen het medewerkersteam zet zich voort. Het is een logisch gevolg van het aanwervingsbeleid dat het accent blijft leggen op het aantrekken van nieuwe medewerkers op niveau A en B.

Het aandeel universitair geschoolden steeg met 0,7% t.o.v. 2009. Voor niveau B noteren we een stijging met 0,5%. Nog steeds de helft van het aantal medewerkers heeft een aanstelling op niveau C.

Personeelsleden volgens niveau van tewerkstelling (MOD-Vlimpers)

Niveau	Aantal personeelsleden 2009	Aantal personeelsleden 2010	% in 2009	% in 2010
Niveau A	78	80	15,51%	16,26%
Niveau B	123	123	24,45%	25,00%
Niveau C	252	247	50,10%	50,20%
Niveau D	50	42	9,94%	8,54%
Totaal	503	492	100,00%	100,00%

Grafiek: personeelsleden volgens niveau van tewerkstelling (MOD-Vlimpers)

Specifieke medewerkers

De personeelstrends voor de 61 personeelsleden die uit de onderwijsbegroting worden betaald, volgen grotendeels de algemene evolutie.

Personeelsleden budget Onderwijs volgens categorie (MOD-Vlimpers)

Categorie	Aantal personeelsleden
CODO	17
Begeleiding JoJo/VeVe	5
Begeleiding LOP	39
Totaal	61

Personeelsleden budget Onderwijs volgens leeftijd (MOD-Vlimpers)

Leeftijdsgroep	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Jonger dan 25	3	3	
25 t.e.m. 34	5	2	9
35 t.e.m. 44	6		5
45 t.e.m. 54	3		16
55 en ouder			9
Totaal	17	5	39

Personeelsleden budget Onderwijs volgens geslacht (MOD-Vlimpers)

	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Vrouwen	13	5	23
Mannen	4		16
Totaal	17	5	39

Personeelsleden budget Onderwijs volgens tewerkstellingsniveau (MOD-Vlimpers)

Niveau	Codo	JoJo/VeVe	LOP
Niveau A		5	17
Niveau B	7		22
Niveau C	9		
Niveau D	1		
Totaal	17	5	39

Diversiteit in het personeelsbeleid

De Vlaamse Regering benadrukt de tewerkstelling van specifieke kansengroepen. Het agentschap scoort goed op het vlak van het percentage vrouwen in middenkaderfuncties. Met 66% overtreft AgODi het Vlaamse streefcijfer van minimaal 33%. De ondervertegenwoordiging van alloctonen en personen met een handicap in de personeelspopulatie vraagt om een volgehouden inspanning. In 2010 resulteerde dat in de aanwerving van een nieuw personeelslid op niveau A.

Daarnaast werd ook 50% van de betrekkingen voor vakantiewerkers ingevuld door studenten van alloctone origine.

Het personeelsplan: personeel in beweging

Het agentschap moet als hedendaagse organisatie aan hoge eisen voldoen. Ook in 2010 zette het intensief in op de verdere automatisering en informatisering van de belangrijkste processen. Voor het personeel ligt de lat hoog op het gebied van complexe opdrachten, flexibiliteit en een polyvalente inzetbaarheid.

In 2010 traden 17 nieuwe personeelsleden in dienst; 10 van hen in het kader van het specifieke beleid voor de ondersteuning van de lokale overlegplatforms en voor de startbanenprojecten VeVe en JoJo. Het betreft 8 personeelsleden op niveau A en 9 personeelsleden op niveau B.

Daartegenover staan 32 medewerkers die AgOD*i* verlieten (pensioen, ontslag, mobiliteit, overlijden). Het gaat om 6 personeelsleden niveau A, 6 personeelsleden niveau B en 20 personeelsleden niveau C.

Het agentschap zette verder in op een maximale waardering van de aanwezige competenties onder zijn personeelsleden. Er werden 9 bevorderingsvacatures voorzien: 1 functie A2, 3 functies B2/C2, 2 functies B2, 1 functie C3 en 2 functies D2. Alle 9 bevorderingsprocedures liepen in het najaar van 2010. De bevorderingen zelf gingen in op 1 januari 2011.

Personeelsbudget

AgOD*i* beschikte in 2010 over een eigen budget van 20.909.240,74 € voor de uitvoering van het personeelsbeleid (lonen, kinderbijslag, functionerings- en managementstoelage, maaltijdcheques). Dat is het eigen personeelskrediet van AgOD*i*.

Eind 2010 blijkt 3,3% van dat budget niet gerealiseerd. Automatisering en informatisering zorgen voor een daling van het personeelseffectief. Verschillende wervingen werden bovendien pas gelanceerd in het najaar van 2010 waardoor de concrete indiensttreding er pas begin 2011 kwam.

Vorming: meer werkvoldoening, meer kwaliteit

AgOD*i* en het onderwijsveld

Het residentiële seminarie dat het beleidsdomein Onderwijs en Vorming naar jarenlange traditie ook in 2010 organiseerde, kon op heel wat AgOD*i*-deelnemers rekenen. 'Kunst en cultuur in het onderwijs' was het felgesmaakte thema dat interne en externe deskundigen belichtten vanuit uiteenlopende invalshoeken. In Gent werd het een interessante en even intensieve mix van theoretische bespiegelingen over de menselijke ontplooiing, voorstellingen van concrete projecten, toelichtingen over nieuwe structuren, resultaten van academische onderzoeken, actieve workshops en uiteraard bezoeken aan scholen en instellingen van alle onderwijsniveaus.

De voeling met het onderwijsveld behouden vindt AgOD*i* belangrijk. Enkele collega's deden in

Vlaamse secundaire scholen aan werkplekleren. Zij volgden de voorbereidingen in een school bij het begin van een nieuw schooljaar. Ze zagen er hoe procedures en regelgeving in de praktijk beleefd worden, kregen een zicht op de praktische schoolorganisatie en, niet minder boeiend, snoven er de sfeer op.

Ook binnen het agentschap zelf wordt 'over de muurtjes' heen gekeken. Zes personeelsleden van evenveel AgODi-afdelingen zetten een intern wisselleerproject op met de bedoeling de interne processen te optimaliseren in functie van de klant.

Het vormingsaanbod in het hele beleidsdomein won dit jaar trouwens beduidend aan transparantie door het operationaliseren van een online vormingskalender. Elk personeelslid heeft op elk ogenblik zicht op en toegang tot alle georganiseerde informatiesessies en vakinhoudelijke opleidingen.

Kwaliteit, kwaliteit, kwaliteit

Boeiend en afwisselend, maar niet eenvoudig, zo typeert zich het werk van onze dossier- en relatiebeheerders in de werkstations. De dynamische onderwijsregelgeving vereist voortdurende bijscholing. Bovendien heeft de automatiseringstendens van de afgelopen jaren tot gevolg dat nu de complexere dossiers het hoofdaandeel van de dagelijkse werkzaamheden uitmaken. Tegelijk legt AgODi de lat voor kwaliteit hoog. Een doorgedreven opleidingsprogramma over vakinhoudelijke onderwerpen moet helpen deze doelstelling te behalen. Gemiddeld één keer per maand volgen de medewerkers een interne opleiding die rechtstreeks verband houdt met een correcte verwerking van de personeelsdossiers in het basis-, secundair, deeltijds kunstonderwijs, CLB's en inspectie.

Ook voor de dossierbeheerders van de schoolbeheerteams worden op geregelde tijdstippen inhoudelijke opleidingsmomenten georganiseerd. Die zorgen ervoor dat de medewerkers het werk correct en kwaliteitsvol kunnen uitvoeren.

Competenties vandaag... en morgen

'Een moderne en slagkrachtige overheid' is een doelstelling in de Vlaamse overheid die het agentschap op het vlak van personeelsbeleid vertaalt naar investeren in medewerkers die meedenken aan innoverende en efficiënte dienstverlening, die kunnen omgaan met de technologie van vandaag en voorbereid zijn op de veranderingen van morgen. Groeimogelijkheden verhogen de competentie van de personeelsleden zelf en daarmee die van de organisatie, zij vormen echter ook een belangrijk element van aantrekkelijk werkgeverschap op deze vooravond van de 'war for talent'.

In 2010 werd het Volledig Elektronisch Personeelsdossier operationeel. Het vereiste een aanpassing van de werkmethodes van de medewerkers; wat dankzij toelichtingen, opleidingen en de betrokkenheid in dit proces van de mensen zelf een geslaagde operatie werd. Jong en oud zijn zich ervan bewust dat flexibiliteit een belangrijke competentie vormt voor de toekomst.

De ontwikkeling van competenties, maar ook het efficiënt inzetten ervan is meer dan ooit een uitdaging. Het besef dat leidinggevendenden hierin een sleutelrol te vervullen hebben, is groot. AgODi is dan ook mee ingestapt in het traject 'PLOEG refresh', een gezamenlijk initiatief van

het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, dat doorloopt in 2011. Alle personeelsleden die de rol van evaluator bekleden op eender welk niveau volgden een dagopleiding over 'coachend leidinggeven'. Het was een krachtig signaal vanuit een eenduidige visie op leiderschap.

Anders en toekomstgericht werken

Klinkt werken zonder een vaste werkplaats of zonder papier als verre toekomstmuziek? Op basis van de recente ontwikkelingen op ICT-gebied werkt AgODi volop innoverende programma's uit.

Een overzicht:

- Al **één op drie** werknemers uit de werkstations werkt **structureel** 2 tot 3 dagen per week **van thuis uit**; daarnaast vindt het occasionele thuiswerk meer en meer ingang. In 2011 werd het systeem van thuiswerken bij AgODi door IAVA geselecteerd als een goede praktijk op het vlak van HRM;
- De LOP-deskundigen en de voltijds werkende verificateurs hebben structureel geen werkplek binnen het Consciencegebouw en werken van thuis uit. Er is centraal wel overleg via vergaderingen en werkgroepen;
- Het project '**Digitaal personeelsdossier**' is gestart in april 2010 en opent perspectieven op het gebied van **plaatsonafhankelijk werken** en een **efficiënte kantoororganisatie**. Alle resterende papieren documenten worden nu ingescand en gekoppeld aan het elektronische personeelsdossier. Het gaat over alle documenten van de personeelsdossiers van alle onderwijsniveaus en over de arbeidsongevallen. Ook voor de schooldossiers van de schoolbeheerteams wil men op deze ingeslagen weg verder gaan, door te gaan naar een digitaal schooldossier;
- Het project **Workflow** biedt een **elektronisch alternatief** voor het centraal beheer van de huidige **takenlijsten** in de werkstations. Eén agenda met alle werkpunten voor de medewerkers verbetert bovendien de opvolging door het management. Ook dit project kon al van start gaan in 2009;
- **Weetulex** is het intern **documentatiesysteem** van AgODi. Het vormt een informatie-systeem op maat van de thuiswerkers. Het systeem maakt interne documenten en omzendbrieven over personeelsmaterie en binnenkort ook over instellingen en leerlingen online beschikbaar. In september 2010 kwam een nieuwe en krachtigere versie van Weetulex ter beschikking van de eindgebruikers. Die nieuwe versie moet er op termijn ook voor zorgen dat schoolsecretariaten het documentatiesysteem kunnen gebruiken;
- De voorwaarden om een **vaste benoeming** van een personeelslid na te gaan kan sinds januari 2009 op een volledig geautomatiseerde manier. Dat betekent een werklastvermindering voor de werkstations. In 2010 werd dit systeem nog geoptimaliseerd;
- De controles die de werkstations moeten uitvoeren bij **dienstonderbrekingen** verlopen sinds 2009 ook op een geautomatiseerde manier. In september 2009 konden alle verlopen en afwezigheden voor verminderde prestaties al op die manier worden afgehandeld. De verlopen om tijdelijk een andere opdracht waar te nemen (TAO) waren in december 2009 aan de beurt. In 2010-2011 zijn drie grote clusters toegevoegd aan dit project. De clusters loopbaanonderbreking, tijdelijk andere opdracht en TBS-PA werden in productie genomen;
- Het **project BETA** heeft tot doel de gebruikersinterface voor het salarissysteem van

O&V technisch volledig te vernieuwen en te integreren in de bestaande schermen voor het raadplegen van de automatische betaling vanuit het EPD (de BRUG). Het project is dan ook een voorafname voor het grote vernieuwingsproject van het salarissysteem, dat eveneens in 2010 gestart is. Maar BETA is meer dan alleen een technische vernieuwing: met het project wordt ook een grote stap gezet richting de gebruiksvriendelijkheid voor de eindgebruikers en worden een aantal lang aanslepende problemen van de automatische betaling opgelost. In het oude systeem kan een probleem in de automatische betaling er soms toe leiden dat er een maand niet betaald wordt, als de medewerker niet tijdig ingrijpt. Met BETA wordt ook in die gevallen een betaling voorzien. In 2010 is de bouw van het systeem uitgevoerd; in het najaar zijn uitgebreide testen gebeurd. Het nieuwe systeem wordt in productie gezet in mei 2011;

- In 2010 is gestart met de integratie van de **uren-leraar in het secundair onderwijs op mainframe**. Vanaf schooljaar 2011-2012 is er een volledig overzicht van de omkadering van alle scholen van het secundair onderwijs beschikbaar op één centrale plaats;
- **HATS** is een softwarepakket dat de groene mainframeschermen omzet naar schermen met een webdesigned 'look and feel'. HATS is een tool die op een gebruiksvriendelijke manier de mainframeschermen kan aanpassen aan de noden en vragen van de eindgebruikers. HATS biedt bijkomende functies die de mainframe nu niet kan bieden: aanklikbare velden, radiobuttons, gebruik van popup-vensters, link naar webpagina's...

ICT

ICT is een onmisbaar hulpmiddel bij de werking van het agentschap. De belangrijkste bedrijfsprocessen binnen AgODi zijn in grote mate geautomatiseerd. Een goed uitgebouwde IT-dienstverlening is cruciaal om de continuïteit van de dienstverlening van het agentschap te verzekeren.

De Vlaamse overheid heeft voor de ondersteuning van haar ICT-behoefte een contract afgesloten met het consortium HP-Belgacom voor de ondersteuning van haar ICT-behoefte. Het overleg met de IT-leverancier gebeurt op het niveau van het beleidsdomein en de agentschappen, met de domeinstuurgroepen en in de verschillende stuurgroepen van de projecten. Om de ICT-middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, wordt gewerkt volgens domeinen die overeenkomen met de belangrijkste dienstverleningsclusters. Beide domeinen werken min of meer op dezelfde manier: applicatiebeheerders volgen de evolutie van de regelgeving op en staan in voor het onderhoud van de systemen.

De domeinen

Domein Instellingen en Leerlingen

Binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming vormt het domein Instellingen en Leerlingen een horizontaal samenwerkingsverband tussen alle afdelingen die diensten verlenen aan scholen of onderwijsinstellingen, leerlingen, cursisten en studenten.

Binnen het domein Instellingen en Leerlingen worden heel wat processen /applicaties opgevolgd en beheerd:

- de jaarlijkse leerlingentellingen;
- de controle op de leerplicht;
- de berekening en toekenning van de werkingsmiddelen en de omkadering voor de scholen;
- de verificatie;
- de aanmaak en het versturen van de inschrijvingsattesten voor de kinderbijslag.

Ook toepassingen voor het agentschap AHOVOS, de studietoelagen, de databanken hoger onderwijs of toepassingen zoals 'de lerende mens'... horen bij dat domein.

Domein personeel

Het domein Personeel is een parallel samenwerkingsverband binnen het beleidsdomein Onderwijs en Vorming tussen alle afdelingen die bevoegd zijn voor personeelsmaterie. Met dat systeem plukt het beleidsdomein de vruchten van een gelijke aanpak van de gemeenschappelijke aspecten van alle personeelsdossiers.

Het domein Personeel omvat twee systemen om het geldelijke en administratieve dossier van het Vlaamse onderwijspersoneel te beheren: het elektronische personeelsdossier (EPD) en het salarissysteem.

Domeinoverschrijdend: WebEDISON

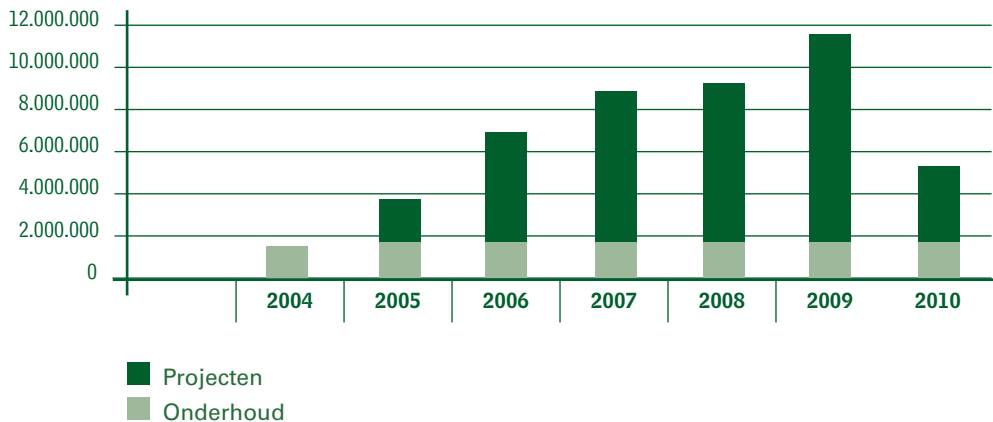
De applicatie WebEDISON ondersteunt beide domeinen. EDISON staat voor het **E**lektronisch **D**oorgeven van **I**nformatie tussen **S**cholen en het **O**nderwijsdepartement. Het is de communicatietool waarmee scholen op een gestructureerde en beveiligde manier gegevens doorsturen naar het beleidsdomein. De scholen doen een beroep op een softwarepakket dat ze vrij kunnen kiezen. De softwareleveranciers krijgen de instructies rechtstreeks van de WebEDISON-helpdesk. De helpdesk WebEDISON heeft als voornaamste taak de elektronische communicatie tussen de scholen en het beleidsdomein te bewaken. Dat gebeurt voor zowel de personeels- als de leerlingengegevens.

Jaarlijks een aanzienlijk ICT-budget

Jaarlijks besteden we een aanzienlijke som aan IT-budgetten. Er zijn twee grote categorieën te onderscheiden. Onder 'Klein Werk' vallen kleine aanpassingen - meestal voor het onderhoud van de programma's - die volgens een eenvoudiger procedure verlopen. Grote IT-noden worden ingevuld aan de hand van projecten.

In 2010 bedroeg het budget voor 'Klein Werk' voor het volledige Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming 2.100.000 euro. Het budget voor projecten bedroeg, ook voor het volledige beleidsdomein, 3.100.000 euro.

De middelen voor onderhoud bleven over de jaren heen nagenoeg constant, terwijl de budgetten voor IT-projecten in 2010 significant daalden.

Tevreden klanten?

Klantentevredenheidsonderzoek 2008, acties 2010

In 2008 peilde het onafhankelijke marktonderzoeksbureau Significant GfK naar de tevredenheid van leerkrachten, schoolsecretariaten en schooldirecties over de samenwerking tussen de verschillende diensten van AgODi en de scholen. De klemtoon van die peiling lag op de werking van de werkstations en de schoolbeheerteams. (Aangezien personeelsleden bijna geen contact hebben met de schoolbeheerteams, werden zij niet bevraagd).

Ook andere elementen kwamen aan bod: de kennis, het gebruik, het imago, het vertrouwen en de eventuele tekortkomingen van en verwachtingen ten opzichte van AgODi, de informatiedragers, de bereikbaarheid, het contact, de contactpersoon en de redenen van contact.

De meerderheid van de respondenten is uiterst tot zeer tevreden en heeft een groot vertrouwen in het agentschap. Maar hoe kan AgODi die tevredenheid nog verhogen? Dankzij de feedback kent het agentschap de knelpunten. Het ondernam op basis van het klantentevredenheidsonderzoek in 2009 al een aantal acties om de tevredenheid nog te verhogen, in 2010 volgden nog nieuwe acties:

De communicatie en de informatie over de **loonbrieven** liet te wensen over volgens de personeelsleden. Om aan die tekortkoming tegemoet te komen, heeft AgODi een aantal vernieuwingen uitgewerkt. Vanaf juni 2009 werd de loonbrief klantvriendelijk en gebruiksvriendelijk aangeboden via het internet. AgODi werkte ook aan de opmaak en de leesbaarheid van de loonbrieven. Sinds 2010 biedt de website een vernieuwde toelichting bij de loonbrieven en kan de lezer via 'pop-ups' lezen waar de verschillende onderdelen, codes... op een salarisbrief voor staan. In afwachting van een grondige herziening van de salarisbrief is dit opnieuw een stap vooruit in het meer klantvriendelijk en begrijpbaar maken van de salarisbrief.

Omdat de dienstverlening van AgODi minder bekend is bij jonge personeelsleden en zich dat uit in een lagere tevredenheid, krijgen **beginnende personeelsleden** in het

onderwijs vanaf 2010 een brief. In die brief kunnen zij lezen waar het AgODi voor staat en voor welke diensten zij bij het agentschap terecht kunnen.

Het klachtenrapport van 2010

De dalende trend van het aantal ontvankelijke klachten zet zich ook in 2010 door. Het aantal gegronde klachten is in 2010 echter opnieuw gestegen ten opzichte van 2009, maar blijft onder het aantal van 2008.

Klachten AgODi	2008	2009	2010
Ontvankelijk	27	19	14
Onontvankelijk	2	1	28
Gegronde klachten (deels of volledig)	19	6	13
Ongegronde klachten	8	13	1
Opgelost (deels of volledig)	18	5	10
Niet opgelost	1	1	3
Totaal	29	20	42

In de sector van de personeelsdossiers hebben de gegronde klachten vooral betrekking op terugvorderingen van salarissen. Sommige klachten brengen naar boven dat de rol van AgODi als derde betaler niet altijd even duidelijk is voor de personeelsleden. In de sector van de leerlingendossiers was maar één klacht ontvankelijk (van de 23). Deze klacht had te maken met de onheuse behandeltermijn van een vraag.

AgODi nam ook in 2010 maatregelen om de interne procescontroles te verscherpen. Er werden vormingen georganiseerd voor de personeelsleden van het agentschap en voor de schoolsecretariaten werden opleidingen voorzien.

Samenwerking met het departement: de uitvoerbaarheidstoetsen

Kort na de start van Beter Bestuurlijk Beleid sloten het departement en AgODi een overeenkomst af die hun samenwerking formaliseerde. Dat heeft voordelen:

- De beleidsvoorstellen, beleidsaanbevelingen en dossiers zijn zo veel mogelijk gedaan door het volledige beleidsdomein. De minister krijgt voorstellen die helemaal zijn 'uitgepraat' binnen het beleidsdomein en die zo eenvormig mogelijk zijn.
- Beleidsvoorstellen en -aanbevelingen zijn haalbaar in uitvoering, zowel door de agentschappen als door de scholen.

In de samenwerkingsovereenkomst wordt een onderscheid gemaakt tussen de 'overlegprocedure' en de 'formele adviesprocedure'.

De **overlegprocedure** is – behalve voor de beantwoording van vragen om uitleg, schriftelijke vragen, actuele vragen van het Vlaams Parlement – een informele richtlijn voor samenwerking, enerzijds in werkgroepen, anderzijds tussen ‘partners’. Partners zijn de afdelingen of personen die bij AgODi en de beleidsvoorbereiding (het departement) belast zijn met de opvolging van een beleidsvoorstel of een beleidsaanbeveling.

De beheersovereenkomst bevat de engagementen over de **formele adviesprocedure**. Die procedure geldt zowel voor de beleidstoets als voor de uitvoerbaarheidstoets.

De formele adviesprocedure: termijnen van de samenwerkingsovereenkomst

Overleggen de partners van in het begin over een dossier (via een werkgroep of via overleg), dan is de maximale termijn voor het formele advies beperkt tot tien werkdagen. Alleen in dossiers die voor het eerst aan de partner worden voorgelegd zonder voorafgaand overleg bedraagt de termijn dertig werkdagen.

Dat zijn de termijnen in normale omstandigheden. Van die termijnen kan worden afgeweken. De termijn kan langer zijn als het dossier het toelaat, maar kan op basis van politieke beslissingen ook korter zijn. Sommige toetsen zoals de weerslag op IT en andere apparaatfactoren kunnen pas starten, nadat de genomen opties in het dossier duidelijk worden.

AMBITIE 11: TIJDIGE ADVIEZEN

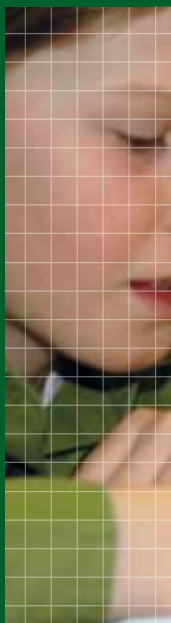
AgODi engageert zich om op het einde van de beheersovereenkomst 90% van het aantal vanuit het departement ontvangen vragen om advies binnen de in de samenwerkingsovereenkomst gestelde termijnen te verwerken.

Bij de toepassing van de samenwerkingsovereenkomst, hanteert AgODi in de meeste dossiers de meest strikte prestatienorm van tien werk-

dagen, ook al wordt dat niet uitdrukkelijk gevraagd.

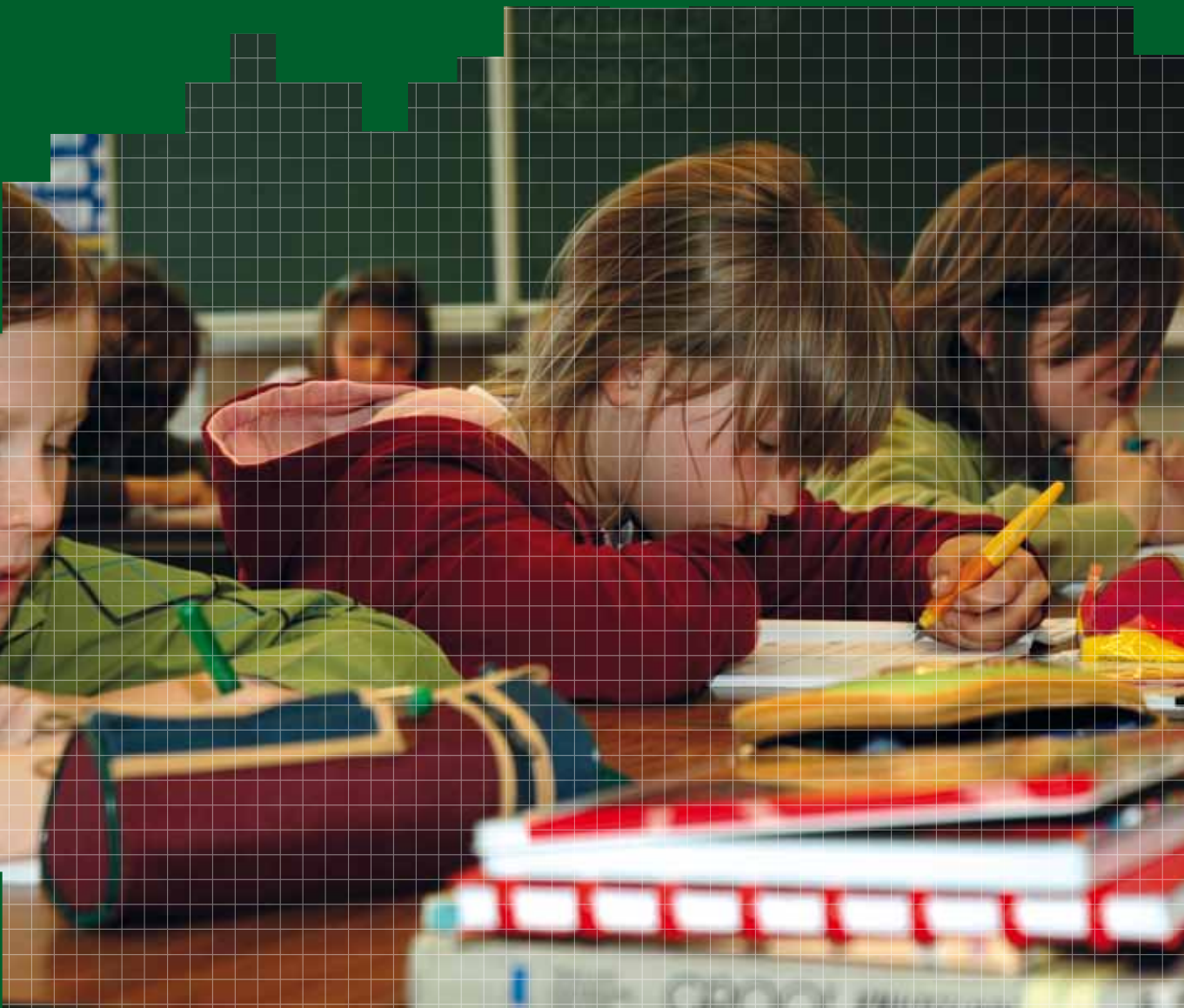
In 2010 werden in totaal 39 uitvoerbaarheidstoetsen uitgebracht. De gemiddelde antwoordtermijn bedroeg 9,89 werkdagen.

Alle uitvoeringstoetsen werden binnen de vooropgestelde termijn verwerkt.

HOOFDSTUK 5

Het budget

Uitgaven en inkomsten in 2010

Uitgaven⁵

Uitgavenkredieten

Uitgavencategorie	Bedrag in €	Bedrag in € (Excl. Blok)
Lonen	6.314.497.712	6.314.497.712
Werkingsmiddelen	917.656.000	917.656.000
Specifieke werkingsmiddelen en subsidies ⁶	79.724.100	71.772.100
Totaal	7.311.877.812	7.309.925.812

Uitvoering 2010

	Vastleggingen		Vastleggingen (Excl. Blok)	
Lonen	6.311.402.272	99,95%	6.311.402.272	99,95%
Werkingsmiddelen	917.595.265	99,99%	917.595.265	99,99%
Specifieke werkingsmiddelen en subsidies	71.582.749	89,79%	71.582.749	99,74%
Totaal	7.300.580.286	99,85%	7.300.580.286	99,95%

De besparingsronde die in het begrotingsjaar 2009 werd ingezet, is in het begrotingsjaar 2010 doorgetrokken. De totale besparingen voor de onderwijsbegroting bedragen 72 miljoen euro in 2010. Daarnaast zijn er nog 'blokkeringen' vooral bij 'fietsvergoeding, en terugbetaling kosten openbaar vervoer', 'ICT' en 'Leren en Werken' doorgevoerd. In de begroting 2008 bedroeg het vastleggingspercentage 99,81%. In 2009 was er 101,02% vastgelegd. In 2010 is dit 99,95% (exclusief blokkeringen). Het feit dat er in 2009 meer dan 100% werd vastgelegd is te wijten aan het tekort op de lonen.

De afwijking voor de **lonen** bedraagt 0,5% op de totale loonmassa (meer dan 6 miljard euro), hetgeen een zeer goed resultaat is gelet op de complexiteit van het loonmodel, waardoor het ook nooit mogelijk zal zijn om de loonuitgaven exact te ramen.

De middelen van het **werkingsmodel** worden nog steeds voor nagenoeg 100% vastgelegd (99,99% t.o.v. 99,98% in 2009). Zoals de vorige jaren is er geen vastlegging van 100% van de werkingsmiddelen. Dat is het gevolg van de inhouding van terugvorderingen op de derde schijf van de werkingsmiddelen, zodat alleen het werkelijk uitbetaalde bedrag werd vastgelegd.

Wat betreft de **specifieke werkingsmiddelen en subsidies** is het vastleggingspercentage t.o.v. 2009 gestegen van 97,45% tot 99,74%.

⁵ In 2009 werd het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) opgericht. De effectieve overdracht van bevoegdheden en bijhorende kredieten werd gerealiseerd in de loop van 2010. De totale kredieten van 2010 AgODi omvatten nog een bedrag van 10.789.000 € dat voor AKOV bestemd is.

De eerste kolomgegevens betreffen de goedgekeurde kredieten volgens het begrotingsdecreet. De tweede kolomgegevens (Excl. Blok) houden rekening met de effectieve blokkeringen die werden doorgevoerd voor een aantal basisallocaties.

⁶ Exclusief investeringsdotaties aan AGIO, Gemeenschapsonderwijs.

Inkomsten

Inkomsten (bron: kwartaalrapportering 2010)⁷

Inkomstencategorie	Bedrag in €
Fondsmiddelen	
Automatische recuperaties	2.114.677
Terugvorderingen met brief	3.632.710
TIVOLI-ontvangsten	12.309.683
Terugvorderingen detacheringen	29.731.640
Andere terugvorderingen (VDAB, federale overheid...)	5.987.875
Totaal Fondsmiddelen	53.776.585
Fonds inschrijvingsgeleden DKO	13.866.619

Beleidskredieten per strategische doelstelling van de beheersovereenkomst

Elk van de 96 basisallocaties kan worden ondergebracht bij één of meer strategische doelstellingen van de beheersovereenkomst. In onderstaand overzicht wordt de budgettaire graad van realisatie getoond per strategische doelstelling waarvoor in de begroting een beleidskrediet werd opgenomen.

	Begroting	Correctie	Realisaties	%
SD1 Financiering en omkadering	996.189.100	11.717.000	993.566.837	99,74%
SD2 Salarisverwerking en -betaling	6.315.548.997		6.312.389.715	99,95%
SD5 Gelijke kansen en inschrijvingsrecht faciliteren	1.547.715		1.547.179	99,97%
SD6 Gelijke kansen en startbanen	130.000		101.554	78,12%
SD9 Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt	10.139.000		4.652.000	45,88%
SD11 Beleidsvoerend vermogen – schoolsecretariaten opleiden	40.000		40.000	100,00%
Totaal	7.323.594.812		7.312.297.286	99,85%
Totaal na correctie	7.311.877.812		7.300.580.286	99,85%

⁷ Het betreft hier de gerealiseerde inkomsten op 31.12.2010.

Een overzicht in de tijd

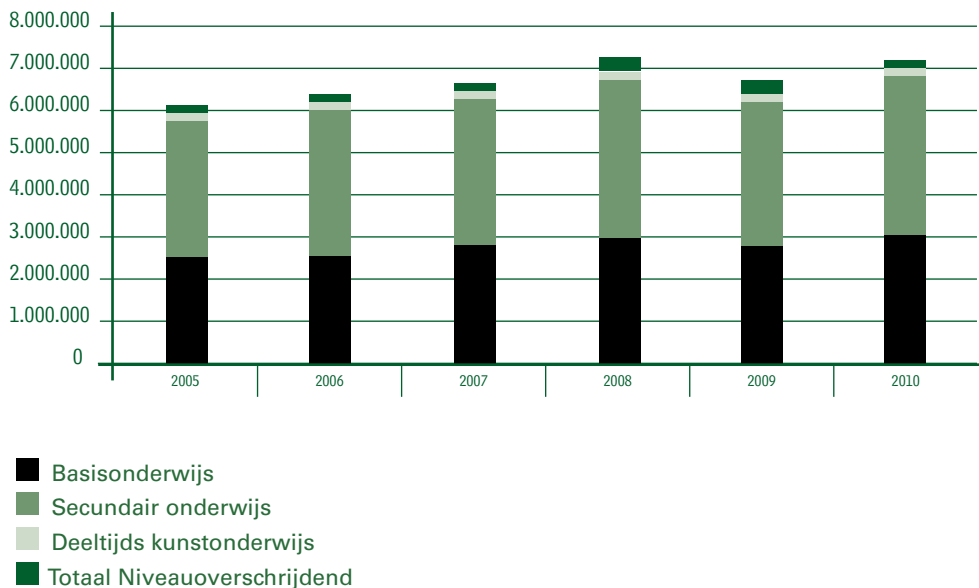
Overzicht per programma (definitieve kredieten na begrotingscontrole en herverdelingsbesluiten)

Programma		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Basisonderwijs		2.500.393	2.590.691	2.695.732	2.979.380	2.777.170	3.041.699
Secundair onderwijs		3.222.970	3.324.599	3.453.209	3.713.913	3.529.260	3.786.104
Deeltijds kunst- onderwijs		157.331	180.511	178.594	188.057	198.875	204.498
Niveau- overschrij- dend	Algemeen	78.254	78.270	79.338	92.547	86.514	90.581
	Systeem onder- steuning	23.867	24.362	25.707	27.371	31.326	29.645
	Leerling onder- steuning	134.624	139.448	143.378	146.318	150.829	151.541
	Infra- structuur	7.809	7.809	7.809	7.809	7.809	7.809
Totaal Niveauover- schrijdend		244.554	249.889	256.232	274.045	276.479	279.576
Totaal Onderwijs- begroting (2)		6.125.248	6.345.690	6.583.767	7.155.395	6.781.784	7.311.878

Tijdens het begrotingsjaar 2008 werd er een vooruitbetaling uitgevoerd van de werkingsmid-
delen basisonderwijs en secundair onderwijs voor 2009. Dat verklaart grotendeels de stijging
van het krediet 2008 ten opzichte van 2007 en de daling van het krediet 2009 ten opzichte van
2008. Het verklaart ook de belangrijke stijging in 2010 ten opzichte van 2009.

Per uitgavensoort en programma (definitieve kredieten)

Uitgaven- soort	Program- ma	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Salarissen	Basisonder- wijs	2.204.133	2.272.990	2.342.008	2.414.370	2.498.204	2.579.350
	Secundair onderwijs	2.855.858	2.934.544	3.042.752	3.116.404	3.227.690	3.312.443
	Deeltijds kunst- onderwijs	154.870	177.903	175.898	184.931	193.777	199.428
	Niveauover- schrijdend	199.610	207.301	206.884	212.367	220.944	223.425
Totaal Salarissen		5.414.471	5.592.738	5.767.542	5.928.072	6.140.615	6.314.647
Werking	Basisonderwijs	296.260	317.701	353.724	565.010	278.966	462.349
	Secundair onderwijs	367.112	390.055	410.457	597.509	301.570	473.661
	Deeltijds kunst- onderwijs	2.461	2.608	2.696	3.126	5.098	5.070
	Niveauover- schrijdend	44.244	41.605	47.887	59.794	53.005	54.302
Totaal Werking		710.077	751.969	814.764	1.225.439	638.639	995.382
Andere	Niveauover- schrijdend	700	983	1.461	1.884	2.530	1.849
Totaal Andere		700	983	1.461	1.884	2.530	1.849
Eindtotaal		6.125.248	6.345.690	6.583.767	7.155.395	6.781.784	7.311.878

Slotbeschouwingen en aanbevelingen

Het jaarverslag schetst een beeld van de manier waarop AgODi in 2010 vorm en uitvoering geeft aan zijn missie en zijn eerste beheersovereenkomst. De lezer vindt erin terug wat het agentschap heeft kunnen realiseren op het vlak van dienstverlening, innovatie en management, maar ook hoe AgODi heeft kunnen bijdragen tot vernieuwing en uitvoering van het onderwijsbeleid.

Aan het eind van dit rapport blikken we terug op 2010. In de vorige rapporten trokken diverse beleidsaanbevelingen de aandacht, maar we focusten ook op evoluties in onze eigen organisatie. AgODi beheert namelijk een groot budget in een complex beleidsdomein met grote maatschappelijke relevantie. Zo beschikte AgODi in 2010 over een uitgavenkrediet van maar liefst 7,3 miljard euro.

AgODi investeerde in 2010 in verschillende innoverende projecten om de dienstverlening te verbeteren en uit te groeien tot een efficiënte en duurzame organisatie. We kijken ook vooruit naar de bedreigingen en kansen voor de toekomstige werking van het agentschap.

AgODi

Een verbeterde dienstverlening met het oog op een administratieve lastenverlaging voor scholen en personeelsleden

Ook in 2010 heeft AgODi heel wat projecten gerealiseerd en op de rails gezet om de dienstverlening te verbeteren. Nog meer formulieren kregen het kwaliteitslabel, het aantal personeelsleden dat kiest voor een elektronische salarisbrief is met meer dan 7.500 toegenomen, dienstbrieven en andere typebrieven werden vereenvoudigd en gestroomlijnd, de automatisering van de vaste benoemingen en dienstonderbrekingen zorgt voor een snellere en meer correcte afhandeling.

Al deze projecten hebben bijgedragen tot een vermindering van de administratieve lasten en een verbetering van de administratieve verwerking. Voor de toekomst wil AgODi nog meer gebruik maken van IT-investeringen om de administratieve last voor scholen en personeelsleden verder te verminderen.

Uit de nulmeting van de administratieve lasten voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming is gebleken dat sommige administratieve handelingen nog zwaar doorwegen. Op het vlak van het personeelsbeheer staat de voorbereiding en samenstelling van het pensioendossier bovenaan op de lijst van administratieve handelingen met de hoogste kost aan administratieve lasten. AgODi heeft zich daarom ook van meet af aan kandidaat gesteld om voor de toekomstig gepensioneerden uit het onderwijs samen te werken met de federale Pensioendienst voor de Overheidssector (PDOS) voor de uitvoering van het project 'Capelo'. Dit project beoogt de pensioendossiers op termijn volledig elektronisch samen te stellen op basis van een verrijkte DMFA-aangifte (vanaf 2011) en op basis van een eenmalige elektronische overdracht van alle historische gegevens (voor 2011) van alle personeelsleden tegen 2015. Dit belangrijke project zal de nodige IT-middelen vergen.

Groei naar een innovatieve en duurzame organisatie

Het jaarverslag van 2010 toont aan dat AgODi inspanningen blijft doen op het vlak van IT om de dienstverlening te verbeteren en om efficiënter en duurzamer te werken. Dat sluit aan op een lange traditie binnen de onderwijsadministratie. Zoals opgenomen in de toekomstvisie van het agentschap wil AgODi blijven doorgroeien naar een digitale overheid en gaan voor een maximale informatisering van de gegevensstromen.

Uit het rapport blijkt dat het project digitalisering (scanning) en de salarisbrief online er in 2010 voor gezorgd hebben dat 281.762 brieven (wat overeenkomt met ca 850.000 vellen papier) niet langer geprint en verstuurd moesten worden.

Vandaag kan worden gesteld dat er al belangrijke stappen zijn gezet in de richting van digitalisering. Toch kunnen we nog een tandje bijsteken in de richting van duurzaamheid en efficiëntie.

Tot nu zijn inspanningen vooral gebeurd naar informatisering van de input (gegevensstromen van scholen naar het agentschap), informatisering van de processen (automatische verwerking) en digitalisering van de dossiers (digitaal personeelsdossier).

Op het gebied van output kunnen de volgende zaken nog gerealiseerd worden:

- De personeelsleden van het onderwijs zelf kunnen de grootste bijdrage leveren. Sinds juni 2009 kunnen zij ervoor kiezen om hun salarisbrief niet langer op papier te ontvangen, maar via het internet. Eind 2009 heeft bijna 12% van de personeelsleden die stap gezet. Begin 2011 bedraagt hun aantal al 15%. Hoewel dat een schitterend resultaat is, is er nog een grote vooruitgang mogelijk. AgODi is ervan overtuigd dat het onderwijspersoneel gewonnen is voor de ecologische voordelen van de elektronische salarisbrief en zal hen blijven sensibiliseren;
- Documenten die vandaag op papier worden verstuurd naar scholen en leerkrachten, zoals de dienstbrieven en enkele personeelsdocumenten, zouden ook digitaal ter beschikking kunnen worden gesteld ;
- Een groot aantal formulieren worden vandaag op papier naar AgODi gestuurd. Die kunnen worden vervangen door digitale formulieren die via het internet rechtstreeks door de klant worden ingevuld, doorgestuurd naar het agentschap en dan elektronisch verwerkt;
- Een digitaal schooldossier met een daaraan gekoppelde elektronische agenda voor de medewerkers zorgt voor een efficiënt dossierbeheer, een vermindering van papier en een centraal takenbeheer;
- Personeelsleden en schoolbesturen zouden hun personeels- en schooldossier online moeten kunnen raadplegen. Zo kan iedereen zelf zijn/haar loopbaan opvolgen, salarisgegevens raadplegen, opvragen op welke personeelsformatie of werkingsmiddelen de school kan rekenen... Daarvoor zijn echter bijkomende investeringen en informatiekredieten noodzakelijk.

IT-investeringen blijven noodzakelijk

Omdat AgODi een omvangrijk budget beheert en uitvoering geeft aan een complexe regelgeving, staat het agentschap hoog op de lijst van prioritair te auditeren organisaties bij auditinstanties zoals IAVA en het Rekenhof. Zo voerde IAVA in 2006 een audit uit waarbij het proces van de loonbetalingen onder de loep werd genomen en werd het agentschap in 2007 geauditeerd in het kader van BCM (Business Continuity Management). Daarnaast was er de audit van IAVA op het gebied van organisatiebeheersing en is in 2010 een audit gestart rond het debiteurenbeheer van AgODi. Ook het Rekenhof heeft diverse onderzoeken uitgevoerd en op vraag van AgODi zelf heeft Ernst&Young het **salarissysteem** geaudit.

In 2009 kregen 180.997 personeelsleden uit het onderwijs een salaris van het ministerie van Onderwijs en Vorming. De totale loonuitgaven (voor AgODi en AHOVOS) bedroegen 7,1 miljard euro. AgODi staat in voor het dossierbeheer van 163.604 personeelsleden, maar ook voor het beheer van het salarissysteem.

De salarisbetaling in het onderwijs is een zeer complexe aangelegenheid doordat de sector een eigen, uitgebreide Vlaamse personeelsregelgeving kent en daarnaast veel federale regels moet toepassen op het vlak van sociale en fiscale wetgeving. Bovendien wordt de sector gekenmerkt door een grote flexibiliteit in de inzet van het personeel, met veel wisselende opdrachten en versnipperde aanstellingen. Uit het jaarrapport blijkt het succes van deeltijds werken in het onderwijs, waarbij diverse soorten verlofstelsels mogelijk zijn.

De uitbetaling van de salarissen steunt voor een groot gedeelte op informaticasystemen. Het eigenlijke salarissysteem is de oudste en meest kwetsbare toepassing. Het grootste gedeelte stamt uit de jaren '80 van de vorige eeuw.

Een correcte werking van het salarissysteem is uiterst belangrijk en ligt zeer gevoelig in de Vlaamse onderwijswereld; het maandelijkse inkomen van meer dan 180.000 personeelsleden (en hun gezinnen) hangt ervan af.

Zoals opgenomen in de beheersovereenkomst heeft AgODi zelf een externe audit laten uitvoeren van het salarissysteem. De opdracht werd begin november 2008 toegekend aan het consultancybedrijf Ernst & Young. In de loop van mei 2009 werd het rapport opgeleverd. Het rapport adviseert duidelijk om dringend werk te maken van een re-engineering van het salarissysteem. Dat vereist extra investeringen over verschillende jaren.

Om deze cruciale kerntaak te waarborgen, maar ook om nieuwe vormen van dienstverlening te kunnen realiseren (uitbouw van echt e-governement, verbeteren beleids- en begrotingsinformatie, online ter beschikking stellen van dossiergegevens aan personeelsleden en inrichtende machten...) zullen de komende jaren veel IT-middelen moeten worden geïnvesteerd in de vernieuwbouw van het salarissysteem.

Bovenvermelde audits van IAVA en het Rekenhof resulteren in de regel in aanbevelingen, vaak op het gebied van nog **andere IT-investeringen**. Nochtans zijn de beschikbare middelen beperkt. Het budget voor IT-projecten is in 2010 drastisch gedaald.

Anderzijds zijn de noden hoog: de vernieuwing van het salarissysteem kwam al aan bod, maar ook het **Discimusproject** zal de nodige middelen vergen. Daarnaast is voor de andere (oudere en recentere) toepassingen blijvend **onderhoud** noodzakelijk.

Verdere stappen zetten richting efficiëntie

Een doorgedreven informatisering van een aantal processen heeft de voorbije jaren geleid tot werklastermindering en efficiëntiewinst, waardoor andere en nieuwe accenten in de dienstverlening konden worden gelegd. Het voorbeeld van de opleiding van de schoolsecretariaten werd al gegeven. AgODi wil echter verder zoeken naar optimalisatie van zijn taken en heeft in de nieuwe beheersovereenkomst 2011-2015 een aantal projecten naar voren geschoven die zullen leiden tot een efficiëntere werking.

AgODi zal werk maken van een meer efficiënte kantoororganisatie en plaatsonafhankelijk werken. AgODi wil zijn kantoorruimte in de toekomst efficiënter beheren door er alle (ca. 300.000) dossiers uit te verwijderen. De opening van het nieuwe archief van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, het 'Depot' in Vilvoorde, biedt daarvoor misschien een aantal kansen die onderzocht zullen worden.

AgODi behandelt vandaag de arbeidsongevallen van het onderwijspersoneel en van de ambtenaren van het agentschap zelf, maar ook van het departement Onderwijs en de andere agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Jaarlijks verwerkt AgODi meer dan 6.000 aangiften. In 2010 werd, in het kader van de rationalisatie van de managementondersteunende functies, een project opgestart waardoor het agentschap zal instaan voor de afhandeling van de arbeidsongevallendossiers, beroepsziekten (erkenningen, doorgeven dossiers aan Medex, opmaak rentebesluiten...) en buitendienststou-

gevallen van alle entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap zonder rechtspersoonlijkheid. De afhandeling van de arbeidsongevallen en beroepsziekten (jaarlijks ongeveer 650 aangiften) in de dertien verschillende beleidsdomeinen vindt plaats in de managementondersteunende diensten. Het aantal personeelsleden dat met arbeidsongevallen belast is, is bijgevolg erg versnipperd en de knowhow om de dossiers met voldoende deskundigheid af te handelen staat niet in verhouding tot het aantal. Door de veelvuldige contacten met verzekeringsmaatschappijen (meestal aangaande terugvorderingen) bij arbeidsongevallen met derden en buitendienstongevallen, heeft AgODi ook op dit terrein belangrijke deskundigheid opgebouwd. Het is dan ook duidelijk dat door de schaalgrootte en expertise van de huidige dossierafhandeling binnen AgODi een aantal belangrijke winstpunten kunnen worden gerealiseerd:

- Dossiers worden afgewerkt op een meer uniforme en kwaliteitsvollere manier;
- Efficiëntiewinst: AgODi vraagt daarvoor geen extra middelen, maar anderzijds komt er menskracht vrij in de verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap;
- Er is continuïteit in de dienstverlening.

Kortom, een mooi voorbeeld van hoe efficiëntiewinst kan worden gerealiseerd door schaalgrootte.

Medio 2011 is dit project gerealiseerd en heeft AgODi al met de leidend ambtenaren van 33 andere entiteiten van de Vlaamse overheid een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

Kwaliteit

In de beheersovereenkomst 2008-2010 werd zeer sterk gefocust op de tijdigheid van de dienstverlening. Dat leidde tot uitzonderlijk scherpe prestatienormen (99,9% van de salarissen moet tijdig worden betaald!). AgODi heeft met succes die normen behaald en zal blijven inzetten op het behalen van die normen.

Al eerder kwam aan bod dat AgODi steevast hoog prijkt op de lijst van prioritair te auditeren organisaties bij instanties zoals IAVA en het Rekenhof. Die instanties leggen de nadruk op interne controle van de processen en een dossierafhandeling die wetgevingsconform is. In de nieuwe beheersovereenkomst 2011-2015 trekt AgODi dan ook volop de kaart van kwaliteit en controle op de kwaliteit. Tegelijk werden de **kwaliteitsnormen** scherper gesteld, maar op een manier die toelaat te focussen op de huidige bedrijfsprocessen en de verbetering ervan.

Een doorgedreven informatisering impliceert dat het kritische punt en de verantwoordelijkheid voor een goede en kwaliteitsvolle dienstverlening steeds meer verschuiven naar de scholen. De regels die scholen moeten toepassen nemen daarbij toe en worden steeds complexer. AgODi kiest er resoluut voor om voor de scholen en schoolsecretariaten een 'partner te zijn in onderwijsadministratie' en hen te ondersteunen in deze opdracht via een klantgericht relatiebeheer, via opleiding en communicatie op maat. AgODi zal structurele communicatiekanalen met de scholen uitbouwen, via het programma **opleiding van schoolsecretariaten** en een jaarlijkse **Ronde van Vlaanderen** over onderwijsadministratie.

Om de **processen** blijvend te optimaliseren en de efficiëntie te verhogen, zal AgODi starten met een project waarbij alle processen schematisch worden beschreven en geanalyseerd. Deze oefening is onder andere gebeurd voor het proces toekennen van toelagen bij. Uit de beschrijving van de 'AS IS'-situatie zijn een aantal aanpassingen (grote en kleine) voorgesteld om het toekennen van de toelagen verder te optimaliseren. Voor het beschrijven van de processen gebruiken we raamwerk van KOMPAS en de BPMN-notatie. Het model van KOMPAS zal ook

gebruikt worden als model om de koppeling te kunnen maken tussen processen en middelen. Op het vlak van organisatiebeheersing beveelt de dienst Interne Audit van de Vlaamse Administratie (IAVA) immers aan dat AgODi verder werk zou maken van het ontwikkelen van het analytische luik van de economische boekhouding, zodat nog meer sturing op efficiëntie mogelijk wordt.

Beleid

Beleidsprioriteit nummer 1: aanpak van het lerarentekort

De prognose van de onderwijsarbeidsmarkt tot 2020 wijst op een erg verontrustende evolutie. Een tekort aan onderwijspersoneel is een bedreiging voor de onderwijskwaliteit en doet de werkdruk bij de huidige leerkrachten stijgen. Bij de cijfers die we in hoofdstuk 2 voorstelden, moet nog vermeld worden dat deze prognose geen rekening houdt met nieuwe beleidsmaatregelen. Evenmin is er rekening mee gehouden dat meer dan één persoon nodig is om een voltijdse vacature in te vullen.

De prognose berust op een aantal aannames en veronderstellingen, die mogelijk nog verfijnd en bijgestuurd kunnen worden. De hoofdconclusie zal hierdoor niet wijzigen.

Het basisonderwijs zal met het grootste tekort worden geconfronteerd: zelfs als het komend decennium alle afgestudeerde kleuteronderwijzers en onderwijzers doorstromen naar het onderwijs én er blijven, dan nog volstaat dat aantal niet om de toenemende vraag in het basisonderwijs in te vullen.

Ook zijn regionaal grote verschillen te verwachten, vooral de grootsteden met een grote bevolkingstoename zullen het meest en het snelst met een tekort worden geconfronteerd.

Nu de besprekingen van het loopbaanpact zijn opgestart, is er bij alle onderwijspartners dringend nood aan een sense of urgency. Dit moet een draagvlak creëren voor een ingrijpend masterplan om toekomstige leerkrachten aan te trekken en te behouden voor het onderwijs.

In dit jaarverslag kon u lezen hoe AgODi op dit ogenblik zijn bijdrage levert om het lerarentekort te helpen oplossen. Gelet op de belangrijke uitdaging die voor ons ligt, zal AgODi zulke acties in de toekomst verder blijven uitvoeren en uitbreiden, in overleg en samenwerking met de VDAB en lokale beleidsverantwoordelijken en onderwijsactoren.

Inschrijvingsbeleid ondersteunen via de LOPs en een centrale registratie

We stellen vast dat in meer LOP's de inschrijvingsproblematiek op de tafel komt. Er worden meer officiële weigeringen geregistreerd en er wordt in steeds meer LOP's informatie over capaciteiten en volle leerjaren of studierichtingen uitgewisseld tussen scholen. Daarenboven dwingen nieuwe initiatieven (bijvoorbeeld taskforce) schoolbesturen op korte termijn oplossingen te vinden voor nijpende tekorten en tegelijkertijd vooruit te denken om ervoor te zorgen dat het recht op onderwijs voor alle kinderen verzekerd blijft.

Daartegenover staat dat maar in beperkte mate gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om bij de inschrijvingen voorrang te verlenen aan GOK- of niet-GOK-leerlingen. Dat betekent dat de mogelijkheden van het inschrijvingsrecht als instrument om meer sociale mix te bewerkstellingen in de scholen nog onvoldoende worden benut.

Het is aan de LOP's om binnen de voorliggende regelgeving te blijven zoeken naar opstappen om de sociale mix in de scholen te bewerkstellingen of te behouden. Flankerende initiatieven kunnen LOP's daarbij ondersteunen (organisatie-uitwisseling van praktijkvoorbeelden tussen LOP-regio's, betrekken van internationale ervaringen en relevante wetenschappelijke inzichten).

Aangezien individuele LOP's geen sluitende instrumenten kunnen ontwikkelen wegens de beperktheid van toepassing in de eigen regio, is een centrale aanpak wenselijk.

Bovendien kunnen dubbele inschrijvingen voorlopig niet onmogelijk gemaakt worden door de geldende regelgeving. Momenteel kunnen leerlingen, zolang het nieuwe schooljaar nog niet is begonnen, zich laten inschrijven in verscheidene scholen. Een centraal inschrijvingsregister kan scholen wel informeren dat leerlingen al in verschillende scholen zijn ingeschreven. Zij kunnen dan betrokken ouders en leerlingen hierop aanspreken. Het project Discimus zal dit voor de toekomstige inschrijvingen mogelijk maken.

Twee schooljaren experimenteren met aanmeldingsprocedures heeft heel wat informatie opgeleverd over de wijze waarop er met lange wachtrijen, kampeertoestanden en dubbele inschrijvingen kan worden omgegaan. LOP's die met een aanmeldingsprocedure experimenteren, hebben in hun evaluaties heel wat beleidsaanbevelingen geformuleerd. Die moeten als basis dienen voor een regelgevend initiatief dat duidelijke lijnen vastlegt voor de organisatie van een gelijke kansenbeleid op het vlak van inschrijvingen; niet in het minst in regio's met een uitgesproken capaciteitsproblematiek.

Rapporten AgODi

AgODi publiceert op heel regelmatige basis rapporten. U kunt die raadplegen op www.agodi.be. Ze gaan onder meer over:

- Leerplicht: Wie is er niet als de schoolbel rinkelt?
- Huisonderwijs
- Speciale onderwijsleermiddelen
- Lokale overlegplatforms
- Startbanenproject JoJo-VeVe
- Vaste benoeming
- Ziekteverzuim Vlaams onderwijspersoneel
- Vlaamse reffectatiecommissie
- Arbeidsmarktbarometer
- Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers

Ook het jaarverslag vindt u op de website.

Audits AgODi

a) IAVA

- Thema-audit van IAVA over bedrijfscontinuïteitsmanagement dd. (2007; opvolgings-audit 2010))
- Audit organisatiebeheersing (2007; opvolgingsaudit 2009)
- Thema-audit debiteurenbeheer (2010)

b) Rekenhof

- Gelijke onderwijskansen in het gewoon basisonderwijs en secundair onderwijs (2007-2008)
- Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen in het onderwijs (2007-2008)
- Pedagogische en administratieve ondersteuning van basisscholen en secundaire scholen (2009-2010)
- Omkadering in het gewoon voltijds secundair onderwijs (2009-2010)
- De rapportering over de uitvoering van de beheersovereenkomst met het Agentschap voor Onderwijsdiensten (2009-2010)

c) Externe audit

- Ernst&Young. Agentschap voor Onderwijsdiensten. Audit van delen van de loonkett-ting (2009)

Afkortingen

- AgODi:** Agentschap voor Onderwijsdiensten
AMDVP: Administratief, meesters- vak- en dienstpersoneel
AN: Anderstalige nieuwkomers
AND: Andere (bekwaamheidsbewijs)
AOP: Advies en Ondersteuning onderwijsPersoneel
ASO: Algemeen secundair onderwijs
ASR: Aangifte van Sociaal Risico
ASS: Autisme Spectrum Stoornis
AVP: Afwezigheid verminderde prestaties
BAO: Basisonderwijs
BFT: Budgettaire Fulltime
BSO: Beroepssecundair onderwijs
BuO: Buitengewoon basisonderwijs
BuSO: Buitengewoon secundair onderwijs
CAO: Collectieve arbeidsovereenkomst
CDO: Centrum voor deeltijds onderwijs
CLB: Centrum (of centra) voor leerlingenbegeleiding
CODO: Contracten Onbepaalde duur ten laste van het Departement Onderwijs
CORVE: Coördinatiecel Vlaams e-government
DBSO: Deeltijds beroepssecundair onderwijs
DKO: Deeltijds kunstonderwijs
DMFA: Déclaration multifonctionelle/ multifunctionele Aangifte
Dimona: Onmiddellijke aangifte van tewerkstelling
EDISON: Elektronisch Doorgeven van Informatie tussen Schoolinstellingen en het Onderwijsdepartement
EPD: Elektronisch personeelsdossier
FTE: Fulltime equivalent
GO! of GO: Gemeenschapsonderwijs
GOK: Gelijke onderwijskansen
GON: Geïntegreerd onderwijs
HBOS: Hoger beroepsonderwijs
ION: Inclusief onderwijs
JoJo: Scholen voor jongeren, jongeren voor scholen (startbaanproject)
KSO: Kunstsecundair onderwijs
LBO: Loopbaanonderbreking
LO: Lager onderwijs
LOC: Lokaal Overleg Comité
LOP: Lokaal Overleg Platform
MAGDA: Maximale GegevensDeling tussen Administraties
MOD: Management ondersteunende diensten
NICO-project: Netoverschrijdend informaticaproject tussen CLB's en onderwijs
O&V: Onderwijs & Vorming
OGO: Gesubsidieerd Officieel Onderwijs
OKAN: Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers
OVB: Onderwijsvoorrangsbeleid
PBOO: Projecten voor buitengewone onderwijsontwikkelingen
PDOS: Pensioendienst voor de Overheidssector
PRIL: Procesre-engineering Instellingen en Leerlingen
RKW: Rijksdienst voor Kinderbijslag Werknemers

RSZ: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SEPA: Single Euro Payments Area
SO: Secundair onderwijs
TA: Technisch adviseur
TAC: Technisch adviseur coördinator
TAO: Tijdelijk Andere Opdracht
TBS: Terbeschikkingstelling
TBSOB: Terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking
TBSPA: Terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden
TSO: Technisch secundair onderwijs
VDAB: Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling
VE: Vereist (bekwaamheidsbewijs)
VeVe: Verkeersveiligheid (startbaanproject)
VGO: Gesubsidieerd Vrij Onderwijs
VO: Voldoend geacht (bekwaamheidsbewijs)
VVP: Verlof verminderde prestaties

Colofon

Samenstelling

Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgOD)

Verantwoordelijke uitgever

Guy Janssens
Administrateur-generaal
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

Vormgeving

CIBE Communicatie
Gordunakaai 85
B-9000 Gent

Foto's

Kim Baele

Drukwerk

Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming
Management Ondersteunende Diensten

Wettelijk depot

D/2011/3241/282